

IV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

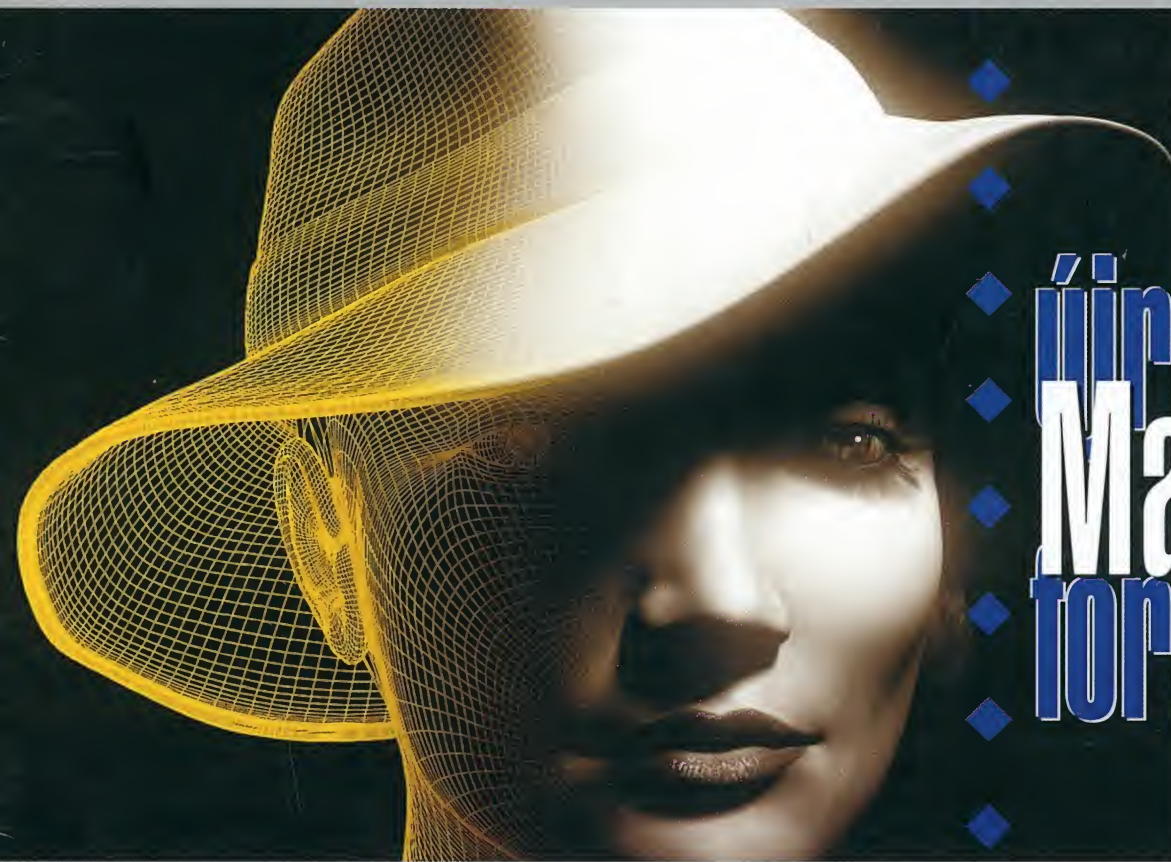
1999. OKTÓBER

ÁRA: 269 FT (Előfizetőknek 240 Ft)

INTERNET

K A L A U Z

ELŐFIZETŐKNEK
KIADJA
PRIM
NET

Újra filmet
Marlene
forgat...

A jól informáltak klikkje

Tini behálózva

Démoni technika

A gálya optikája

2000

Az üzlet megy tovább

2000. év vizsgálatok az Albacomnál

Albacom Számítástechnikai Rt.
8000 Székesfehérvár Mártírok útja 9.
Tél.: *(22) 315-414, fax: (22) 327-532
www.albacom.hu, e-mail: info@albacom.hu

Budapesti Iroda
1139 Budapest Frangepán u. 8-10.
Tél.: (1) 329-1493,
Tél./fax: (1) 349-0152

A HP Brio BAx és az új, 3D utasításkészlettel rendelkező Intel® Pentium® III processzor meglepő dolgokra képes!

PUBLICIS

Mit várunk el a számítógépektől? Gyorsaságot, megbízhatóságot, a legmodernebb hardvert, és természetesen azt, hogy mindehhez a legjobb áron jussunk hozzá.

A HP Brio BAx pontosan ezt kínálja. Az Intel® Pentium® III processzornak köszönhetően villámgyorsan dolgozik, legyen a munka tárgya bármilyen adatbázis, grafika vagy hang. A 3 dimenziós alkalmazásokat pedig az Intel® Pentium® III processzor különleges utasításkészlete kelti életre.

Itt a legjobb alkalom rá, hogy a HP Brio BAx számítógépnek köszönhetően Ön is teret nyerjen - most 275 000 forintért.

HP Brio BAx számítógép:

HP Brio mikrotorony ház, Intel® Pentium® III processzor 450 MHz, 64 MB RAM, Matrox MGA G200 AGP 2X 8MB video, 8,4 GB HDD, 48x MAX IDE CD, 18-bit stereo full duplex audio, Windows 98, HP DMI & TopTools, McAfee Virus Scan, 3 év garancia

 **HEWLETT®
PACKARD**

További információért hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111.
HP Magyarország Website: <http://www.hp.hu/brío>

Intel, Intel Inside logos and Pentium III are registered trademarks of the Intel Corporation.

pentium® III

5 érv amiért Önnek

az InterWare Internet

szolgáltatását érdemes választania

1

Gyors

A hazai Internet szerverek felé 100 Mbs, a külföld felé 2 Mbs sávszélességgel csatlakozunk, ami a legjobb sávszélesség/felhasználó arányt jelenti a hazai piacon. A behívásokat kizárólag V.90 szabványt támogató 56 kbs-os modemekkel fogadjuk.

2

Olcsó

Folyamatosan a piaci árak alatt kínáljuk mind telefonos, mind bérelt vonali szolgáltatásainkat. Hasonlítsa össze árlistánkat más szolgáltatók áraival!

3

Perc és forgalomdíj független árak

Nálunk minden ár perc- és forgalmidíj mentes. Ez nem csak olcsó, de kiszámítható költségeket is jelent. Különböző díjsomagjaink napszakhoz kötődnek, azon belül korlátlan elérést biztosítanak, így jobban igazodnak az Ön szokásaihoz.

4

Ingyenes szolgáltatások

- Ingyenes 10 Mb webhely
- Ingyenes e-mail továbbítás
- Ingyenes bérelt vonal kiépítés
- ...és számos további díjmentes szolgáltatás

5

Ha nem tetszik, nem kell befizetnie

Amennyiben Ön egy telefonos szolgáltatásunkra előfizet, Önnek előfizetéskor nem kell fizetnie. Ekkor Ön egy csekket kap az első időszakról, melynek befizetésére egy hét áll rendelkezésére. Ha nem elégedett szolgáltatásunkkal, a csekket nem kell befizetni. Ha Ön bérelt vonali szolgáltatásunkra fizet elő, Önnek semmilyen egyszeri költsége nincs és ha nem elégedett, akkor egy hónapon belül visszaléphet és az első havi díjat is visszafizetjük.

Ízelítő árainkból

Korlátlan telefonos hozzáférés
(+ ingyenes Internet Kalauz)

5.000 Ft

64 Kbs bérelt vonali hozzáférés
forgalom függetlenül

95.000 Ft

18-07 óráig + 0-24 óráig hétvégén
(+ ingyenes Internet Kalauz)

4.000 Ft

64 Kbs bérelt vonali hozzáférés
1 Gb limittel

65.000 Ft

Telefonos hozzáférés 18-07 óráig

3.000 Ft

Web szerver elhelyezés
forgalom függetlenül

30.000 Ft

Telefonos hozzáférés 7-18 óráig

2.000 Ft

Domain név regisztráció .hu alá

8.000 Ft

Részletes árlistáért keressen minket telefonon vagy az Interneten!

A felüntetett áraink az áfát nem tartalmazzák!

InterWare

InterWare Kft.

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.

Telefon: 06-40-200-166

E-mail: info@interware.hu

www.interware.hu

k@lauz
Bullshit6
szolgált@tás

Elender: a PSINet csoport tagja

Üzleti kapcsolatok világszínvonalon8-9
„Most valami egészen más”
Reisz Attila, az Index.hu vezérigazgatója múltról, jelenről, jövőről11-12
Fon-mail, mailmondó és társai ..12

kinál@t

Free mailhez free
Internet Kalauz?14

iskol@

Paradigmaváltás az oktatásban?
Távtanulás a számítógép segítségével15
Biológia16

Fizika16-17
Nyelvészet17
Történelem17

r@ndevú
Internet Love Story XVI.
Tiszta cyberrománc19

www.prim-online/pokember
Az „igazi” Bródy János
Tini behálózva20-22
Magyarok a nagyvilágban
Az űrmisszionárius és görbe csavarhúzója25-27

prim@

A jól informáltak klikkje ...29-30

m@ni

Jön a WAP-telefon31

webm@ster

A mi MIRCünk
Dialogs32-33

tud@kozó

BOCI és MACI

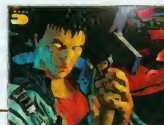

A mi MACI-nk (28. pótkötet) ..35-39

b@rangolás

Állati40
Bőrönd ..40-42
Éjszaka ..42-43
Életmód ...43-45
Gépünk tápláléka45
Hapsinézó45-46
Lélek ..46-47
Művészet ..47

t@lálós
Pályázat
Vacsora a netről51
Se nem igen, se nem nem –
hanem?52
Tolmács az interneten52
„Ha már nem firkálhatsz a padra,
küldd a neved a Marsra!”53

Fejrázás a hálón53
„A sör honlapja, a hon sörlapja” .54

gondol@t

Finálév
Démoni technika
Beszélgetés
Vekerdy Tamással55-57

Cyberteóriák
Elméletek és elemzések
az internetről
A gálya optikája58-60

kik@pcsolódás

Mű-Marlene, mű-Dietrich
Holt lelkek kicsiny boltja? ..63-65

Következő számunk
november 3-án
Jelenik meg!

Októberi számunk hirdetői:

AlarmixBill
AlbacompBII
Allegro24
American Service62
Areco28
ArecoNet24
Axico50
Borland10
Canon54
Cesare & Cserkő Bt.28
Compaq7
DeltaSoft60
DPG28

E-bolt14
ECDL18
ElenderBIV
Externet23
HP3
Hungary Network28
InterWare4
Karrier18
Kim-Soft66
Magneco10
Matáv39
Maxell61
Novell34

Portocom50
Prakticomp10
Profi-Média9
Qwerty14
Ready18
SCI Modem8, 27, 30
Tantál18
TVNET62
Új Alaplap48
Webshopping East '99 .49
X-Byte24
Zenebona28

INTERNET KALAUZ

Az első magyar internetmagazin

Kiadja:

PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felelős vezető:

Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:

Vértés János Andor (vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:

Fagyal Csongor (Inyl@impulzus.sch.bme.hu)

A Webmaster szerkesztője:

Balogh Attila Balazs (abalogh@prim.hu)

Tervezőszerkesztő:

Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@bonline.hu)

Címlapterv: Rusz László

Olvasószerkesztő: Fábíán Gábor

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszám ára: 269 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2640 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon

Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim-online.com

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban

Reklám-marketing:
Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés: Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti:

Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb könyvesbol-
tokban és az internetkávéházakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség mindent megtesz az internetről származó képek
és anyagok szerzői jogainak tisztázásáért. Az ismeretlen forrásból
szerzett dokumentumok jogainak tisztázása érdekében kérjük a
szerzők jelentkezését szerzői jogok hitelt érdemlő igazolásával.

A Prim Kiadó

a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második
félévi átlagos nyomott példányszáma
– a MATESZ által felkért AUDIT Rt.
1999. május 6-ai megállapítása
alapján – 31 940 db, s mint az auditiók megerősítették, ebből
31 763 az olvasókhöz jutott el, a remittendának minősíthető
példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemléli
Magyarország legnagyobb
médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

Bullshit

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló” cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk”:

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcím (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

Egy viszonylag közismert magyar informatikai szakember használja a címben jelzett szót a „baromság” érzékletes kifejezésére, s ha már ő divatot teremt ezzel a szóval, hadd használjuk mi is egy meglehetősen őrült divat további terjedésének megfékezésére. Miután lapunk már az „ottlap-honlap” vitában is bebizonyította, hogy van esélyünk a közvélemény pozitív befolyásolására (az egykoron nyolecvanszázaléknyi fölénnyel rendelkező, a magyar szóképzési szabályokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyó „ottlap” szörmyszó mára gyakorlatilag kihalt), úgy éreztem, most hangosan ki kell mondanom a véleményemet: *kapitális baromságnak tartom a 600 pixeles szélességre korlátozott oldalak terjedését!*

A divat az divat, és végül is, ha nyugaton hegyes orrú cipőt vagy abroncsszoknyát kezd hordani a világ, akkor törvényszerű, hogy előbb utóbb nálunk is abroncsszoknyában járnak a lányok, hegyes orrú cipőbe préselik a lábukat a fiúk. Nincs is ezzel semmi baj. Azzal van baj, ha egy kiváló koponyákat foglalkoztató cég új portáljának bemutatásakor nem azt mondja, hogy mi is követtük a mindent

beterítő örületet, és mi is 600 pixel szélességű site-ot alkotunk, hadd legyen divatos, hanem helyette megfogalmazza a portálok négy posztulátumát, és az egyikben azt állítja, hogy „az igazi portál 600 pixel széles”.

Bullshit!

Mivel kommentálnánk, ha valaki azt mondaná, hogy az igazi cipő hegyes orrú?! Vagy az igazi zakó kétsoros gombolású?! Van ezer tartalmi szempont, amit meg lehet fogalmazni alapvetésként, van egy pár olyan formai-ergonómiai kötés, amit ki lehet emelni éreynként, de egy divathóborthoz való alkalmazkodást nem illik axiómaként tálalni. Aki ilyet tesz, annak nemcsak az szárad a lelkén, hogy a divathóbort kedvéért engedett a praktikumból, hanem az is, hogy mások követik: az említett site-ról szóló tudósításba már beleírja a szerző, hogy „állítólag az igazi portál 600 pixel széles; tudomásul vettük, és ezt a tudósítást már ilyen méretű keretben adjuk közre.”

Ilyen babonákat a világ formatervezői még az arany-metszéről sem mertek elhinteni, pedig annak ergonómiai előnyei sokkal nyilvánvalóbban a 600 pixelnél...

Nem akarok most a nyilvános fórumokon zajló vitához kapcsolódni, amelyeken a jobbnál jobb monitorok tulajdonosai kikacagják azt a szemléletet, miszerint gondolni kell a 640x480-as felbontású monitorokkal dolgozókra is, mert szerintem igenis gondolni kell... Csak miközben rájuk gondolunk, ne feledkezzünk el a többiekről!

Ideális példaképnek én a nagyon látogatott, Magyarországon is jól ismert portált, a C|Net online birodalmát (www.news.com) tekintem. Ez akkora ablakot tölt be,

amikor én szeretnék, ha teljes képernyős az ablak, akkor a teljeset, s nem hogy vízszintesen kihasználatlan felületeket, feleslegesen megnövelve ezzel a függőleges görgetés hosszát. A régi vágású hardverek tulajdonosai sem érzik magukat hátrányos helyzetben, nekik ugyanis még 640x480-as képernyőfelbontás mellett sem kell vízszintesen scrollozni, a görgetősáv csak akkor jön be, ha 600 pixelnél keskenyebbre szabjuk meg az ablakot.

Vagyis lehet a 600 pixelt használni értelmesen is, így ugyanis azoknak a látóterébe, akik szélesebb felületet adnak a site-nak, több információ kerül, s a dinamikus szélességmeghatározás lehetővé teszi, hogy ne pazaroljuk el a képernyő hasznos felületének tekintélyes részét.

Van még egy érv: „ebben a szélességben mindent ki lehet nyomtatni”... Nos, függetlenül attól, hogy a weboldalt nem nyomtatásra találták ki, ehhez hozzáteszem, hogy még a 600 pixel szélességű weboldalba is beleizzad minden nyomtató, ha azt nem alakítják előbb „nyomtatóbarát” formátumúra. Vagyis aki erre is gondol, nyugodtam elfelejtheti a 600 pixeles szentírást, ha

helyette a hosszabb szöveges részeknél felteszi a kérdést: „kéri ezt nyomtatóbarát formátumban?” Mit tesz isten, a fentebb már említett C|Net felteszi, és a megfelelő válaszra fel is kínálja a nyomtatóbarát formátumot!

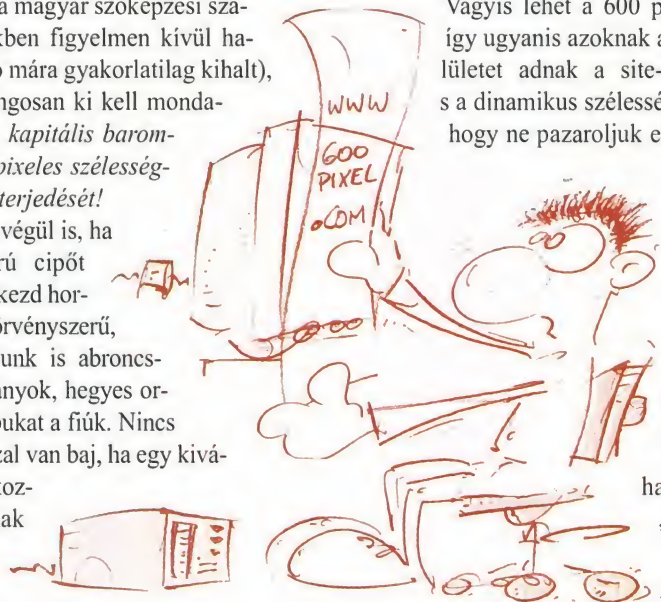
A divat nagyon erős tényező, amíg tart, szélmalomharcnak (hogy a széllal szembeni vízelérről ne beszéljünk) tűnhet a kapálózás ellene, ám hosszú távon a divatnál is erősebb a praktikum. Öltözetben vagy bármi másban a különféle divathullámok közül azok (és csak azok) bizonyulnak tartósak, az átlagosnál sűrűbben visszatérőnek, amelyek egyben praktikusak is. A krinolin ritkábban jön divatba, mint a miniszoknya, a korpulens férfiak ruhatarából pedig soha sem kell kidobni a kétsoros zakót. Szerintem, ha ezzel a szemlélettel közelítünk a 600 pixeles portál divatjához, hamar beláthatjuk, hogy egyszer csak vége lesz...

A képernyő ugyanis – akárhányszor akárhány pixel – nem az újság- vagy a könyvoldalra, hanem egy fekvő formátumú A/4-es lapra emlékeztet!

Egy alapvetően fekvő formátumú oldalra rákényszeríteni az álló formátumú oldalt lehet éppen menő, lehet divatos, de semmiképpen sem praktikus. Ezért tölem készítheti ilyen formátumban a portálját az AOL vagy a CompuServe, követheti ezt a divatot ütemes díszmenetben az Origo, az EOL, a Stop és mások, én erre a divatra csak azt tudom mondani: bullshit...

Mások nem csatlakoznak a 600 pixeles axióma lehurrogásához? Szeretnék divatot teremteni! :-)

Vértes János
jvertes@prim.hu

COMPAQ

TF15000

Hogyan
köszöntsük az új
évezred hajnalát?

Például így: üdvözölje barátait szerte a világban szilveszterkor az interneten keresztül, Compaq számítógépével ugyanis nem lesz gondja. Az új Deskpro sorozat tagjai nem véletlenül a legnépszerűbb PC-k

ma Magyarországon, hiszen gépeink a legmodernebb technológiai fejlesztéseket tartalmazzák, könnyen upgradelhetők és áruk is meglepően kedvező. Az Ön Compaq számítógépe így hosszú-hosszú éveken át értékálló marad és megbízhatóan ellátja feladatát. Ma is, holnap is, 2000 után is. További információ a www.compaq.hu címen vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Deskpro EP

Intel® Pentium® III processzor 500 MHz (100 MHz memóriabusz); Intel® 810e chipset; tornyozható ház; 64 MB SDRAM; 6.4 GB SMART Ultra ATA merevlemez (5400 RPM); integrált Intel® 3D grafikus kártya; 4 MB Video Cache (dinamikus memóriakezeléssel); 1.44 MB floppy meghajtó; beépített AC '97 hangkártya (Compaq PremierSound™); 6 kártyahely, 5 bővítőhely; választható magyar nyelvű operációs rendszer: Windows 95/98, Windows NT 4.0; 3 év garancia a Compaq garanciális feltételei szerint; megvásárolható CarePac garanciakibővítés

COMPAQ

Hírszörf helyett

Mint arra már volt példa történelmükben, a friss hírek elolvasásához magát a világhálót, azon belül is a Prím-online-t ajánljuk, amely – „mint köztudomású” (ld. 29. oldal) – *a jól informáltak klikkje*. Amikor a lapot terveztük, volt még bejelölve két oldal a híreknek, de

azután úgy éreztük, hogy azok a hírek, amelyeket meg kellene írunk, olyan fajsúlyúak, hogy nem férnek a hírkeretbe. Inkább a szolgált@tás rovatot kellene gazdagítani velük, még ha @ktuálisak is... Úgyhogy így foglal el most három „hír” a szokásos terjedelem helyett négy egész oldalt: egy új cég, egy új vezető és egy új szolgáltatás az, ami lapunk élére kíváncszott.

Elender: a PSINet csoport tagja

Üzleti kapcsolatok világszínvonalon

„A telefonvonalakéhoz hasonló növekedést érhetünk el a közeljövőben az internetszolgáltatások terén is” – hangzott el a tervezett fejlődés egyik fő irányát összefoglaló kulcsmondat szeptember 15-én, amikor bejelentették, hogy az amerikai PSINet megvásárolta az Elender Informatikai és Számítástechnikai Rt.-t.

Az eladás szándékáról már július közepén felröppentek a hírek, az Elender tulajdonosai az idő tájt készítették el az úgynevezett „short listet” azokról a befektetőkről, akikkel komoly tárgyalásokat folytattak a cég megvásárlásáról. Akkor öt „kérő” maradt versenyben, akikről csak annyit lehetett tudni, hogy mindegyikük ajánlata nagyon ígéretes – idő közben azonban az Elender értéke még tovább nőtt, amikor megnyílt a www.eol.hu, a szolgáltató önálló portálja.

Néhány hét csend következett, még szeptember elején is a szokásosnál nagyobb titoktartás előzte meg a cég megvásárlását – aztán szeptember 14-én bombaként robbant a hír: „eladták az Elender-t”. A bejelentést megelőző napon már megjelent az online médiában (így

a Prím-online oldalain is) a vevő neve, sőt a Carnation a vételár nagyságát is megírta (PSINet, 32 millió dollár), de végül is csak az előbbi vált hivatalossá másnap, az utóbbit nem erősítették meg az érintettek.

„Az Elender régóta kereste a legjobb szakmai befektetőt” – mondta dr. Kóka János, az rt. vezérigazgatója, ám a vevőről még a bejelentés előtt is alig lehetett tudni részleteket – ami utólag érthető, hiszen az amerikai cégóriás elsősorban a tengerentúlon épített ki az üzleti életet támogató, széles sávú magánhálózatot, Európában csak az utóbbi időben jelent meg szakmai befektetőként, a keleti régióban pedig ez az első akvizíciója.

Ezért is tűnt ígéretes lehetőségnek, amikor lehetőségünk nyílt interjút készíteni az előbb sikeres kérésként, majd sikeres csábítóként, végül sikeres vásárlóként megjelenő amerikai PSINet két vezetőjével. Kérdéseinkre Harold S. Wills,

a PSINet elnöke és Harry G. Hobbs, az európai régió elnöke válaszolt.

Internet Kalauz: – *Hogyan választják ki lendő partnereiket, hogyan találtak rá az Elenderre?*

Harold S. Wills: – A PSINetnél külön munkacsoport foglalkozik azzal, hogy felkutassa a célpiacként esélyes régiókat. Ebben a munkában nagyon fontos szempont, hogy az adott

DIALCOM

F A X M O D E M

CD-VEL!

COMFAIR '99 AKCIÓ

1999. október 12–16. • A/103

Amennyiben ezt a hirdetést magával hozza a Comfair '99 vásárra, úgy a kiállítás ideje alatti vásárlás esetén kedvezményben részesül. Részletek a vásáron.

www.modem.hu

Javasolt felhasználási területek: • Internetezés • Elektronikus levelezés • faxadás/-vétel • számítógépes üzenetrögzítés • hangpostafiók rendszer • elektronikus bankátvitel • távoktatás • távmunka • video konferencia • interaktív játékok • adatátvitel.

Előnyök: • stabil kapcsolattartás nagy sebességen • magyar beállítások • magyar nyelvű leírások és program • egyszerű telepítés • frissíthető memória.

5 év teljes körű garancia

Gyártó: SCI-Modem Kft. • Tel.: 465-8040 • e-mail: sci@modem.hu

térségben melyek azok a piaci szereplők, akik nemcsak jelen vannak ezen a területen, de meghatározói is az ország vagy térség internetes kultúrájának. Konkrétan a jó üzleti kapcsolatokkal rendelkező szolgáltatókat keressük, akiknek ügyfelei kifizetik számláikat. A választásnál kiemelt szempont az üzleti ügyfélkör nagysága és összetétele.

Harry G. Hobbs: – Wills a világ legfelső húszas sávjába tartozó szolgáltatókat keresi, én pedig Európa legfontosabb húsz szolgáltatójával keresek kapcsolatot, s az előzetes elemzések azt mutatták, hogy az Elender ebbe a csoportba tartozik.

H. S. W.: – A PSINet stratégiájához tartozik, hogy a kiválasztott országokban hídfőállást alakít ki, hiszen nem titkolt célja a regionális központok kiépítése. Azok az államok kerülhetnek a kulcsországok közé – vagyis azokat tartjuk fejlett célpiacnak –, ahol a szabályozók lehetővé teszik az internetszolgáltatással foglalkozó vállalkozások megfelelő működését, és ahol már eléggé fejlett az internet felhasználása, a hálózat alapkiépítettsége és az internetes kultúra. Ezek az országok lesznek majd a PSINet regionális központjai.

I. K.: – *Mennyire tette vonzóvá az Elendert az egyéni előfizetők száma, illetve az általa menedzselte virtuális magánhálózat, a Sulinet?*

H. G. H.: – Mindkettőt határozottan az előnyök közé soroltuk, az előfizetői kör jelenlegi nagysága komoly tényező a magyar piacon, a Sulinet hálózat kiépítettsége pedig óriási lehetőségeket rejt magában.

I. K.: – *Ez azt jelenti, hogy az új szolgáltatásokat is főként az egyéni előfizetőknek szánják?*

H. S. W.: – Nekik is, bár tudni kell, hogy a PSINet elsősorban az üzleti szolgáltatásokra fókuszál, az egyéni előfizetői szegmens nagysága és összetétele tulajdonképpen másodlagos szempont. Mindenhol a világon főként a business-to-business jellegű üzleti alkalmazások kiépítésére koncentrálnunk, a szolgáltatások előnyeit azonban közvetve természetesen érzik majd az egyéni előfizetők is. Mivel a beindítandó elektronikus kereskedelmi és e-banki szolgáltatásokhoz korszerű hálózat szükséges, első lépésként a saját tulajdonunkban lévő, az üzleti alkalmazásokhoz szükséges, megfelelő sávszélességű hálózatot, valamint a minden tekintetben biztonságos kapcsolatot kell kialakítani. Ha ezek megvalósultak, az Elender ügyfelei is bekapcsolódhatnak az e-commerce globális vérkeringésébe.

I. K.: – *Bizonyára tudnak arról, hogy Magyarországon már történtek kísérletek a business-to-business jellegű üzletek interneten keresztüli megkötésére...*

H. G. H.: – Amikor azok a próbálkozások

„Az internet itt kezdődik”

A címben szereplő szlogent (The Internet starts here) azon az asztalon lehetett olvasni, amelyen az Elender és a PSINet vezetői aláírták a szerződést.

A tíz esztendővel ezelőtt alakult PSINet központja az amerikai Herndonban található, a cég „az első és legnagyobb független kereskedelmi szolgáltatóként” jellemzi önmagát szakmai önéletrajzában.

A legfejlettebb IP alapú adatkommunikációs szolgáltatásokkal elsősorban az üzleti felhasználókat célozzák meg, ajánlati listájukon a nagy sebességű LAN-csatlakozások, a menedzselte biztonsági szolgáltatások, a garantált sávszélességű internet-hozzáférés, az intranet, az elektronikus kereskedelem, valamint a hagyományos internetszolgáltatások szerepelnek. A PSINet a saját tulajdonában lévő, korszerű technológián nyugvó, nemzetközi Frame Relay és ATM alapú IP-hálózatot működteti, világszerte több mint 600 hozzáférési ponttal. A 10 ezer alkalmazottat foglalkoztató cég éves forgalma több mint 500 millió dollár.

Az Elender Rt. az akvizíciót megelőzően 25 százalékban az Advent International és az Equinox Ventures befektetési alap, 75 százalékban pedig három magyar magánszemély tulajdonában lévő, 100 millió forintos jegyzett tőkéjű cég volt. Az internetszolgáltatók közötti piaci részesedése az eladásakor megközelítette a 28 százalékot, ugyanakkor a legnagyobb üzleti ügyfélkört mondhatta magáénak – ebből a körből származik az rt. internetbevételeinek 75 százaléka.

indultak, még nem volt igazi business-to-business kereskedelem Európában, egyszerűen azért, mert nem volt eléggé kiépülve az internetes hálózat, és még az üzletemberek tudatába sem épült be igazán az elektronikus kereskedelem. Egészen más lendületet kaphat az e-commerce ma, amikor már Magyarországon is elérte a kritikus tömeget az üzleti- és magánfelhasználók száma.

I. K.: – *Vannak-e hasonló, működő business-to-business megoldásaik, és ha igen, hol?*

H. G. H.: – Például Spanyolországban építettünk ki remekül működő központot. Világszerte 100 ezer üzleti partner – főként kisvállalkozás – kapcsolódik a PSINet rendszeréhez, amelyek közül a legtöbben igénybe veszik elektronikus banki szolgáltatásainkat is.

H. S. W.: – A magyarországi gyakorlattól jelentősen eltér azonban, hogy a PSINet a saját tulajdonában lévő ingatlan-, hardver- és szoftverparkkal nyújtja az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokat, tehát nincs szükségünk arra, hogy igénybe vegyük a helyi telefonhálózatot. Magyarországon is saját szoftvereinkkel bonyolítjuk majd az üzleti és banki tranzakciókat, és mi üzemeltetjük a felhasználók hardvereit is. Szolgáltatási központokat szeretnénk kialakítani a világ húsz pontján – az öt európai centrum közül az egyik Budapesten létesül, 5000 négyzetméterre tervezzük.

I. K.: – *Mekkora összeget kívánnak a hálózatbővítésre és -üzemeltetésre fordítani?*

H. S. W.: – 2 milliárd dollárral a zsebünkben kezdtünk a bővítéshez, ebből 600 millió dollárt költünk el az üvegszál hálózat megvásárlására, illetve kiépítésére világszerte, és a tervek szerint ugyanennyit fordítunk az ingatlanvásárlásra. Magyarországon hozzávetőleg 20 millió dolláros beruházásra készülünk, ez az összeg a nagy sávszélességű hálózat és a központ kialakítását, valamint a működtetéshez szükséges költségeket foglalja magában.

I. K.: – *Mikortól élvezhetik az Elender partnerei az új szolgáltatásokat?*

H. G. H.: – Legkésőbb fél év múlva indulunk, de három-négy hónapot mindenképpen igénybe vesznek az előkészületek. Mindenekelőtt csatlakoznunk kell a megfelelő sávszélességet biztosító optikai hálózatra, ezzel párhuzamosan kiépítjük a PSINet-architektúrát, s ha mindez megtörténik, az Elender partnerei közvetlenül, nagy sebességgel és biztonságosan csatlakozhatnak akár a hongkongi vagy a torontói központhoz. Ezzel a multinacionális szolgáltatásokat igénylő ügyfelek számára ugyanolyan lehetőségeket teremthetünk, mint amilyenekkel a legfejlettebb országokban dolgoznak az üzleti élet résztvevői.

Guttray László

Magyarországon elsőként a Békés megyében élő Internet előfizetők

juthatnak ingyen

a legmodernebb **számítógéphez!**

HomePack és MediaPack

díjsomagjainkról bővebb információ:
www.prakticomp.hu

PRAKTICOMP INTERNET
ahol a pénzéért a legtöbbet kapja

Borland INPRISE

Delphi 5

A Delphi és az Interbase párosításával a nagy hatékonyság és teljesítmény a fejlesztés területén egy gyors, alacsony karbantartási költségekkel rendelkező relációs adatbázis-kezelő előnyével egészül ki. Az új Interbase Express komponensekkel nagy teljesítményű rendszerek fejleszthetők és terjeszthetők.

A TeamSource forradalmasítja a forráskód karbantartását. A TeamSource a már meglévő forráskód-kezelő programokra épít, valamint kiegészíti azokat, leegyszerűsítve a nagy, elosztott csoportok munkáját.

A Delphi 5 segítségével ultravékony kliens alkalmazások készíthetők DHTML és XML alapokon. Ez teljes értékű, hatékony alkalmazások gyors terjesztését teszi lehetővé az Interneten. Az új InternetExpress tartalmazza a Web Client Page Wizardot, a MIDAS PageProductort és a WebBrokert. Ezek lehetővé teszik elosztott DHTML és XML alkalmazások fejlesztését, amelyek nagyszámú kliens párhuzamos kiszolgálását teszik lehetővé, nagy mennyiségű adat esetén is.

Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy gyorsan készítsen olyan rugalmas, skálázható alkalmazásokat, amelyek támogatják az Internet e-commerce következő hullámát.

A MIDAS lehetővé teszi valamennyi elosztott komputer szabvány, mint pl. CORBA, COM, MTS könnyed integrálását a már meglévő e-commerce és Internet alkalmazás rendszereibe.

A Delphi 5 a következő új hibakereső funkciókat tartalmazza: Breakpoint ToolTips, Actions, Groups, FPU/MMx View, Drag and Drop támogatás.

- Készítsen tökéletes kulcsrakész rendszert az új Interbase Express segítségével
- Az új TeamSource segítségével a fejlesztők jobban és gyorsabban együtt tudnak működni, ezért az egész fejlesztőcsapat termelékenysége növekedik
- Az új InternetExpress segítségével nagy sebességű Internet alkalmazások készíthetők
- Újdonság az XML támogatása, amivel gyorsan és könnyen szolgálhat adatokat a WEB felé
- Skálázható Internet alkalmazások MIDAS-szal
- A fejlesztési időt rövidítik a továbbfejlesztett debug (hibakereső) funkciók, melyek segítenek megkeresni és kijavítani a hibákat a legbonyolultabb projektben is

További információt az alábbi telefon, fax, e-mail és web címen kaphat:

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., tel.: 252-8145, 363-0098
Fax: 252-8773, internet: <http://www.borland.hu>, e-mail: info@borland.hu

2000 szilvesztere nagy buli lesz!
Előtte **mentsen** mindent
FUJI adathordozókra!

HIVATALOS DISZTRIBUTOR:

MACOMP KFT. Ahol a jövőt tárolják...
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel./fax: 436-6609, 436-6610
Honlap: www.macomp.hu

FUJIFILM

„Most valami egészen más”

Reisz Attila, az Index.hu vezérigazgatója

múltról, jelenről, jövőről

Szeptember közepén jelent meg a hír a Prím-online Hírek.com oldalán: „Reisz Attila [...] rövidesen az általa kifejlesztett szervezet, az Index.hu Rt. vezérigazgatója lesz... [Az] Index.hu [...] a jövőben nemcsak az Index online folyóirat kiadója lesz, hanem ide csoportosítja át az Inventra Kft. más tevékenységeit is, mindenekelőtt az elektronikus kereskedelmet és a szoftverfejlesztést.”

Azóta a hír valósággá vált, az Rt. megalakult, és Reisz Attila készségesen állt az Internet Kalauz rendelkezésére. Beszélgetésünk fonalát elsősorban a múlt–jelen–jövő vonulata jelentette az újonnan alakult cégre vonatkozóan.

– Az Inventra nevét lényegében az Index elindítása óta ismeri a szakma és a nagyközönség, ez a cég nyújtott „menedéket” az Internetto előző szerkesztőgarnitúrájának. Mit illik tudni az Inventra korábbi tevékenységéről?

– Az Inventra nagyon komoly szakmai tudással rendelkező, rendkívül fiatal gárda. Ez azt is jelenti, hogy időnként nem minden sikerül, viszont a lelkesedés fantasztikus a cégen belül. Az Inventrát az egyetemről kikerült fiatal emberek alapították, alapvetően szoftverfejlesztésre, rendszerkarbantartásra, illetve az internettel kapcsolatos fejlesztésekre: weblapkészítés, webconsulting. Ma ez már csak egy része a tevékenységnek, ez a „homepage-üzem”. Gyakorlatilag egy gyár. Mindenki fel akar kerülni az internetre, és ebben a cégen már van megfelelő – mind műszaki, mind kreatív – grafikai tapasztalat ahhoz, hogy specifikusan megfeleljen az internetes kívánalmaknak. Mint minden gyárban, itt is van kutatás-fejlesztés, a cég egyik legnagyobb erősségének éppen a szoftverfejlesztéseket tartom. E tevékenység mérföldkövei igazán sikeres termékek: az E-bróker, azaz az interneten keresztüli tőzsdéi kereskedelmi szoftver, a szoftveráruház, amire az Index áruháza épült, vagy – nem utolsósorban – az AdServer, egy internetes reklámszerver, amivel jóval pontosabban tudja behatárolni a megrendelő, hogy mit kér, mint a nyomtatott sajtó esetében. Egyébként jelenleg is zajlik néhány fejlesztési projekt. Ha lezárulnak, akkor bejelentjük – előre ne kiabáljunk el semmit.

– Mekkora cég ez? Ismeretes, hogy az Index.hu Rt. 50 milliós jegyzett tőkével alakult, de emellett a nagyságot mutathatja a létszám, a forgalom is...

– Tíz-egynéhányan voltak az Inventra Kft.-nél, és most szinte háromnaponta érkezik egy-egy új ember. Amikor legutóbb összehámoztam magunkat, harmincnyolc jutottam.

A technológiához is jöttek, de a bővülés miatt adminisztrátorokat, asszisztenseket szintén veszünk fel. Nagyon dinamikusan fejlődik a cég. A bővítést az is jelentette, hogy a már meglévő termékekhez hozzákapcsolódott az Index online újság. Ne nevezzük portálnak, ezt a szót már eléggé elcsépezték, annak ellenére, hogy még csak néhány éves fogalom.

Az Index egy lap, nem naprakész – mert ez már elavult dolog az interneten –, hanem percrekész újság, és természetesen nagyobb rálátása van az internetre, mint egyéb hagyományos lapoknak. Valójában egy általános célú újság politikai-, gazdasági-, sporthírekkel, időjárással stb. Amint érkezik egy hír, rakják fel a netre. Most szombat van, 17 óra 3 perc, és úgy látszik, mostanában nem érkezett semmi, mert 15.47-kor frissítették legutóbb. Hétfvégén is folyamatosan zajlik a munka, mert az a cél, hogy percről percre mi legyünk a legfrissebbek, amellett, hogy a legnagyobb magyar netes lap legyünk. A pozíciónkat sikerült megőrizni. Mint felelős embernek kötelességem nézni a Medián idevonatkozó mérését. Ahogy a lapoknál fontos a példányszám, úgy az internetes újságok esetében a látogatók száma a lényeges. Az auditálás módszerén lehet vitatkozni, de a Medián egy nemzetközi

ajánlásnak megfelelően méri a bejövő adatokból a statisztikát, azaz szűri a többszörös be-lépéseket, illetve a nem teljes letöltéseket. Az a cél, hogy valamilyen összehasonlítási alapon legyen ahhoz, kit mennyien látogatnak. Ez nagyon fontos információ nekünk, hiszen a sikerünket mutatja, ugyanakkor fontos a hirdetőknél is, más felmérésekkel együtt, mert így tudhatják, nálunk ilyen és ekkora közönséget lehet elérni.

– Ismeretes, hogy a Medián mérőszoftverét az Inventra fejlesztette, és ebből már adódtak is konfliktusok, hiszen az Index/Inventrával perben-haragban álló IDG úgy ítélte meg, inkább mással auditáltatja az Internetto-t, nem szül jó vért, ha a konkurens kezében van a mérőszám. Mi ezzel kapcsolatban a véleménye?

– A Medián által jelenleg használt szoftvertőlünk független, a következő verzió kifejlesztésével azonban valóban minket bízott meg, mert nálunk már felhalmozódott megfelelő mennyiségű tapasztalat. Természetesen amint kész van, azt onnantól kezdve a Medián üzemelteti, s a termék teljesen önálló. A mérés tisztasága mindannyiunknak közös érdeke, hiszen az Index nem engedheti meg magának, hogy a nevét egy ilyen dologgal ellehetetlenítse. Ez utóbbin dolgoznak eleget ellenségeink.

– Ezzel már a jelennél tartunk, s azt hiszem, e témakörben most nem az ellenségekkel vívott harcot, hanem az egyéb küzdelmeket érdemes áttekintenünk...

– Most a cégnél egy erőteljes növekedési fázist élünk át: össze kellett boronálni két különálló gárdát, az Inventra fejlesztői, salesmarketinges és az Index szerkesztőségi csapatát. Az én tevékenységemet pontosan definiálta az első hetekben a szervezetfejlesztési igazgatói kitétel, mert ténylegesen az volt a teendőm, hogy átnézzem a szervezetet: hogy s mint néz ki, hol vannak lyukak, hogy lehet a két céget értelmesebben és hatékonyabban

összeboronálni, a két cégből egy ütőképes csapatot létrehozni.

– Mindenesetre az rt. megalakult, ami nyilván előrelépést, nagyobb fejlődési lehetőséget jelent. Az egyik leglényegesebb változás: az új cég részvénytársaság. Tőkebevonási megfontolásokból?

– Igen, könnyebb az üzletrészeket forgalmazni, nagyobb az ellenőrzési lehetőség, jobban bele tudnak látni a befektetők a cég életébe, szóval számos előnye van. Magánszemélyek adták össze az alaptőkét, és az eredeti tulajdonosoké – akik az Inventra Kft.-t alapították – a többségi rész.

– Úgy tűnik, többen is láttak fantáziát az Index.hu Rt.-ben...

– Ajaj! Én azonban csak a saját szempontjaimat tudom elmondani, mert bár abszolút kisebbségi részként, de nekem is van részvényem a cégben. Ez mindenképpen jó, mert az ember szívesebben és több erőbedobással dolgozik ott, ahol a magáét is építi. Én azért látok fantáziát az rt.-nkben, mert rendkívül fiatal a gárda, és szakmailag nagyon-nagyon képzett. Az a tapasztalat, ami az internetes szórakozásokból összejött, hatalmas mennyiségű. Vannak persze vizsgázott mérnökök is a cégnél, de a tudás nagyrészt nem onnan származik, hogy végigültek bizonyos tanfolyamokat, hanem a gyakorlatból, onnan, hogy csinálták a dolgokat. Volt egy jó ötletük, megvalósították, finomították, hozzátanultak, és ez nagyon sokat jelent. Másrészt olyan dinamikus piacon dolgozik a cég, amely most kezd exponenciális növekedési fázisba lépni. Még nincs ott, de a lassú fejlődés után jön a gyors fejlődés. Ha megnézzük a hozzáférési csatákat, akkor láthatjuk, még semmi sem dőlt el. Ugyanakkor fantáziát láttam a szervezetfejlesztésben. A Microsoftnál azért egy céget már összerakosgattunk, és ez a feladat is nagyon szép számomra. Egy befektetőt ez nem érdekelt, de engem izgat.

– Ön a Microsoft Magyarországtól februárban távozott mint ügyvezető igazgató, és szeptember elsején lett az Index/Inventra vállalat szervezetfejlesztési igazgatója. Mit csinált a közbeső hónapokban?

– Amikor eljöttem, kijelentettem, hogy most pihe nek, és augusztusig nem is fogok munkát keresni. „Családoztam”: a gyerekek foglalkoztam. Panni decemberben lesz két éves, és saját honlappal rendelkezik: start.at/panni.

– És hogyan került az Inventrához?

– Úgy, hogy megkerestek. Nyíró Andrást (Index) nagyon régről ismerem, Kőrösi Ákossal (Inventra) pedig együtt jártunk a BME villamosmérnöki karára. Augusztusban több emberrel tárgyaltam. Felhívtam András is, hogy ülünk le beszélgetni. Az ajánlatok közül ez volt az, ami igazán tetszett. A Monthly Python társaságnak van egy sorozata: „And now something completely different”, azaz „Most valami egészen más”. És valóban, ez most valami egészen más, mint a Microsoft. Nem egy nagy, viszonylag lassú, amerikai multinacionális cégről, hanem egy kicsi, rendkívül rugalmas magyar rt.-ről van szó. Anyagilag nem biztos, hogy ez a legkifizetődőbb, de sokkal érdekesebb, mint a többi lehetőség.

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

Fon-mail, mailmondó és társai

A bemutatón nem akartam hinni a fülemnek. Az egyik szobában csörgött a telefon. Egy kedves női hang jelezte, e-mailem érkezett, ha kérem, felolvassa. Már mondtam volna, hogy hát persze, de a hölgy javasolta, nyomjam meg az 1-es gombot. Emberi géphang szólalt meg.

Kitűnő minőségben hallgathattam meg pár perccel korábban írásban feladott leveletem. A végén a kellemes női hang megkérdezte: kívánok-e válaszolni? Válaszoltam. Később egy másik telefonon bejelentkezett egy férfihang. Ismét a szokásos értesítés, most azonban már saját hangomat hallgathattam – mint levelet. De mindez semmi: továbbítottam a levelet otthoni e-mail címemre, majd hazaérve meghallgattam: szólt. Kitűnően. Ezt tudja ma a székesfehérvári Apak-Tel Kft. (www.apaktel.com) találmánya, a TTS és a voice-mail kombinációja.

Miközben a lapok azzal vannak tele, hogy maholnap az interneten fogunk telefonálni (elég a PanTel IP alapú telefóniára megkapott HÍF-engedélyre gondolnunk, de a terjedő Freetel, Iphone, Netmeeting és más komplett szolgáltatások is kéznél vannak), elkezdődött egy ellenkező irányú folyamat: mi lenne, ha telefonon interneteznénk?

Nem, most nem a Wireless Access Protocoll (WAP) keretében fejlesztett következő generációs mobilokra, hanem minden telefonra gondolunk, vagyis mi lenne, ha számítógép és modem nélkül, egy „puszta” (mobil- vagy vezeték nélküli) telefonnal meghallgathatnánk e-mailjeinket.

A cikk bevezetője után persze teatrálnak tűnik a kérdés: igen, ma már ez sem lehetetlen.

Az első bejelentés a Westel 900-tól származott. A WindowsIS '99 előtti napokban Budapesten rendezett Eurospeech konferencián rukkoltak ki a bombasztikus meglepetéssel: a BME-n fejlesztett rendszerrel a Westel 900 lehetővé teszi e-mail meghallgatását telefonon keresztül.

Szinte órára ugyanebben az időpontban az APAK-Tel Kft. bemutatta azt a rendszert, amely a Westel 900-éhoz hasonló módon felolvassa elektronikus leveleinket, de többletként válaszolhatunk is azokra!

Mintegy három évvel ezelőtt a „székesfehérvári Szilícium-völgyben” egy kis csapat belefogott a TTS (Text To Speech, azaz szövegből beszédhang) és az ahhoz kapcsolódó voice-mail, vagyis „hanglevél” fejlesztésébe. Amerikában időközben már megjelent egy hasonló szolgáltatás; a miénk az innováció sajátos magyar lassúsága miatt még várta magá-

ra, viszont egyértelműen sokkal jobb, mint az amerikai.

A TTS voice-mail működik. A fejlesztők elérték a beszéd tisztaság megkívánt szintjét, a rendszer a magyar artikulációnak megfelelő, érthető hangon olvassa fel leveleinket. Bonyolult matematikai képletek sorával képes előállítani azt a beszédet, amely gépi is, meg nem is. De nagyon emberi!

Mit jelenthet ez? Az egyik oldalon sok százezer vagy akár több millió olyan internetező (e-mailezőt), aki még százezer forintot sem akar modem számítógépbe befektetni, ám az e-mail előnyeit – ha azt telefonon is megkaphatja – szívesen élvezné. Ehhez a csapathoz társulna az a sok százezres, ma is internetező felhasználói tábor, amely szívesen meghallgatná leveleit a számítógépétől távol – autóban, pályaudvaron, vasúton, sétahajózás és vitorlázás közben, sportpályán és koncerten, szállodában és strandon, kirándulás és horgászás közben. Különösen akkor, ha a szolgáltatás ára nem emeli jelentősen az internetezés költségeit, márpedig információink szerint így lesz: azok, akikkel tárgyalnak a fejlesztők, ezerforintos vagy még alacsonyabb havidíjban gondolkodnak.

A dolognak piacgerjesztő hatása is lehet, hiszen míg valaki ma megelégszik a fon-maillal, lehet, hogy holnap már rákattintana a levélben elküldött webcímre, vagyis előbb-utóbb maga is számítógép- és internetfogyasztóvá válik... Ezért ezt a szolgáltatást leginkább a mai internet- és/vagy telefon-szolgáltatásoknak érné meg beindítani.

És már folynak is az ígéretes tárgyalások...

PS

AKCIÓ!

MOST
papírfelcsévéelő
ajándékba!

**Csak ilyen unalmasan egyformát
tudunk nyomtatni.**

HP DesignJet 3500 CP

HP DesignJet 2500 CP

HP DesignJet 1055 CM

HP DesignJet 488 CA

HP DesignJet ColorPro GA

Mindegy, hogy melyik típus, teljesen egyformán nyomtat. És ez fontos. Ezt a Pantone is igazolja minden egyes nyomtatvány esetében, ezért marad az árnyalat mindig változatlan. Még ha különböző számítógépeket és programokat használ is. Mindig minőség a maximumon. Mi így szeretünk dolgozni. Nyomtatóink szinte minden alkalmazásra tudnak megoldást. Az egyedülálló HP tintarendszereknek és a médiák széles választékának köszönhetően a kültéri felhasználás és a fotórealisztikus nyomtatás sem akadály. Ha biztos akar lenni nyomatai igényes megjelenésében, válassza a legbiztosabb megoldást.

 **HEWLETT
PACKARD**

Ilyen még nem volt: ingyenes áru mellé árkedvezmény!

Free mailhez free Internet Kalauz?

Hát, ha nem is egészen ingyen, de szűkített önköltségi áron! Vagyis: akik a Prím-online október 15-én induló ingyenes levelezési rendszerében postafiókot nyitnak, azok a jövő évre úgy fizethetnek elő az Internet Kalauzra, hogy mindössze az egy példányra jutó nyomdaköltséget, a postázás díját és a két összeg áfáját kell kifizetniük.

Ez egy példányra vetítve 178, éves szinten 1958 forint!

(Csak összehasonlításképpen: jövőre az Internet Kalauzt az újságosoknál 336 forintért fogják árusítani, az előfizetők pedig 3080 forintért rendelhetik meg az évfolyamot, számonként tehát 280-at fizetnek.)

A Prím-posta ingyenes levelezési rendszer nemcsak azért érdemes igénybe venni, mert ennyire leviszi az Internet Kalauz árát, hanem azért is, mert olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyek egyike-másika még a pénzért vásárolt levelezőszoftvekből is hiányzik. Csak néhány példa: magyar (és később több idegen nyelvre is élesített) helyesírás-ellenőrzés szótárbővítési lehetőséggel (a Morphologic fejlesztése); titkosítás, a nem kívánt levelek szűrése. A küllalokot maga a felhasználó is befolyásolhatja, beállíthatja a neki tetsző színvilágot. Beállítható, hogy az innen küldött levélre írott válaszok automatikusan egy másik postaládába érkezzenek, és a rendszeren keresztül a másik ládába beérkező levél is megnézhető...

Ha teheti, mihamarabb keresse fel a www.prim.hu címet, nyisson postaládát, és ha úgy gondolja, mindjárt fizessen is elő az Internet Kalauzra. Az 1958 forintos megrendelést csak ezen az úton, a Prím-posta levelezőrendszeren keresztül fogadjuk el.

AKCIÓS reklám- és ajándéktárgyak: reklámtollak felirattal-39 Ft+áfától, öngyújtók felirattal 49 Ft+áfától, plexi kulcslartó felirattal 49 Ft+áfától.
Nyírpont Kft. 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 5-7.
Tel./Fax: (42) 422-008, 06-20-9644-361
www.swi.hu/nyirpont
nyirpont@mail.elender.hu

Megnyílt az első olyan számítástechnikai áruház, ahol az árucikkek az újságcikkekétől csak egy kattintásra vannak!

Nézzen be hozzánk!

Üzemeltetve e(bolt)

Keresse az interneten! www.prim.hu

PRÍM-ONLINE SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÁRUHÁZ

Hardver, szoftver, könyvek, folyóiratok

NAGYSZABÁSÚ AKCIÓK!

ISDN

a gyorsítás lehetősége

Az analóg telefonvonalak adatátviteli lehetőségei korlátozottak. Biztosan lesznek élelmes kereskedők, akik valamilyen trükkel áthágyják a mai csúcs, 56K sebességű modemek korlátait. Az igazi megoldás nem ez, hanem az ISDN kapcsolat. Ezt kínáljuk előfizetőinknek, ha tovább kívánnak lépni.

Qwerty Computer Kft.

1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377, Fax: 385-2687
Internet: www.qwertynet.hu E-mail: info@qwertynet.hu

Infinit

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

Paradigmaváltás az oktatásban?

Távtanulás a számítógép segítségével

Ki ne álmódott volna arról, hogy nem kell tanulnia, mert a tudást éjszaka a fejébe öntik? Vagy arról, hogy nem kell iskolába járnia, hanem otthon maradhat egész nap? Ha pontosan nem is erről, de valami hasonlóról lehet szó a jövő évezred oktatási rendszerében: a tudást ugyan ingyen itt sem adják – tanulni kell –, de lehet, hogy nem kell majd bejárni az intézményekbe, a távtanulás megoldja ezt a gondot.

Egyelőre azonban a távtanulásnak és az online osztálytermeknek a nagy távolságok áthidalásában, illetve a felnőtt, valamint a fogyatékos emberek oktatásában lehet leginkább hasznát venni. De az iskolai számítógépek minden esetben segítenek az új ismeretek elsajátításában, illetve a megszerzett tudás gyakorlásában – kiváló oktatási segédeszközök.

Amikor az emberek az írás és olvasás segítségével elkezdtek a tudást „felhalmozni”, és a következő nemzedék számára az emlékezés hibáiból adódó felejtést részben kiküszöbölték, az oktatási rendszer is alapvető változáson ment keresztül. Ugyanígy óriási változásokat eredményezett a nyomtatás felfedezése: a diákoknak nem kellett mindent megjegyezniük vagy leírniuk, amit a tanár mondott, használhatták a (tan)könyveket. Persze ez nem jelentette ugyanakkor a beszéd/hallgatás párosának feladását. Ugyanez figyelhető meg napjainkban: a tanárok egyszerre használnak számítógépet és könyveket, de ezen túl beszélgetnek is a diákokkal, meghallgatják őket, és használják az írás-olvasás lehetőségét.

Napjainkban az elektromosság felfedezése új technikai eszközöket hozott az oktatás számára: a rádiót, a televíziót és a számítógépet.

Ezek az eszközök mindinkább lehetőséget adnak arra, hogy az iskola az oktatás egyre kevésbé meghatározó intézményévé váljon. A rádió, a televízió és a számítógép révén eleve elsajátítunk ismereteket, még ha úgy tűnik is, hogy csak szórakozunk. A technológia befolyásolja, hogy mit tudunk megtenni, és hogy hogyan gondolkozunk a világról, azaz a különböző technikai eszközök az oktatást is megváltoztatják: hogy hogyan lehet oktatni, és hogyan lehet megérteni. Az új eszközök segítségével a passzív, befogadó diákból egyre inkább aktív, elsajátító diákok lehet faragni, aki a technikai környezetet tudatosan – a tanár vezetésével és segítségével – saját tudásának gyarapítására, a világ felfedezésére használhatja. A hálózatba kötött számítógép pedig még nagyobb potenciált hordoz az oktatásban és a szocializációs folyamatban, mint a „magányos”, hiszen megteremt az előbb említett aktív környezet peremfeltételeit, ugyanakkor megsokszorozza a lokális, nemzeti és nemzetközi kommunikációs-interakciós lehetőségeket. A távoktatás-távtanulás tulajdonképpen ezen a környezeten alapul.

A távoktatás lényege, hogy a tervezett oktatási menetnek megfelelően meghatározott tartalom elsajátítása folyik a diák bevonásával, úgy, hogy közben a tanárnak időben és térben nem kell jelen lennie. Az élethossziglani tanulás, amely napjaink emberét és a „tudásmunkásokat” jellemzi, kiváló eszközhöz jut a távoktatás révén. Alapvető követelmény azonban, hogy a tudást ne csak „közvetítsék-szórják”, hanem az interaktivitásra és kreativitásra helyezik a hangsúlyt, ez ugyanis nagyban növeli a hatékonyságot. Ehhez kiváló eszköz a hálózatba kötött számítógép, illetve a multimédiás oktatási környezet. Ez végül eredményben paradigmaváltáshoz vezet az

oktatásban, a tanító környezetről a tanulási környezetre helyeződik át a hangsúly, azaz a befogadó diákból elsajátító diák lesz, aki motivált, gyakorlott, és élethossziglan gyarapítja tudását. Az iskola csak azt az alaptudást adja, amelynek segítségével a diák önállóan is képessé válik az életéhez szükséges tudás elsajátítására. Tehát azt kell megtanítani, miért és hogyan váljon valakiből sikeres „élethossziglani diák”, azaz hogyan találja meg azokat a forrásokat, amelyekre szüksége van, hogy folytathassa az ismeretek elsajátítását. Erre azonban nincs mindenki számára azonos recept, különböző tanulási stílusok és értelemadási, valamint emlékezési módszerek szükségesek. A távtanulás sikere nem csupán a tanáron múlik, hanem a kiválasztott oktatási módszeren és a diákon is – hogy bizonyos korlátok között szabadon dönthessen afelől, mit akar tanulni, hogyan és mikor.

Felhasznált anyag: metalab.unc.edu/cmcmag/1995/apr/berge.html. Zane Berge (berge@guvax.georgetown.edu) és Mauri Collins (mauri@cac.psue.edu): Bevezető fejezet a Computer-Mediated Communication and the Online Classroom in Distance Learning című könyv harmadik kötetéből (Hampton Press, Cresskill, NJ, 1995.)

Pintér Róbert
robosz@ludens.elte.hu

(Az írás online formában már megjelent a BME-UNESCO ITTK intézetének Infinit oldalán. Az Infinit, amely az információs társadalommal kapcsolatos híreket, trendeket, elemzéseket közli, az ITTK és a Prim vezetőinek megállapodása alapján a Compfairol kezdődően a Prim-online mellékleteként is elérhető.)

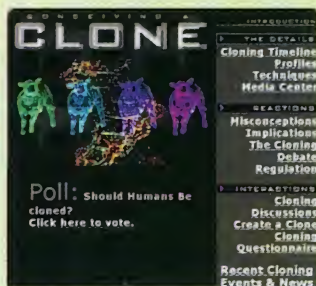
Biológia

A klónozásról

(Conceiving a Clone)

library.advanced.org/24355/home.html

Lassan 3 éve annak, hogy az első klónozott bárány, Dolly megszületett. Az esemény akkoriban igen nagy port kavart, s a klónozási technika pártolói és ellenzői

hosszú vitákba bocsátkoztak saját igazuk védelmében.

Mint arról a fenti honlap is beszámol, a klónozásnak számtalan előnye lehet az emberiség számára, ugyanakkor rengeteg veszélyforrást rejt magában, nem is beszélve a morális kérdésekről. Használata hasznot hajthat, illetve már hajt is a gyógyászatban, hiszen például a cukorbetegség számá-

ra csengtet, hogy a jól prosperáló állat- és növényfajták tökéletesen reprodukálhatóvá válhatnak.

Ugyanakkor a klónozás egyértelmű következményeként bekövetkezhet a fajok genetikai változóságának elvesztése. Egy homogén génkészletű populáció védtelenné válhat egy ismeretlen vírussal szemben, így például egy hirtelen kitört járvány elpusztíthatná a Föld teljes klónozott marhaállományát! Emellett sokak szerint a génekkel való „felelőtlen” játszadozás beláthatatlan következményekkel járhat: egyes fajok rövid időn belül kihalnának, sőt az emberi klónozás tökéletesedésével először a férfiak, majd végül a nők is feleslegessé válnának.

A fenti honlap azoknak szól, akik szeretnének még többet megtudni erről a témáról: a klónozás technikái fej-
lődését, a mai eljárások főbb lépéseit, illetve a téma további kérdéseit boncolgatja.

Fizika

Tanuljunk fizikát képregényekből!

(Learn Physics with a Comics)

www.bmts.com/~stoeckli/index.htm

A fizikatanulás fontosságának megértésében talán azt kell elsőként felismernünk, hogy a fizika nem egy tárgy, hanem mindennapi

életünk része: valami, ami szinte minden pillanatban velünk van. A fizikai törvények érvényesülnek, amikor leejtünk valamit, és fizika az

is, ha felmegyünk a lépcsőn. Bizony nagyon butának éreznénk magunkat, ha nem tudnánk, miért esnek a tárgyak lefelé, vagy egy ideig miért csúszik még a fékező autó. Pedig ezeket az ismereteket is megtanultuk valamikor. Nincs okunk tehát válogatni: tanuljuk meg a világ többi ismert jelensége mögötti összefüggéseket is!

A fenti oldal a mechanika, a mozgás törvényeit mutatja be hétköznapi példákon keresztül, még hozzá képregények formájában. Mivel a legegyszerűbb ismereteket adja át, főleg a kisiskolásoknak lehet hasznos segítője, akik éppen most ismerked-

nek a fizikával. Olyan alapvető dolgokat tanulhatnak meg, mint Newton első két törvénye, az inerciarendszerek vagy a szabadesés.

A képregények izgalmas akciójelenetekkel, poénok-

Építsünk rakétát a konyhában!

(Science Toys You Can Make With Your Kids)

scitoys.com/net4kids.html

Valószínűleg igen sokan vannak, akiknek a fizika nem tartozik kedvenc tantárgyaik közé. Ennek talán az is lehet az oka, hogy az iskolapadban ülve, képleteket és ábrákat böngészve nehéz – és unalmas! – megérteni, elképzelni a fizikai törvények működését a való világban. Megértésükben és megismerettségükben ezért nagyon sokat jelentenek a gyakorlati kísérletek, az érdekes bemutatók.

A fenti honlap épp ezt a célt szolgálja. Készítője saját könyve alapján hozta létre ezt a homepage-et, amelyben a fizika legfontosabb fejezeteinek megértését segítő kísérleteket ír le. De nem ám olyan szokványos, unalmas iskolai kísérleteket, mint hogy gurítsunk le egy golyót a lejtőn, és mérjük az időt! Amiről itt olvas-

hatunk, az még azokat is érdekelné fogja, akik már rég túl vannak a fizikaórákon.

Nézzünk néhány példát! Ha a termodinamika, avagy a hőtan terén szeretnénk tapasztalatokat szerezni, megtudhatjuk, hogyan építsünk egy egyszerű rakétamotort a konyhában. Az optika tudományának segítségével pe-

dig napenergiával működő hotdog-sütőt tervezhetünk. Azt is megtudhatjuk, hogyan építhetünk egyszerű – de működő! – rádiót egy kulacsból és sok-sok drótból.

Történelem

A hidegháború izzó pontjai

(Bringing the Bombs Home, „Killing Our Own”, 1982)

www.ratical.org/radiation/KillingOurOwn/KOO3.html

(The Atomic Duty of Pvt. Bill Bires)

www.aracnet.com/~histgaz/atom/bires/table.htm

Sokunknak még élő valóság, gyermekeinknek szerencsére már csak történelem a hidegháború fenyegetése. Mi, akik büszkén felnőttünk a gombafelhő árnyékában – ahogy a Queen együttes éneklő „Hammer to Fall” című számában –, hajlamosak vagyunk elfelejteni a múltat. Minek vele törödni, hiszen már vége van – mondhatjuk.

Élnek köztünk azonban olyanok, akiknek még mindig szomorú valóság a hidegháború. Azokról a katonákról van szó, akik a fegyverkezési verseny idején rossz időben voltak rossz helyen: őket választották ki arra, hogy részt vegyenek az USA atomkísérleteiben. Hogy tudtak-e a veszélyről, a sugárzás ártalmairól, igencsak kétséges. Hogy a parancsnokokat érdekelte-e a szennyezett földön járó katonák egészsége, megint csak

vitattott. Ma, amikor kis híján kereskedelmi embargó alá vonták fél Kelet-Európát azért, mert Csernobilban „megszaladt” a reaktor, szinte hihetetlen elképzelni, hogy alig 50 éve saját embereit vezényelte egy-egy felszíni atomrobbantás után a helyszínre az amerikai hadsereg. A „kísérleti nyulak” a robbantástól néhány kilométerre állomásoztak, majd néha pár órával a detonáció után már a helyszínen voltak, majd-hogynem benne a bombatölcsérben. Alfa- és gamma-sugárzás, szennyezett törmelék érte őket, mely utóbbi eltávolítását egyszerű ruhakefével és seprűvel végezte a „fertőtlenítő brigád”.

Kijutott a jóból a Nevadai-sivatag közelben élő lakosainak is. A kísérleti tereptől alig

200 km-re lévő településen néha fekete hamu hullott az égből a magukat biztonságban vélő helyiekre. Az akkor születettek jelentős hányada halt meg azóta leukémiában – a kormány szerint nem bizonyítható, hogy a kísérleti atomrobbantások miatt.

Annai év után végre szabad beszélni erről is, bár az egykoron ott élők már vagy nagyon öregek, vagy meghaltak. A felelősök nagy része szintén letűnt mostanra a színről: azok, akik még valamennyire érintettek az ügyben, mossák kezeiket, mondván, hogy ők nem tudtak az atomsugárzás káros hatásairól. Érdekes elolvasni mindazt, amit a fenti címeken találunk, és tanulni a múlt hibáiból. Különösen fontos ez most, mikor egyes nemzetek ismét nekiálltak az atombombák gyártásának, és azt

hiszik, kordában tarthatják az atomfegyvereket. Nézzük meg a régi felvételeket, hogy lássuk, milyen pusztításra képesek már a kisebb nukleáris robbanófejek is, hogyan tépik darabokra az acélt, vakítják meg a szemlélődőket. Figyeljük meg a büszke „nemzeti” propagandaszöveget, miközben atomtorpedók robbannak bele a Csendes-óceánba. Mindez kőkemény valóság, nem mese: a fekete-fehér archív filmek MPEG-változataiból bárki letöltheti az őt érdeklő részleteket.

A különböző leírásokat rengeteg nagy felbontású kép teszi még érthetőbbé, sőt az egymást követő munkafázisokat ábrázoló képek alapján szinte szöveg nélkül is (még csak angol tudás sem szükséges!) részesei lehetünk annak, ho-

gyan épül fel, és készül el az, amit csinálni szeretnénk. Mindemellett a kísérlet témájához tartozó általános fizikai ismereteket is megtalálhatjuk, így könnyen elsajátíthatóvá válhat a fizikai törvények elméleti és gyakorlati alkalmazása.

Nyelvészet

Idétlen szavak gyűjteménye

(The Spizzerinctum Page)

www.mcs.net/~kvj/spizz.html

Spizzerinctum

Look For A Different Unusual Word. Used To Tell One of Today's Top News Stories. Every Monday.

Try Today's 100% Real Water. Water Everywhere Word:

Recent Words:

- **Leighster** (Topp Trapped Up, 7/20/99)
- **Dumbflop** (Mama's Rumpage, 7/20/99)
- **FFLAW** (Making Cancer, 7/21/99)
- **Solventation** (Drops Case No. 7/21/99)
- **Decolation** (Yosemite Ridge, 7/25/99)
- **Erlab** (Harvard's Ecology, 7/23/99)
- **BESEPPING** (Sea Bred, 7/22/99)
- **Exapode** (Dishes, Teaching Resources, 7/21/99)
- **Dynexce** (Kennedy Plane Search, 7/19/2000)
- **FFLLE**
- **Sapif** (Hobby & Tard, 6/29/99)
- **Ekkofol** (Zookeeper's Values, 6/29/99)
- **Cacophrenic** (Scouting Gaps Out, 6/4/99)
- **GLOMP** (The Cat Robot Dismay, 6/5/99)
- **MISCORPHIC** (Northwest Deceit, 6/6/99)
- **Mofans** (Shakespeare's Beach, 6/6/99)
- **Autiff** (L.A. Showings, 6/10/99)
- **Shambes** (Sister's Escape, 6/11/99)
- **BEFUR** (Sun Allergic Day, 6/12/99)
- **FRUMBO**
- **FRASS** (Carpenter's Concoction, 6/24/99)
- **RIIIMOS** (Climax Drama Top, 6/25/99)
- **DIMASE** (Other Chosen, 6/26/99)
- **TOVOP** (She's Back, 6/27/99)
- **ANZEDORE** (No Disaster?, 6/31/99)
- **ALJENNO** (The Carrot Day, 6/30/99)
- **GRILLAND** (Humorous Ketchup Shower, 6/30/99)
- **COLIQUANNO** (Humorful Development, 6/30/99)
- **ANZYMBODE** (Kids, TV & Book, 9/7/99)
- **QINAPULUP**

A legtöbb számunkra ismeretlen, érthetetlen szót a híradók, az újságok és a politikusok révén hallhatjuk. Ezek többsége idegen, főleg latin, illetve angol eredetű kifejezés. Azt hihetnénk, könnyebb a dolga annak, aki tud angolul, németül, latinul. Ám ez bizony nem mindig van így! A Spizzerinctum oldal bebizonyítja, hogy még az angol anyanyelvűek sem mindig értik, mit mondanak a saját nyelvükön, pedig szinte minden napra jut egy ezekből a furcsa szavakból.

Természetesen nemcsak arról van szó, hogy összegyűjtötték a különös szavakat, amiket talán még sosem hallottunk, hanem megis-

merhetjük a jelentésüket is. Sőt a kiejtés miatt sem jöhetünk zavarba: egyrészt elolvashatjuk a helyes kiejtést, másrészt WAV-fájl formájában meg is hallgathatjuk, ha az adott szóra ráklikkelünk. Ezután következik a kvíz: három definíciót olvashatunk, és ki kell találnunk, melyik az igaz. (Ne csüggedjünk, legkésőbb a harmadik próbálkozásra sikerülnie kell!) Ezután megismerhetjük a szó eredetét és a szövegkörnyezetet, ahol előfordul – ami legtöbbször a sajtó.

Találunk a különös szavak között sokat, aminek már a hangzása sem természetes, és olyat, ami annyira furcsa, hogy ugyancsak viccesen hangzik.

Vajon hány szót értünk, vagy hányat tudnánk helyesen kiejteni ezek közül: siccanous, cacophrenic, hyperpiesis, xilinous, befur? És amit a sor elején kellett volna említeni: vajon mi a csodát jelent a site címe: „spizzerinctum”?

ÖNNEK MÁR VAN ECDL-VIZSGÁJA,

AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNYA?

European Computer Driving Licence...

Egy jogosítvány, ami nélkül a jövőben nem lesz könnyű munkát vállalni Európában vagy annak keleti végein, Magyarországon...

Egy tankönyv, ami nélkül nem lesz könnyű levizsgázni a számítógép-felhasználói ismeretekből,
egy könyv, amely hét füzetben a hét ECDL-vizsgán feltehető kérdésekre válaszol...

Már elfogyott de januárra újra megjelent a Novorg és a PRIM Kiadó közös gondozásában a hivatalos ECDL-tankönyv.

Tankönyv és példatár a felkészüléshez!

M E G R E N D E L Ő

Név:

Cím:

Igen, megrendelem a nyolc kötetes (7+1) ECDL-tankönyvet.
Ára: 7168 forint (postázási költség: 550 Ft.).

Igen, megrendelem a Vizsgapéldatárt.
Ára: 5488 forint (postázási költség 400 Ft.).

A tankönyvsorozat és a vizsgapéldatár együttes megrendelése esetén a postázás költsége 700 Ft.

A könyv(ek) árát csekken átutalással befizetem a PRIM Kiadónak a Magyar Külkereskedelmi Banknál vezetett 10300002-20330079-00003285 számú számlájára.

Dátum: Alíráás:

A fenti megrendelőt vagy az azzal azonos szöveget faxon, e-mailben, levélben is el lehet juttatni a PRIM Kiadóhoz: 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.
Tel./Fax: 228-3372, 228-3373. E-mail: prim@prim.hu.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET, BEMUTATÓTEREM, SZERVIZ

Komplett számítógépek 1+2 év garanciával, ajándék játékprogramokkal OTP hitelre is. 20% induló részlet, helyszíni ügyintézés.

Ready Comper Kft.

Bp. V. Vadász u. 36.

Tel.: 331-0518 Fax: 311-8671

Napi árlista: 2-333-666/1310#

Nyitvatartás
H-P: 9⁰⁰ - 18⁰⁰
Sz: 9⁰⁰ - 13⁰⁰

COMPFAIR 1999
október 12-16.
A pavilon 105

Olcsóbb árfekvésű és minőségi alkatrészek, tartozékok, kiegészítők széles választéka.

MINDEN AMI PC
www.ready.hu

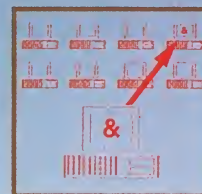
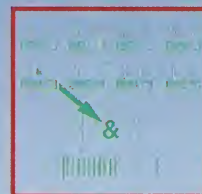
Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.

Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet hálózat szolgáltatásai:

- A tanári számítógép videoképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (+video/VGA átalakító beépítésével), így a monitorok tv-ként is működhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorjára kapcsolhatja, így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.

A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinthez a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzethálózatot valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelőegységén összeköttetéseket tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.

1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

www.prim.hu/karrier/

A következő állás megtalálja Önt!

INTERNET LOVE STORY XVI.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea (andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm, www.prim-online.com)

Tiszta cyberrománc

„Szürke zóna: az a homályosan felderengő, ki nem mondott szféra, ahol egy férfi és egy nő között lejátszódnak a vágy játékaik.”
(Pascal Bruckner)

A szerelem: vágyódás egy másik után, a cyberszerelem ennek megfelelően virtuális személyiségek interferenciája a többdimenziós adatmező kapcsolódási pontjainak fénysebességgel táguló univerzumában. A baj csak az, hogy ha egyszer a cybervilágban tökéletes partnerre bukkanunk, csupán az ideák szintjén teljesülnek be vágyaink. Meg kell elégednünk egy testetlen partnerrel, akit saját vágyképünkre formál az arctalan médium. Egy effajta kapcsolatban gátlások és beteljesülés nélkül telnek a mézeshe-tek, felfedezhetjük személyiségünk újabb perverz vonásait, ráadásul együtt sem kell lagnunk senkivel, és még a cyber HIV-vírus sem létezik.

„Drágám, ma olyan hidegen csillog a képernyőd, csak nem megbántottalak? Szeretnéd, ha azonnal kiloggolnék az életedből? Már megint összeszedtél valami mocskos cyberribancot? A fatal error álljon a büdös szerveredbe!”

Ha ilyen és ehhez hasonló mondatok jelennek meg a képernyőn, akkor csak úgy, mint az életben, vége felé tart a szerelem, de a rendszerben ritkán fajul idáig egy kapcsolat, mert a partnerek gyakran beleesnek abba a hibába, hogy találkozni valahol az aktuális valóságban egy kávéra, aztán soha többet. A fizikai testet öltés kiábrándító pillanatai.

Abnormálisan szép akkor lehet egy cyberrománc, ha soha nem aktualizáljuk magunkat a másik felhasználónak. Csak a posztmodern szomorú bájához, esetleg Werther önfarkába harapó szentimentalizmusához hasonlítható az újrelativizmus, a poszt Gutenberg-korszak e veszélyes tudatmódosító szere. Segítségével végképp elmenekülhetünk az aktuális valóság elől, ha egyáltalán létezik ilyen. Szeretni egy, a képernyőn megjelenő jelek mögött meghúzódó homályos személyiséget egy életen át, aki lehet, hogy tulajdonképpen nem is szöke cyberdémon, hanem kísérletező kedvű, szőrös mellű, ötvenes fetisizista pszichológus.

A net kínosan ideális terep a személyiség feltáratlanságából fakadó misztikum végletekig való fokozására. Ez a misztikum az aktuális valóságban is hozzátartozik a szerelem fény-árnyék játékához, de az e-mail erre azért alkalmasabb, mert két SR (send replay, azaz válasz) között fennálló valós időben az ember taktikusan kidolgozhatja virtuális személyiségjegyeit, a gyengébbek közben elolvashatnak néhány erre vonatkozó alaptörténetet *Andersentől*. A felismerhetetlenségig retusált képet aztán bele lehet gyúrni a cybertérbe. Ha az illető szimultán vesz részt néhány flörtben, akkor meg is sokszorozhatja cyberszemélyiségét. Ennek egyetlen veszélye van az érzékenyebb idegzetűeknél: ha elhiszik magukról az aktuális valóságban is, hogy azok, amik csak a gépben lehetnek. Ez teljes tudathasadáshoz vezet, a valós világ – a virtuálistól gyökeresen különböző – törvényszerűségeitől frusztrált szerencsétlen pedig örökre oda-dobhatja magát a rendszereknek, míg a világ összes szervere le nem fagy.

Hogyan kezdődik egy tiszta cyberrománc, aminek csak a valóság vethet véget? Úgy sohasem, hogy valaki a következő sorokat küldi

nyalát csorgatva a kinyomozott címre, vagy egy beszélgetőcsatornán nyögi be:

„Egyetlen hibád van bébi: nem látszik a combod.”

Vagy:

„Szintén saját telefonszámlára teccik? Akkor ne menjen még.”

Vagy:

„Sinen vagy kisanyám, engem inspirál a konspiráció.”

Nos, így is épülnek virtuális kapcsolatok, de ez nem a cyberrománc kezdete. Nézzük végre, hogyan lehet a legjobban árnyalni a fantomképet:

„Rád kerestem az Alta Vistán... most megtaláltalak...”

Vagy:

„Megtörtént, jelen vagyok, amikor válaszoltál, megdobbant a szívem...”

Esetleg egy a szellemesebbek közül:

„Képernyőformám van, százegy ujjam, 20 SGA 1280*1024 szemem, sztereo 16 bites fülem és dual Pentium 180-nal szerelt agyam. Testem többi része elfér egy tower-case méretű dobozban, és jelenleg az egeremet zargatom. A tavasz velem csak a meteorológia szerverén keresztül vette fel a kapcsolatot...”

Mikor végre sikerül az imádot online elcsipni:

„Itt vagy valóban? El sem hiszem, kicsit szagolgtatom a monitort. Szerzek egy szagkartyát, és akkor real-smell szerver is lesz...”

Végzetes vonzerőnek bizonyulhat a levelek tárgymegjelölése is, mert ennek már akkor lehet örövendezni, mikor kiírtázza a postáját a cyberrómeó vagy a cyberjúlia. A kedvesség netovábbja egy cybergondolat, amely a kép nagysága miatt rengeteg memóriát foglal el a gépben, így annak, akit nem szeretünk, virtuális bosszúból küldhetünk tízethúszat, hogy kicsit lelassuljon a levelezése.

A cyberszerelem persze abban is hasonlít az igazira, hogy ha a másik karaktereit már eléggé kiismertük, megjelenik a vágy az új hódításra, az új álérzelmekre. Ilyenkor a romantikusabbak összegyűjtik és archiválják a másik leveleit, néhány savas könnyesebb kíséretében, a köszívűek elküldik mindet a devnullba, azaz elnyeletik a virtuális feketelyukkal, a cyberledérek pedig megtartják párhuzamosan a másikkal, esetleg egyszerre tizzel flörtölnek, virtuális háremet tartanak, hiszen kicsi az in flagranti valószínűsége, és a gépek sincsenek élesre töltve.

Ama bizonyos szürke zóna sötétítése céljából lehet hetekig nem válaszolni, és hagyni, hogy a másik száguldozzon ide-oda a végtelen, kaotikus és elrettentő labirintusban, kétségektől gyötörtlen keresve cyberkedvesét, bekopogtatva minden netkapcsolatához, mialatt a jobban idealizált fél (mert a szerelem antidemokratikus volta itt is érvényesül) a számára otthonosnak, lineárisnak és napfényesnek tetsző kis rendszerben egész mással foglalkozik.

-sisso-

www.prim-online.com/pokember

Az „igazi” Bródy János

A mikor másfél évvel ezelőtt meghívtam Bródy Jánost a NetTv (nettv.hu) első kísérleti adásába – az Ifabóra – vendégnek, legmerészebb álmaimban sem gondoltam volna, hogy nemsokára feltűnik ICQ-listámon, méghozzá elég rendszeresen. Nemzeti dalnokunk, vers- és rockoperaszerzőnk, ez az *idősödő* Tini ugyanis humán értelmiségihez illő megvetéssel és borzongással szemlélte a mindent elborító monitorokat. „Ez már nem az én világom” – mondta, és tett még néhány szomorkás megjegyzést gyermekei jövőjére nézve. Nos, ez a jövő a papát előbb utolérte: nemcsak hivatalos honlapja által (brody.mediastorm.hu) vált részévé a virtuális nagyvilágnak, hanem amúgy személyesen is: úgy lóg a hálón, mint bármely, leghíresebb dalainál is jóval később született, bár nála még talán ettől sem *valódibb* tinédzser.

Tini behálózva

Természetesen, amikor az ICQ-s megbeszélést követően találkozunk egy igen menő, ám mégis teljesen üres („Ezért szeretek ide járni” – mondja Tini) hegyvidéki bevásárlóközpontban, mindjárt azzal kezdem, hogy szembesítem egykori kijelentéseivel. Nem jön zavarba (még jó, kicsi közönség vagyok én ahhoz!), kész a felelettel:

– Abban az időben a gépfelhasználást a gyerekeim által alkalmazott módszerekből ismerem, és azt láttam, hogy rengeteg olyan játékprogram van, ami ódaköfi őket, miközben nem igazán ad hasznos információt. Ezenfelül még azért vagyok a képernyő ellen, mert a gyerekek amúgy is nagyon sokat nézik a tévét, és minden ilyesmivel kapcsolatban attól tartok: a kreativitást, a fantáziát csökkenti. Viszont kiderült, hogy létezik olyan felhasználási módja a számítógépnek, amely nem hogy csökkenti a fantáziát meg az információszerzés lehetőségét, hanem növeli. És hát ez az internet...

Szóval Tini – szépen, jól magyarul megmondva – „be lett hálózva”. Az internetmánia kezdeti stádiumában van egyelőre, amint ez következő mondataiból jól diagnosztizálható:

– Amikor elkezdtem az internetezést – és ez a mai napig így van –, megfigyeltem magamon, hogy szörfözés közben iszonyú ideges vagyok; mert valamit elkezdek keresni, és miközben keresem a hozzá vezető utat, annyi minden más érdekeseget találok, hogy a végén már nem tudom, hol vagyok, hova jutottam, és mit is akartam megtalálni tulajdonképpen.

Biztos vagyok benne, hogy a hálón található hihetetlen mennyiségű – és igazából rendszerezetlen – információ- és adattömegben való eligazodáshoz ki kell alakulni egy *biológiai* szoftvernek, azaz

felhasználói magatartásnak, mert először az ember elbódul a korlátlan tetsző lehetőségektől. Nem tudom, mások hogy vannak vele, de én most már törlöm ki azokat a programokat,

amelyeket első lelkesedésemben letöltöttem a jelszóval, hogy ez mind meglehet nekem! Már legalább három- vagy négyféle erősítőm van, iszonyú mennyiségű hang- és képanyagom, amit otthon tárolok, de most már tudom, hogy teljesen fölöslegesen, hiszen bármikor újra elérhető.

Azt hiszem, Tini példája fényesen bizonyítja, hogy előbb-utóbb mindenki a „sztráda” bővületébe kerül, amennyiben megteszi a hozzá vezető első lépést. (A történelem egyik legfontosabb tanulsága, hogy az emberiség sosem háborúk által szabadult meg „ellenségeitől”, hanem úgy, hogy megismerte őket... Hú, ez olyan jó mondat, hogy nem is tudom én találtam-e ki, vagy idéztem valakitől!) Persze ezt könnyű elkerülni, ha valaki folyamatosan fensőbb-szintes hárító mozdulatokat tesz, ám Tininél más a helyzet: nem ő ment a hegyhez, hanem a hegy ment hozzá:

– Ez az egész nálam úgy kezdődött, hogy egyik barátom, az egykori neoprimitívus – emlékeztek még erre a zenekarra? – *Jobbágy Gyula*, aki azóta internetszolgáltató lett, azt mondta nekem: csinálj már egy honlapot! Mondom: körülbelül mi az? Erre ő: ma már minden normális embernek van honlapja; mit csinálsz, ha elkezdenek érdeklődni utánad? Így aztán tavaly karácsonyra megleptem magam az ehhez szükséges felszereléssel, de azóta természetesen már a fiamnak is lehetővé kellett tennem az internetes hozzáférést, mert állandóan az én gépemnél ült.

Érdekes egyébként, hogy a Bródy családban nem a megszokott módon alakulnak a generációs különbségek, ugyanis ahogy a legkisebb Bródy a papája által jutott fel a világhálóra, úgy Tininél is jóval megelőzte az ő apukája, aki nem más, mint *Bródy András* matematikus-közgazdász, az én tiszteletreméltó korú és legbölcsebb e-mail partnerem (mellesleg az e lap hasábjain olvasható *Finálév* interjúsorozat első, januári alanya). Tini új útra terelésében Bródy professzornak közvetlen szerepe ugyan nem volt, de bizonyára hatott rá, egyrészt mint apai minta, másrészt mint mentor, a kezdő lépések megtételénél, hiszen ő adta Tininek az első számítógépet, saját *levetett* Atariját, szövegszerkesztésre.

Visszatérve a honlaphoz, egy pillanatra meglepődöm, hiszen ahhoz tulajdonképpen még csak számítógép sem kell, hogy az embernek saját, „hivatalos” honlapja legyen. Ezek szerint Tini maga készítette a honlapját?

– Nem, erről szó sincs De úgy gondoltam, ha már honlapom lesz, akkor azt nekem is látnom kell, és persze felügyel-

nem... Természetesen annyiban részt vettem a munkában, hogy alapanyagot meg ötleteket adtam, ám jórészt a Mediastorm munkatársainak érdeme a végeredmény. A legnagyobb tanulság számomra az volt, hogy láttam, milyen nehéz a *másik* oldalról eleget tenni a barangoló feltételezett kíváncsiságának, hogy azokat az adatokat, információkat, képeket tegyem fel a honlapomra, amiket tényleg keresnek, ráadásul olyan csoportosításban, rendszerben, hogy meg is találják. Most, hogy kész a honlapom, és láttam egy csomó másikat is, már nagyjából tudom, milyennek kellene lennie. Például épp most kértem, hogy csináljanak nekem egy olyan felületet, amin keresztül én magam, otthonról tudom feltölteni a híreket, mert a jelenlegi rendszerben mire felkerül valami, már rég érvényét veszítette.

Azt hiszem, kevés hírességgel van ilyen jó dolga a szolgáltatóknak, s ahogy látom Tini hozzáállását, előbb-utóbb a HTML-szerkesztésig is el fog jutni. Akkor aztán már csak egy lépés az internetes lemezpublikáció, s a világ első távmunkás énekes-szövegírója Bródy János lesz! Kérdelem is tőle, mit szól az MP3-hoz.

– Éppen most, hogy

láttam *Tolcsvay Laci* honlapját (www.tvnet.hu/tolcsvay), gondolkodtam el rajta, talán nekem is fel kellene tennem néhány dalt, annál is inkább, mert a legutóbbi két lemezem kiadói joga nálam van. Felhasználóként pedig végképp lelkes vagyok, ugyanis gyakran szoktam letölteni olyan dalokat, amelyek tetszenek nekem, de maga az előadó annyira nem jó, hogy az egész CD-t megvegyem.

– *Már fizettél is MP3-ért?*

– Nem, fizetni eddig még csak CD-ért fizettem. Ugyanis azoknak az előadóknak, akiket én szeretek, jelentős része Amerikában él, és ottani sztár; köztük vannak olyanok, akik nem világsztárok, tehát Európában nem nagyon ismerik őket, ezért nehéz megkapni a lemezeiket, s ha néha lehet is, csak nagyon drágán. Kiderült, hogy ezeket az interneten megrendelni az összes infrastrukturális költséggel együtt olcsóbb, mint a boltban megvenni; ráadásul közben nyugodtan ülök otthon, kiválasztom, behallgatok, megnézem, hogy azok a számok vannak-e rajta, amiket szeretek. Végül, ha megrendelem, két vagy maximum három hét múlva a postás leteszi az ajtóm elé. Másik nagy élményeim a világhálón: a rádiók! Amerikai utazgatásaim során mindig nagyon szerettem hallgatni az ott hatalmas számban megtalálható különféle rádióadókat; nem csak minden kisvárosnak, de minden stílusnak megvan a maga csatornája – most ezeket is több-

(folytatás a 22. oldalon)

(folytatás a 21. oldalról)

nyire megtalálom az interneten. Nálam a szörfözés úgy kezdődik, hogy amikor rákapcsolodom a hálóra, rögtön kiválasztok egy rádiót, és azt folyamatosan hallgatom. Ami még rettenetesen tetszik, hogy itt a program mindjárt kiírja, mi szól, sőt, ha rákattintasz, mindjárt el is mehetsz az előadó oldalára, vagy megnézheted, milyen dalai vannak még – szóval ez kifejezetten olyan zeneőrülteknek van kitalálva, mint amilyen én vagyok.

Kiderül, hogy Tini a zenekeresés, rádiózás, CD-rendelés és honlap-üzemeltetés mellett rászokott az újságolvasásra is – persze az interneten. Mint mondja, korábban sem volt nagy újságvásárló, de most már egyáltalán nem vesz semmilyen lapot, hiszen amelyik ad magára, úgyis egész tartalmát felteszi a netre. Nem beszélve arról, hogy a képernyőn olvasni is könnyebb, hiszen a betűk tetszés szerint felnagyíthatók.

Nagy számban található az internetezők között, akik magányuk enyhítését keresik a hálón: belőlük kerülnek ki a chat-, IRC-, ICQ-függők, akik a böngészőjüket szinte be sem indítják, számukra a kapcsolat a lényeg. Tini mindennek mondható, csak magányosnak nem, az ICQ-t is főleg azért használja, hogy külföldi barátaival tartsa a kapcsolatot. Mondtam neki, hogy talán jobban tennénk, ha kerülne a témát (ugyanis nem rejőzik: Bródy János néven, Tini nickkel szerepel), mert el fogják árasztani az autorizációs kérelmek, de megnyugtat:

– Már az ICQ előtt is, amikor IRC-csatikon vagy valamilyen fórumban hozzászóltam egy-egy témához a magam nevében, mindig az jött vissza, hogy „na ne hülyéskedj már haver, mit játszod itt az agyad!” Mivel az interneten mindenki olyan személyiséget választ magának, amelyet akar, egyszerűen nem hiszik el nekem, hogy én én vagyok; sokszor még e-mailben sem. Ez olyannyira így van, hogy amikor kezdeti lelkesedésemben a saját, „hivatalos” honlapomon lévő vendégkönyv néhány bejegyzésére válaszoltam, ugyanígy kételkedtek. Nem hitték el, hogy tényleg én vagyok az, aki válaszol, és nem egy menedzser vagy titkárnő. Meg is történt egyszer, hogy valakivel belebonyolódtam egy vitába, aminek csak személyes találkozással lehetett véget vetni...

Na, erre már megmoccan bennem a lelkem mélyén szunynyadó szenzációéhes firkász, s ugranék a témára, de Tini csak keveset árul el. Sejtlemem, hogy a másik fél bizonyára leányzó volt, persze beigazolódik. De ezenfelül már csak annyit sikerül megtudnom a szép és nem utolsósorban ifjú hölgyek iránti vonzalmáról messze földön híres barátunktól: nem igazán hiszi, hogy az internet alkalmas lenne komoly szerelmi kapcsolatok kialakítására, és „a megabájtok nagy érzelmi csomagokat is képesek lennének szállítani”. (Itt emlékeztetnék rá, hogy egy éve még az internetben sem hitt, de hát változnak az idők... S ha a képernyővel megbarátkozott, a netes lányokkal sem lesz nehezebb.)

Összegezve a tapasztalatokat, akárhogya is nézünk, Bródy János belezúgott az internetbe! Ez ellen nem is nagyon tiltakozik:

– Valóban igaz, és bármennyire furcsa még nekem is, de az internet mostanára életem részévé vált. Hangulata, a szabadság és nyitottság, ami a hálón uralkodik, kicsit emlékeztet a hatvanas évek felbuzdulására, amikor úgy érezted, az egész világ veled van, mindenki a barátod. Amitől mégis tartok egy kicsit, az a virtualitás. Akkoriban fontos volt, hogy vállaljuk önmagunkat, most pedig nem tudhatom, ki is rejőzik

valójában egy-egy név mögött. A jövő titka, hogyan sikerül majd összeegyeztetniük az embereknek virtuális világukat, az ott megteremtett *pszeudo*-személyiségüket a mindennapi valósággal.

Most, hogy egy kis filozófiát és mélylélektani merengést is sikerült be-

csempésznem a történetbe, befejezőként fel kellene tennem valami tipikus újságírói záró kérdést; mondjuk ilyesmit: „Mondd csak Tini, mikor születik meg az első, netes élményeidet feldolgozó dal?”

– *Koncz Zsuzsa* most megjelenő új lemezére már internetkorszakom kezdete után írtam a *Szóljón a dal* című nótát, de közvetlen hatás még nem fedezhető fel. Jövőre elkészül az új rock-opera, abban talán már lesz egy rész, amelyben *István király* az internet révén értesül az ellene készülődő merényletről. Saját anyaggal legközelebb 2001-ben fogok jelentkezni, és ha ez így megy tovább, lehet, hogy már csak a neten...

Kegon

(fotó: Walkó Boglárka)

Legutóbbi számunkban a „pókómadár” bemutató cikkünkben sajnálatosan Kómaradi Lang Attila honlapjának címe. Ezúton pótoljuk: w3.swi.hu/langattila

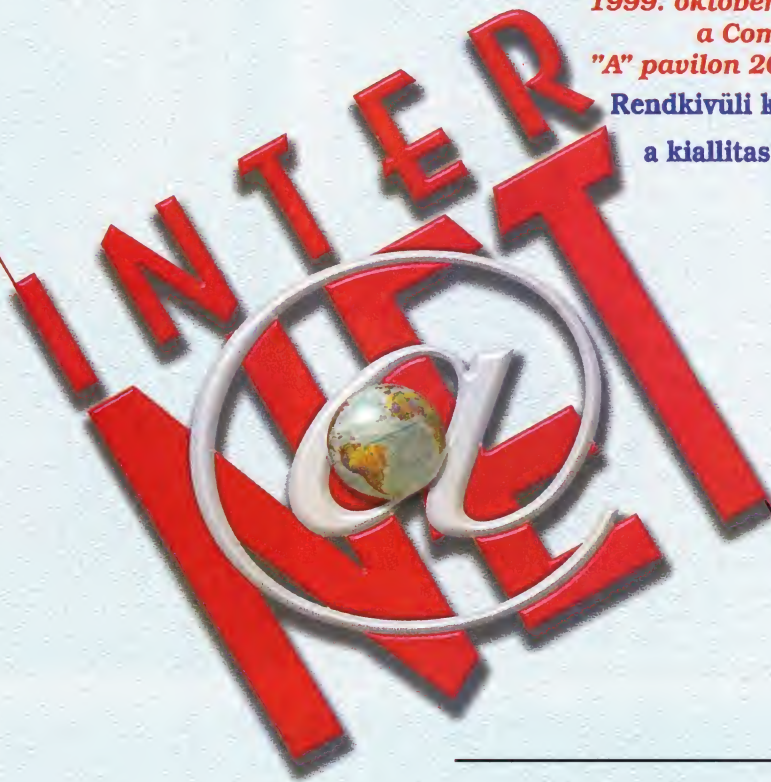

EXTERNET

EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft.
5000 Szolnok, Sóház út 1/B

HA NEM BÍROD A KORLÁTOKAT

Látogasson meg bennünket
1999. október 12-16 között
a Compfair
"A" pavilon 204/5 standján!
Rendkívüli kedvezmények
a kiállítás ideje alatt!

korlátlan kapcsolat

korlátlan lehetőségek

korlátozott áron

Korlátlan Internet elérés csak 3.000 Ft*

Már Budapesten is!

További információk,
regisztráció:

Tel.: 56/ 423-11

www.externet.hu

1 Externet Kft. 56/423-111 – 52 Debrecen Movinet Kft. 52/498-487 – 53 Cegléd Externet Kft. 56/423-111 – 54 Püspökladány Hélium Bt. (HÉLINET) 20/9536-373 – 56 Szolnok Externet Kft. 56/423-111 – 57 Jászberény H-rom Bt. 57/401-435 – 59 Karcag Externet Kft 56/423-111 – 66 Szarvas PC Shop 66/311-422 – 72 Pécs Partners Pécs/WorldNet 2000 Kft. 72/327-572, 20/9785-160 – 76 Kecskemét Silicon Dreams Kft. 78/345-185 – 78 Kiskörös KörösNet Kft. 78/412-914 – 79 Baja Bé-Ta Bt. 79/425-450 – 82 Ruzs Kft. Kaposvár 82/410-048 – 96 Pannon-Net Kft. Győr 96/328-660

* Nettó ár. A díjcsomag mennyiségi- és időkorlátozás nélküli 56K V.90 kapcsolatot, 1 db e-mail címet és 4 Mb tárhelyet tartalmaz.

A NOTEBOOK LEGYEN VELED!

ELEGÁNS AKTATÁSKÁK,

DIPLOMATA-

TÁSKÁK,

GÖRGÖS

PILÓTA-

TÁSKÁK,

NOTEBOOK-

TÁSKÁK,

KÉZI ÚTITÁSKÁK,

IRATTÁSKÁK

SZÉLES

VÁLASZTÉKA

NAPPABŐRBŐL,

BŐRHATÁSÚ ÉS

ERŐS MŰSZÖVET ANYAGBÓL.

VISZONTELADÓKAT KERESÜNK!

MAGIC-HORSE

SOLO

ARECO INFORMATIKAI KFT.

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340

ARECONET: www.areconet.hu és www.irodaszer.com

✘ Lurdy-Ház: 1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14. Tel.: 456-1256, fax: 456-1255

☎ Rendszeres Bevásárlóközpont: 1026 Budapest, Gábor Áron u. 74-78. Tel.: 391-5915, fax: 391-5916

Internet <http://www.allegro.hu/reward>

inter@ktiv
nyelvi
kurzusok
angol

uses Vi Voice
Technology

**Euro
PLUS+**
REWARD

1012 Budapest, Várlok utca 9. Tel.: 214-8621, Fax: 214-8623
E-mail: reward@allegro.hu <http://www.allegro.hu/reward>

SZÁMÍTÓGÉP **RIASZTÓ** **TELEFON**

BELÉPTETŐ **FAX** **INTERNET** **E-MAIL**

HÚZZUNK EGY KÁBELT A XXI. SZÁZADBA!

Szeretné, ha mindez egy kábelrendszeren és akár 200 Mbs adatátviteli sebességgel működne?

Szeretné, ha számítógép-hálózata élettartam-garanciával készülne?

Ha igen, akkor hívjon most bennünket!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
A HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Az űrmisszionárius és görbe csavarhúzója

Huszonkilenc éves
és villamosmérnök.

E-mail címe a Buda-
pesti Műszaki Egyetemre en-
ged következtetni, noha
Blaskó Sándor Olaszország-
ban él.

– Ez csak az ellenség megtévesztésére szol-
gál. Valaha BME-s voltam – diákként és dok-
torandusz hallgatóként is –, de megmaradt
a cím, hiszen ez bárhonnán elérhető, és nekem
kényelmesebb, mint más. Perugiában, az
INFN-nél, az atomfizikai kutatóintézetnél dol-
gozgatok. Illetve robotolok :-). Mindenféle
mérőműszert tervezek/építek/üzemeltetek. Az
olasz cég kapcsolatban áll a BME Mikrohullá-
mú Híradástechnika Tanszék Űrkutató Cso-
portjával, s olyan dolgot kellett elkészíteni,
amit az olaszok közül senki nem tudott volna
megalkotni, és a magyarok közül is csak keve-
sen. Három éve vagyok itt, de nem folyamato-
san, mert a munka miatt sokat kell utaznom.
Volt fél év USA, pár hónap Svájc és öt hét Taj-
van is... A többi főleg Olaszország. Kezdetben
csak kijárkáltam, ha kellett, de most már állan-
dóan itt vagyok. Családom nincs. Sajnos ez az
életforma nem tesz jót neki. Körülbelül egy
éven keresztül aludni sem volt időm, nemhogy
szórakozni, ismerkedni.

– *Bár egy hazai munkahely kapcsán is fel-
vetődhet, hogy könnyű volt-e beilleszkedni,
ám külföldön, azt hiszem, ez még kézen-
fekvőbb kérdés.*

– A válasz is kézenfekvő: nehéz! Nyo-
masztó az egyedüllét, bár a társaság jó. Elég
vegyes, mert vannak itt román, török és kínai
vendégmunkások is. Korábban még vegye-
sebb volt a banda: németek, franciák, spanyo-
lok, oroszok, amerikaiak és még több kínai.
Egy-egy tudományos program számomra
missziót jelent az elejétől a végéig. Olaszul

még mindig nem beszélek, csak makogok va-
lamit. A kollégákkal angolul megy a társalgás.
Közérzet és beilleszkedés szempontjából a fél
év USA-beli munka volt a legjobb, de ott is
főleg csak az oroszokkal és a jenikkkel tudtam
összehaverkodni. Igazából semmiben nem
tudtam könnyen alkalmazkodni a helyi viszo-
nyokhoz. Nincsenek meg azok a kapcsolatok,
amik otthon megvoltak: jó kollégák, akiktől
tanulni lehet, bejáratott ipari kapcsolatok... Itt
más módszerekkel folyik a munka. Persze ez
az első igazi munkahelyem, ezért sok össze-
hasonlítási alapot nincs. Ami az egyetemen
volt, az bizonyára százszor jobb, mint akármi-
lyen munkahely.

– *Mi az a különleges tudás, amire
Perugiában szükség volt?*

– A tudás nem különleges, csak ritka. Kü-
lönösen errefelé. A lényeg: villamosmérnök-

ként elsősorban műholdak és egyéb űrbe kerü-
lő szerkezetek részegységeivel foglalkozom.
Itt, Olaszországban ezek konkrétan valami-
lyen atomfizikai kísérlethez kapcsolódnak, de
már elkezdődött egy orvosi műszer és egy
olyan szerkezet fejlesztése is, ami például
a régészeknek segít kimutatni, mi van a föld
alatt. A témán belül szinte a teljes munkame-
netet magam végzem: a tervezést, a gyártást, a
programozást és az üzemeltetést. Ezen a terü-
leten sokkal több mindenre kell figyelni, mint
bármely más villamosmérnöki tevékenység-
nél. A technológia ára és a kísérletek megis-
mételhetlensége miatt a felelősség is nagyon
nagy. Kollégáim azelőtt soha nem foglalkoz-
tak ilyesmivel, így teljesen magamra marad-
tam. Úgy vélem, ilyen fiatalon, ilyen mélység-
ben, ilyen gyorsan „lezavarni” egy űrmissziót
nem kis dolog. 1996-ban szinte nulláról kezd-

tük az elektronika tervezését, és
a szerkezet 1998 júniusában
már repült. Ekkora projektet ál-
talában öt-nyolc év alatt szok-
tak végigvinni. Amit élveztem
benne: mestereimet Budapesten
hagytam, így rengeteg mindent
itt tanultam meg. A szerkezet,
amit ha nem is teljesen – a
mennyiség miatt lehetetlen lett
volna –, de a saját kezemmel
raktam össze, repült, és jól mű-
ködött. A tervezés/építés/teszt-
elés/programozás iszonyú ne-
héznek tűnt. Körülbelül egy
évig nem volt szabad hétvégém,
nem voltak ritkák a háromnapos
„hacking-runok”, a négyszeres
adag kávék. Úgy jártam, mint
Józsi az úthengerrel. Utána so-
káig nem is tudtam ágyban ren-
desen aludni. Padlón, széken,
asztalon, gépek zúgása mellett...
Egy-egy szerszámot, műszert

(folytatás a 26. oldalon)

A kilövésre váró Discovery előtt,
amely a részecskedetektort vitte az űrbe

Internet kalauz

(folytatás a 25. oldalról)

sokszor magamnak kellett elkészítenem, mert nem volt idő megvárni, hogy normális úton beszerezzük. A bedolgozó cégek munkájának minősége számomra teljesen ismeretlen volt, az utolsó pillanatokban kellett a rejtett technológiai és tervezési hibákat korrigálni. Sokszor kőkorszaki módszerekkel, mert a floridai mocsár közepén csak alligátor terem, nem pedig jól felszerelt elektronikai/mechanikai labor, amit a rendelkezésünkre bocsáthatnának. Aztán Houstonban aggódhattam, hogy kibírja-e a kilövést, meg nyomkodhattam a gombokat, meg ugorhattam, ha valaki félreértett egy mérési adatot. Ez benne a kaland. Én meg a játékos vagyok, aki minden tudását beveti, hogy elkészüljön a mű a körülmények szükségessége ellenére is. De a sikerélmény számomra – nem tudom, más hogy érezné – megérte.

– Most már csak arra lennék kíváncsi, hogy mit is kellett létrehozni, kilőni? Miről van szó tulajdonképpen?

– Az AMS-ről, az Alpha Magnetic Spectrometerről. Ez egy körülbelül négytonnás részecske-detektor, amely elsősorban arra készült, hogy az űrrepülőgép vagy az új űrállomás fedélzetén a kozmikus sugárzásból az antianyag-részecskéket kimutassa. Korábban ilyen méretű és érzékenységgű műszer nem járt az űrben. A Discovery, hivatalos nevén az OV-103 (Orbiter Vehicle) vitte az űrbe. A kilövőálláson szerelik be a legtöbb rakományt. Az AMS-en kívül a Spacehabet vitte, meg egy nagy rakás utánpótlást a Mir űrállomásra. Ez a misszió volt az utolsó Shuttle–Mir randevű.

– Megnéztem a detritus.pg.infn.it:81/photos/STS-91/USA/STS-91/ hálószenen a felvételeket, nagyon szépek...

– A NASA-fotók valóban szépek, de nem pótolják azt az érzést, amikor hajnalban és a teljes sötétségben ott magaslik az ember előtt. Akkor két napig nem aludtam, hogy a saját fotóimat elkészíthessem. Érdekes módon nem ez volt az első űrbe szánt „ketyerém”. Az első a Phase 3D műholdra készült, egy speciális rádióvevő, de mivel az egy hobbiműhold, kilövése évek óta húzódik. Ahhoz a feladathoz 1992-ben láttam hozzá, és igazából még el sem kezdődött. Ez a második meg szűk három év alatt be is fejeződött, bár csak az első fejezet, legalább két felvonás lesz még.

– Bevallom, az előbb azt a webcímet azért hoztam szóba, hogy az űrprojektől esetleg az internet felé tereljem a beszélgetést...

– Internet? Ilyenkor a régi szép idők jutnak eszembe, amikor még nem is volt internet, de mi a barátaimmal hatalmasakat hackeltünk az akkor létező hálókon. Például a rádióamatőr csomagrádió-hálón, amely évekkal ezelőtt világméretű levelezőhálózatot jelentett, mielőtt

még Magyarországon egyáltalán elterjedt volna az e-mail meg az internet fogalma. Körülbelül tizenöt-tizenhat éve foglalkozom gépekkel. A gép nekem főleg munkaeszköz, illetve gépeket tervezek/építek/programozok, de csak kiegészítésként a munkámhoz. Itt, a cégnél már majdnem olyan komoly háló van, mint otthon az egyetemeken. Nem ismerem a telefonos és az egyéb nagy közösségi rendszereket, de már olyan mértékű a függőségem, hogy nem is mennék olyan helyre dolgozni, ahol nincs meg a megszokott sebesség, amivel a BME-n „beetettek”. Nemcsak kikapcsolódásként, de a munkámhoz is intenzíven használom a netet, a legtöbb infót onnan szerzem. Mondjuk a gopher már nem téma, és az IRC-ben nem vagyok nagymenő, de sokat levele-

– A weben célirányos vagyok. Nem szoktam kódrogni, főleg a munkámmal kapcsolatos adatbázisokat bújom, meg a Linuxhoz kapcsolódó oldalakat, mert a linuxosok között talán már régi motorosnak számítok: mintegy hat éve használom. Időnként, ha nagyon ráérek, mert nem tudok aludni, például az Index.hu fórumait böngészem. Néha eszembe jutnak még a weben elérhető napilapok, de azok nem vidítanak fel túlzottan. A levelezőpartnereim weblapjait szinte mindig megnézem, akkor is, ha a levelezésünk témájához nem kapcsolódik. Régi, személyes ismerősökkel inkább ICQ-n, és nettelefonon szoktam csevegni, velük csak nagy ritkán levelezem. Ők, ha nem is állandóan, de sokszor lógnak a neten, így spontán összejön egy kis traccsparti vagy egy-egy me-

Egyik olasz kollégájával, Gianlucával a terni egyetem anyagtudományokkal foglalkozó szekciójának laborjában. A háttérben a vegyészek gyémántcsináló gépe

zek, mert gyakorlatilag ez az egyetlen kapcsolatunk magyarokkal. Ez az első számú kikapcsolódás számomra. Azután az olvasást is jelenti a net. Tévtét már körülbelül öt éve nem nézek. Főleg a HIX-fórumokon szedem össze partnereimet, és volt már példa hosszabb levelezés utáni személyes találkozóra is :-). Főleg a Guru és a Tudomány, néha pedig az Autó újságba írogatok – viszonylag ritkán. Inkább csendesen figyelek, és magánlevelekben segítek, mert amit írok, az általában túl hosszú vagy túl specifikus ahhoz, hogy érdemes legyen a listára küldeni. A HIX-újságokat nagyon régóta olvasgatom, emlékszem még a Móka és a Guru születésére, az Autohoz még a szavazatomat is adtam. Valaha egy pár évig BBS-sysop voltam. Ott is sok levelezőpartnerem akadt, de amióta a világban csavargok, nem művelem már ezt a területet.

– Ez a csapongás jellemző a szörfözésre is?

net „társasjáték”: kis lövöldözés vagy stratégia – a háló állapotától függően :-).

– És a saját kikötők?

– Közöttük néhány kövület is van. Az első weblapom: teto.sch.bme.hu/~hg5crs/. Ezt a szerveret én indítottam útjára – mármint a teto.sch.bme.hu-t –, és persze azóta nem sokat változott. Weblapot írogatni amúgy nem sok kedvem van, inkább csak a fényképeket teszem fel, hogy az ismerősök lássák. Képalírást sem szoktam készíteni, úgyis annak szólnak az oldalak, akik tudják, mi van a képen. Önéletrajz meg ilyesmi teljesen kizárva. És végül a fő-fő szerverem, Detritus őrmester. Itt gyakorlatilag csak a munkával kapcsolatos képek találhatóak, ha valami új készül, akkor ide kerül. Semmi információ, csak kép meg egy-két link: detritus.pg.infn.it:81/. Szerepelek még a www.amsat.org webhelyen, jól eldugva, a Phase 3D környékén kell keresgélni

:-). A www.pg.infn.it – azon belül az AMS Collaboration, az AMS Brochure – sokat elárul arról, hogy mi mindent csinálók. Magamról azt gondolom, hogy külföldön valamely területen, nevezetesen a munkámban sikeres vagyok, míg más oldalról – lásd magánélet – kész katasztrófa az egész.

– Megnéztem az nmark.mht.bme.hu/hg5crs/JSC/Screenshots/shot2.jpg hálózati is, és rögtön felvetődött bennem a kérdés: ezek a képek valójában micsodák?

– Példák a számítógépem képernyőjéről. Egyszerűen csak annyi, hogy így néz ki, illetve így nézett ki. A kollégák, akik Macintoshon, Windowson és fapados Unixon nevelkedtek, „padlót fogtak”, amikor elmondtam, mi ez. Egy már akkor is elavultnak számító PC meg egy fanatikuskok által bütykölt, szabadon terjesztett operációs rendszer. Ez Unix? – kérdezték. Igen. Egy olyan rendszer, amely teljesen nyitott, jól dokumentált, mindenki a saját igényeire formálhatja. Nem egy egyenruha, amit azért kell használni, mert nincs más. A jópofa képeket igazából csak a megdöbbentő hatás miatt tettem fel. Ha mindenkinek ürrepülőgép van a háttérben, akkor legyen nekem is, de ne szokványos módon. Így nálam ez karikatúra jellegű volt. Az ablakok meg nézzenek ki úgy, ahogy az évezred végén illene kinézniük. Számomra a lényeg e mögött van, de az nem ennyire látványos. A gép számomra szerszám. Olyan szerszám, mint az autószerelő görbe csavarhúzója, amittől nem akar megválni, mert olyan, amilyen, de úgy működik, ahogy már sok éve megszokta, és egy akármilyen drága, új szerszám sem tudja kiváltani. Kabalává válik. Az én gépeim

is ilyenek. Hexet például vittem magammal, ahová csak tudtam. Pótolhatatlan. Kaptam ugyan gépet itt-ott, de azok közel sem voltak igaziak. Egy komputerrel hónapokat kell foglalkozni, mire tényleg jó szerszám lesz belőle. Svájcban és Tajvanon is volt gép, amin dolgozhattam volna. Persze egyiken sem végezhettem el annyi hardvermódosítást, mint Hexen. Az egyiken francia Windows volt, a másikon kínai. Így kellett használnom. Közönöm szépen. És amint rá mertem tenni a saját programjaimat, máris volt valaki, akire az intézményben előforduló összes vírust rá lehetett kenni. Hex az én görbe csavarhúzó, jön velem mindenhová, akármekkora nagy dög is. A háttérképek egyébként kedvenc író, Terry Pratchett könyveinek borítói. Szép rajzok, de a könyvek szerintem még jobbak. Ha netán valaki ismeri – magyarul kicsit nehézkes a dolog, mert otthon elég kevés könyve jelent meg eddig –, akkor esetleg feltekinhetnek a nevek: Hex, Detritus... A hálózati operációs rendszer pedig Linux, X-window az Enlightenment DR13 windowmanagerrel, az eredeti theme pedig a Mythical Women2, általam minimálisan módosítva. A shot1.jpg képen – az ürrepülőgépesen – például a fedélzeti tápegységeimet felügyelő program látható, a többin viszont inkább csak

A szicíliai Cataniában található részecskegyorsító, ahol további sugárzástesztetek készülnek. A sugárvédő betonfalának támaszkodva

valami szép grafikus „cucc” gyönyörködteti a szemet.

– Hex és gazdája meddig marad Olaszországban?

– Ezt a missziót még végigjátszom. Körülbelül 2003-ig tart. Azután meglátjuk. Valójában nem szeretnék túl sokáig itt maradni. Turistaként szép Olaszország, de itt dolgozni... Csak azért csinálom, mert ez a szakterület a dilim. Ezután pedig – ilyen referenciákkal – talán bárhová mehetnék. Az USA mint környezetet tetszik, ott nem érzem magam annyira kívülállóknak. A CERN is, bár nem az atomfizikai része izgat, hanem a légkör, a nemzetközi társaság meg az a fajta kutató-fejlesztő munka, ami ott zajlik.

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

PROFI INTERNETES MEGOLDÁSOK,

Az igényes üzleti és otthoni felhasználóknak! PROFI ESZKÖZÖKKEL!

Datatronics HUGO Internet- és e-mail-központ. Egyedülálló. Több funkció.

- Egy internet-előfizetés megosztása egyidejűleg, egyszerűen több felhasználó között;
- automatikus e-mail-megosztás;
- saját e-mail-cím mindenkinek, már egy e-mail-előfizetés esetén is;
- több számítógép korszerű összekötése hálózatba.

Bevezető AKCIÓ a Compair '99 kiállításon.
1999. október 12–16-ig. A/103 stand

Amennyiben ezt a hirdetést magával hozza a Compair '99 vásárra, úgy a kiállítás ideje alatti vásárlás esetén kedvezményben részesül. Részletek a vásáron.

SCI-Modem Kft. • Tel.: 465-8040 • WEB: www.modem.hu • e-mail: sci@modem.hu

Datatronics Discovery 5614 CV
többfunkciós, egyedülálló szolgáltatásokat nyújtó
nagysebességű faxmodem.

- alarm funkció, riasztás kapcsolatszakadás esetén
- beépített mikrofon és hangszóró
- energiatakarékos üzemmód

Internet kalauz

CESARE & CSERKŐ
KIADÓ ÚJDONSÁGAI

DEZSŐFI ATTILA
WORD 2000
KEZDŐKNEK

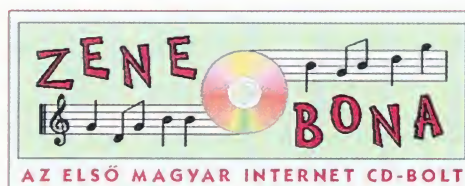
DEZSŐFI ATTILA
WORD 2000
HALADÓKNAK

Cesare & Cserkő Bt.

TOMORITES '99
Lemez és fájltomorítások

Megvásárolhatók a könyvesboltokban, megrendelhetők a Budapest, 1465 Pf.: 1662, címen vagy a 260-7344-es telefonszámon.

Több, mint 60 000 CD.

www.zenebona.hu

Információ rendezett utakon!

Az Areco 1999-ben már 10 éve nyújt kiemelkedően magas szintű szolgáltatásokat.

- Rendszerintegráció
- Elektronikus kereskedelem
- Internet/intranet alkalmazás-fejlesztés
- Szoftverdisztribúció

areco Areco Systems Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 83.
Tel: 464-7500, Fax: 464-7555, E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

A sikeres üzlet nélkülözhetetlen eszközei
Saját drótpostacím (e-mail) ingyen!
Immár helyi hívással a MATÁV szolgáltatási körzetéből!

<http://dpg.drotposta.hu/> Tel.: (1) 224-5545

Hungary.Network
a *tartalom* szolgáltatója

Heureka
HuDir

A Hungary.Network címe, telefonszáma megváltozott

Hungary.Network
1015 Budapest, Donáti utca 40-42.
t/f: (36-1) 201-1682 t: 214-1398
e-mail: market@hungary.com

<http://www.hungary.com/>
<http://www.net.hu/>

A jól informáltak klikkje

Hogy mi ez? Ez bizony a Prím-online, vagy ha úgy tetszik, a www.prim.hu – aki ide klikkel, az bizony jól informált lesz. Legalábbis ezt a szlogentippet adta nekünk **Rajkainé Szabó Gizella** még áprilisban, s bizony online szlogenpályázatunkra azóta sem érkezett olyan javaslat, amely jobban megnyerte volna tetszésünket.

Pedig erre – nem úgy, mint az ugyan-csak százezer forintos díjjal megspékelt hírpályázatunkra – igazán kaptunk szép javaslatokat, még a határon túlról is, Erdélyből, Angliából, Ausztráliából. Nem győztük ízeletetni a kis versikéket, tömör mondatokat, de az igazság az, hogy a verseny kiírásakor inkább csak példaként feldobott saját szlogent, miszerint a Prím-online az informatika információbázisa, egyik „bonmot” kedvéért sincs kedvünk kidobni, egyik sem jelzi, hogy itt adatbázis-szerkezetben sorakoznak az informatikai hírek és az egyéb tudnivalók az informatikáról... Tulajdonképpen a győztes sem szorítja majd ki ezt a szlogent, inkább alternatívaként sorakozik fel mellé, együtt és külön-külön is fogjuk használni mind a kettőt, vagyis „a jól informáltak klikkje” mögött ott áll „az informatika információbázisa”.

A választás egyben lemondás is, egy győztes van, és nagyon-nagyon sok majdnem győztes... Hogy mikről mondunk le? Azért ezt is szívesen megosztjuk olvasóinkkal, mert nem egy szlogen olvastán kifejezetten kihúztuk magunkat... Ugyanis ha szlogennek nem is ideális, azért dicséretnek nem rossz mondjuk ez a sor: „a hálózszemek gyöngye”. Pozitív minősítést tartalmaznak ezek is: „Prím-online – a mindentudó webbarát”; „inform/ov/áció”; „a Prím-online mértékegysége: hírek/min”; „Prím – több mint páratlan”; „Prím-online – első a mindentudók között”; sőt: „minden, mi szemnek, száznak ingere”!

Akadtak persze olyan javaslatok is, amelyek másoknál már szlogenként beváltak, így nem lett volna illendő például

az „információtenger világítótornyát” vagy az „élVONALt” elfogadnunk, de az Intel se örült volna az „inside”-os sorozatnak: Data Inside, Informer Inside stb.

Ám legyünk konkrétak, nézzünk egy kis ízelítőt a javaslatokból, névvel, e-mail címmel! **Czigány Ákos** (hirig@freemail.c3.hu) javaslatainak egy részét kissé militánsnak éreztük: „a digitális hírszerző”; „infotech-támaszpont”... De van itt műszaki, matematikai, orvosi jellegű javaslat egyaránt, nála több tippel talán senki nem adott. Íme a java: „forró drót a drótagyba”; „drótagyak forródrótja”; „infotech híreket eszik”; „friss és tartós informatika”; „informatika tálcán”; „tálcán nyújtott informatika”; „napi és rendszeres infotech”; „az informatika mindenkié”; „infotech-mélyfűró”; „szinkronizált infotech”; „infotech egyenesben”; „az időszerű infotech-infúzió”; „napi mappa infotech”; „infotech map & mappa”;

„infotech a képernyő mögött”; „az informatív dosszié”; „informatív megfigyelő”; „a holnapi infotech-hírek”; „napi adag informatika”; „infotech napi adag”; „a Prím az informatikában is páratlan szám”; „Prím: az informatika kedvenc páratlan száma”; „minden Prím-szám páratlan”.

Ez a prímszámokkal való játszózás sokaknak eszébe jutott, kár, hogy mindez semmit sem árul el arról, hogy mögötte informatikai információtömeg áll... Félő, hogy nemcsak az informatika információbázisára lehetne egy ilyen pozitív jelzöt ráakasztani: páratlan!

Jól érezték rá a szlogen lényegére, akik versikéket írtak, főleg akik rövidet. **Aranyfűst** írta (név nem volt, csak e-mail cím (aranyfust@kultur.mtv.hu): „komplett top lett!”. **Vidovics Zoltán** (woodfood@deltav.hu) írt rövid (szlogenszerű) rímert, és amolyan mottóféle versikét is: „frissített internet”; „keress itt, ne másutt”; „ne legyél link, van elég link”; „egyét mondok legott, itt keress, és ne ott”. A verseik: „Ha az agyad kápos, ne erőlted, káros / Sokkal inkább klikkelj, s tele leszel cikkel!” **Lánczy Ferencnek** (lanczyf@matav.hu) is van versikéje: „Mi a Prím-online? A mai nap lexikonja. / Hogy miért, azt mindenki tudja.” **Heizlerné Pető Gitta** (gitta.4@uze.net) költészete: „Ahol információ terem, a Kompu-terem!”

The screenshot shows the PRIMonline website interface. At the top, there's a navigation bar with 'PRIMonline' and 'www.prim.hu'. Below that, there are search and login fields. The main content area is divided into several columns, each containing a news article with a small image and a headline. The articles cover various topics like technology, business, and local news. The layout is typical of a web portal from the late 1990s.

Takács Ferenc (takyinfo@mail.mata.vu) irodalmi ihletéssel fogalmazott, az „Infohalászlás és a tenger” szlogent szívesen ajánljuk fel a kubai elektronikus könyvtárnak.

Sokan vannak, akik ugyanazokat a szójátékokat fedezték fel a Prím szóban, mint amit a Prím-online rovatszerkezetében magunk is igyekeztünk alkalmazni, a szlogenekből visszaköszönt a proPRIMÓ, a PRIMÓr. Szerencsére PRIMítívra senki sem asszociált, megmaradhattunk PRÍMásnak, illetve PRÍMának...

Az egyik „primőrös” **Bajusz János** (bajusz@hif.hu) volt, akinek azért akadnak más tippjei is. Íme néhány a természeti és irodalmi mélységeket is bejáró javaslatok közül: „Prím-online – hírforrás a tudásra szomjazóknak”, „labirintus, melyben öröm elveszni”, „a termékeny kútfő”, „a megújulás varázsa”, „a tudás bölcsője” (vagy: „a tudás labirintusa”); „velünk mindig képben van” (vagy: „hogyan mindig képben légy”); „az információ mélységes (k)útja”; „infoprímór, ez nem zöldség” („nem beszélünk zöldsegeket”), „a tudás fája – paradicsomi állapotok”, „az információ hatalom – légy az elsők közt!”

Markó Lívía (LIVIA_MARKO@eu.yr.com) szerint a Prím-online az informatikai szemfüles, de ha ez valakinek nem tetszik, akkor lehet „híryanagtöltő állomás” vagy „informatikai hírhálász”.

Bajári Sándor (Sandor.Bajari@siemens.hu) a szakkifejezéseket kombinálta: „tPegnek a hírek,

NEWSnak az információk, Ön OnLINE”.

Lengyel István (felix@swi.hu) szerint: Prima primór – Prím-online, a globális.

Gál Tamás (tomcat3@elender.hu) egy „Fragile”-szerű feliratot javasol elhelyezni a site-unkra: „Vigyázat! Nagy gyakorisággal változó oldalak!”

A „viszi a primet” szólást is alapul vették néhányan, például **Amigo Muerte** (kristus@freemail.c3.hu): „a hálón visszük a Prímet”.

Farkas Ádám (adamfarkas@raiffeisen.hu) több javaslata közül filozofikus mélységet éreztünk ezekben a finom képekben: „hírek hálószemmel” és „hír-tenger – cseppenként”.

Trencsér Sándor (artus@elender.hu) a *Sándor György-féle* szóösszerakással operál: „ismerítőháló égen-földön”.

Jézso Anikót az online szó „vonala” fogta meg, javaslatainak többsége épp ezért „vonalas”: „egy vonallal behálózuk a világot”, „egy vonallal behálózunk mindent”, „vonal a hírhullámban”, „egy vonallal háló a világra”, „egyvonalas háló”, „élVonalban”, „csomópont a vonalakon”, „minden vonal ide vezet”...

Pásztor Sándor (spasztor@hu.oracle.com) egyenesen imába foglalta nevünket – „Prím-online: mindennapi internetünk...” –, **Koncz András** pedig úgy érzi, hogy a Prím-online az a „HÍRes e-kályha, amelyhez mindig vissza kell térni”.

Hosszan sorolhatnánk még a holnapal és a honlappal játszadozó szlogene-

ket, vagy éppen azokat, amelyek a hírszolgáltatás PRÍMásának kiáltanak ki bennünket, ám helyhiány miatt már csak egyre utalnánk. **Terminátor** fedőnevű (fib0@freemail.c3.hu) olvasónk szó szerint ezt írta:

„A szlogenem így szólna: Mi is az a Prím-online? Nem tudom, nézd meg!”

Nos, kedves Terminátor, kitaláltad a hátsó gondolatunkat! Az egész szlogenversenyt azért rendeztük, hogy minél többen megnézzék oldalainkat, s fedezék föl, hogy mi is az a Prím-online. Az elmúlt fél évben havonta 20-22 százalékkal emelkedett látogatottságunk, amiben nem feltétlenül csak a szlogenpályázatnak van szerepe, de talán ennek is: sokan ismerkedési céllal tértek be hozzánk, s akiknek az informatikai hírek, az informatikai lapok megtetszettek, akiknek a Számítástechnikai Áruház, a Karrier, az Online Árverés és az egyéb szolgáltatások szimpatikusak voltak, azok visszatérő vendéggé váltak. A Prím-online most, az idej Compfairre is egy sor új szolgáltatással gazdagodott (hogy csak egyet említsünk: a minden más freemail-szolgáltatásnál több jó tulajdonsággal rendelkező e-posta), vagyis érdemes a későbbiekben is „megnézni”, hátha holnap már egész más a Prím-online, mint tegnap volt... Szlogenversenyünket most lezárjuk, de lehet, hogy a napról napra átalakuló Prím-online egy fél év múlva újra megérik egy szlogenversenyre...

Ha másért nem, lehet, hogy azért írjuk majd ki, hogy újra mindenki megnézzze, mi minden van ott...

AZ INTERNET EGYIK LEGGYORSABB ÉS LEGKISEBB BAJNOKA

DIVA ISDN USB

ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ! • ÚJ!

Tekintse meg a Compfair '99 kiállításon 1999. október 12-16-a között a A/103 standon.

- Igazi Plug and Play!
- Egyszerű telepítés, csak két csatlakozás, egy a számítógép USB portjához és egy az ISDN-vonalhoz.
- Nincs hálózati adapter!
- A minőség garanciája: 5 év!
- Kedvező ár!
- Nagyfokú mobilitás!
- Különleges, áramvonalas forma!

EICON
TECHNOLOGY

Disztribútor: SCI-Modem Kft. • Tel.: 465-8040 • WEB: www.modem.hu • e-mail: sci@modem.hu

MONEY MONEY MONEY

Jön a WAP-telefon

Meglehetősen sokat és sokszor beszéltünk-cikkeztünk már az internetes befektetési szolgáltatások jelenéről, úgyhogy most ezek jövőjéről kérdeztük Horváth Szabolcsot, a Procent Befektetési Rt. üzletágvezetőjét.

– Mint a kommunikáció más terén, az internethasználatnál is egyre inkább előtérbe kerül a mobilitás. Gondoljunk csak bele, hogy akár 2 évvel ezelőtt is milyen hihetetlennek tűnt, hogy hétköznapi emberek az ingzsebükben hordják telefonjukat. Ma pedig ez már valóság. Úgy gondolom, hogy az internetnél ugyanez a természetesség 2-3 éven belül következhet el. A mai mobiltelefonokhoz hasonló terminálokkal – a telefonbeszélgetésen túl – írásos, képes, szöveges, de akár mozgóképes információkhoz juthatunk hozzá. Ezekhez az eszközökhöz fognak

újabb SIM kártyák, amelyeket a mobiltelefonokba tehetünk, már képesek lennének viszonylag komoly titkosításra, de úgy gondolom, hogy a jövő nem az SMS-é, illetve az arra épülő szolgáltatásoké.

– Ha nem SMS, akkor mi?

– Tavaly alakult meg a WAP (Wireless Application Protocol) fórum, amelyhez már több mint 100 nemzetközi cég csatlakozott. Ezek között található mobiltelefongyártókat, szoftveres és internetes cégeket. A cél egy olyan, egyszerűsített internet létrehozása, amely lehetővé teszi, hogy a mai technikai színvonalú – vagy azt csak egy kicsit meghaladó szintű – mobiltelefonok képesek legyenek azt feldolgozni. Vagyis hogy a telefon mikroböngészőként viselkedjen, amely a jelenlegi HTML alapú internetoldalatokat kis átalakítással olvasni képes. Ezzel a készülékkel már nyugodtan adhatunk tőzsdei megbízásokat, lekérhetjük a legújabb gazdasági híreket stb. Azonban itt is nagy hangsúlyt kell fektetni a biztonságra, vagyis a kommunikáció titkosítására és az ügyfél egyértelmű azonosítására.

– Mikorra várható e szolgáltatás megjelenése Magyarországon?

– Bár azt mondhatjuk, a telekommunikáció fejlődése annyira gyors, hogy nem években, hanem hónapokban gondolkodhatunk, sajnos jelenleg még csak néhány WAP-ot ismerő telefon van a piacon, így még nem rendelkezünk megfelelő tapasztalatokkal. A másik, zsebbe vágó kérdés pedig a szolgáltatás ára,

hiszen a jelenlegi percdíjak mellett igen csak borsos árú szolgáltatás lenne, ha valaki egész nap bekapcsolva tartaná telefonját, és folyamatosan használná is azt a tőzsdei árak nyomán követésére. De – s ezt itt igazán elmondhatjuk – az idő nekünk dolgozik.

idomulni a különböző alkalmazások, így például a brókeri szolgáltatások.

– Milyen szolgáltatások valósultak meg, illetve valósulnak meg a közeljövőben?

– Azt, hogy nem csak az álmok és a fantasztikum világában járunk, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy mind a két GSM-szolgáltató nyújt már az ügyfelek számára befektetési információkat, hiszen alkalom nyílik a Budapesti Értéktőzsdén forgalmazott részvények árfolyamainak lekérdezésére a mobiltelefonokon keresztül. Több külföldi bróker cég teszi már lehetővé, hogy az ügyfél akár SMS-ben is megbízást adhasson tőzsdei tranzakciókra, Magyarországon erre azért nem került sor, mert az SMS-üzeneteket nem titkosítják, így ezek nem biztosítják az ügyfél adatainak tökéletes biztonságát. Ugyan az

www.procent.hu

99/13

WebMester

A mi mIRCünk

Dialogs

„Felhasználóbarát felület” – így hívja a Microsoft azt a tolokocsit, amibe a felhasználókat köti, hogy azok aztán egereket húzáljanak, anélkül, hogy tudnák, mi miért történik. Egy mindenki által könnyen kezelhető program készítése – a cél maga nemes, csak a motiváció hiányzik belőle: ha valamit tanulás nélkül is meg lehet csinálni, nem sokan fognak tanulni hozzá. Mindezt fontos figyelembe vennünk a mIRC-scriptek írásakor is – minél kevesebbet kell értenie a felhasználónak az IRC-hez, annál szívesebben használja majd azt (főleg, ha a script tudása miatt elhitheti önmagával, hogy profi). A klikkorientált felület készítéséhez nyújtanak segítséget a dialog boxok.

Ami a Delphiben pár egérmozdulat, az itt hosszadalmas munka – a párbeszédablakok készítése csak eleinte tűnhet izgalmasnak, mégis fontos része a scriptnek, hiszen ennek köszönheti a stílusát.

A dialog boxok készítése három fő lépésből áll: a felület megtervezése, ha szükség van rá, akkor adatokkal való

feltöltése, majd az eseményfigyelés. A felületet a remote-ban a dialog parancs segítségével alakíthatjuk ki:

```
dialog <név> {<ENTER>
```

; a név az, amivel a dialogra később hivatkozni tudunk<ENTER>

text „szöveg”, id, x y w h, stílus (right, center) – szöveg megjelenítése. Az id – mint máshol is – az a szám, amivel a későbbiekben esetlegesen hivatkozhatunk rá (fontos, hogy minden objektumnak más id-vel kell rendelkeznie, különben az ablak meg sem jeleníthető).

edit „szöveg”, id, x y w h, stílus (right, center, multi, pass, read, return, hsb, vsbar, autohs, autovs) – egysoros beviteli mező.

button „szöveg”, id, x y w h, stílus (default, ok, cancel) – nyomógomb, egy OK gombot mindenféleképpen szükséges feltennünk.

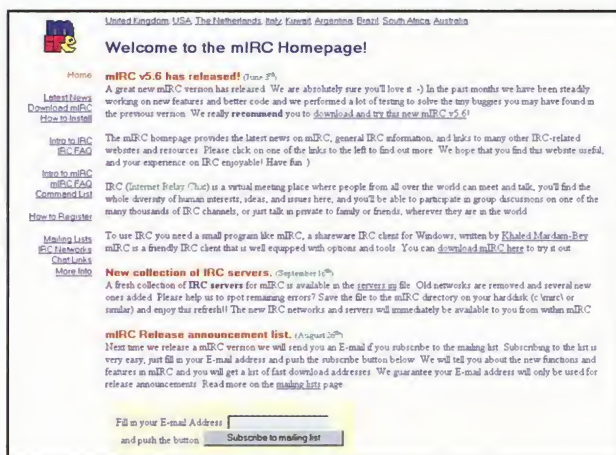
check „szöveg”, id, x y w h, stílus (left, push, 3state) – kipipálható négyzet.

radio „szöveg”, id, x y w h, stílus (left, push) – kipipálható

körörcske, amely csapatokba foglalható a group segítségével.

box „szöveg”, id, x y w h, stílus – szövegdoboz.

combo id, x y w h, stílus (sort, edit, drop) – hasonló az edithez, de itt egy oldalsó nyíl segítségével a már meglévő elemekből is választhat a felhasználó. A méret megadásakor fontos figyelni arra, hogy a lenyíló választómenünek is helyet kell hagynunk.

title „a dialog neve, amit a felső sornak is látni fogunk”<ENTER>

```
size x y w h<ENTER>
```

; a párbeszédablak mérete (a négyzet két sarkát kell megadnunk, ha x-nek és y-nak „1”-et írunk, akkor a doboz a képernyő közepén fog megjelenni)<ENTER>

```
}<ENTER>
```

A méret megadása után a következőket használhatjuk:

A combo menüjét, az edit szövegét, illetve a check és radio gombok alapbeállításait csak akkor tudjuk megadni, ha előtte megismerkedünk az „on dialog” eseményfigyelővel, melynek szintaxisa: on <felhasználói szint>:dialog:<a dialog neve>:<esemény>:<id>: { }, ahol az esemény lehet init (az ablak megjelenésekor fut le), edit (ha az edit vagy a combo adatát a felhasználó megváltoztatta), sclick (ha az adott id-jű objektumra klickkel a felhasználó – ezzel lehet figyelni pl. az OK gombot is), ill. dclick (hasonló az sclick-hez, de ez dupla kattintáskor aktiválódik). Az adatok feltöltése többnyire a párbeszédablak használatához szükséges, ezért a dialog megjelenésekor van szükségünk rá, tehát az „on *:dialog:<dialog neve>:init:0:” eseményfigyelő után kell elhelyeznünk a megfelelő parancsokat (a 0 id az egész dialogot jelöli).

Az adatfeltöltéshez egyetlen parancs, a did áll szolgáltatunkra. Ennek paraméterei:

-f – az adott id-re állítja a fókuszot

-t – alapbeállított gombra állítja az adott id-jű buttont

-e – engedélyezi annak használatát

-b – letiltja a használatát

-v – láthatóvá teszi

-h – elrejt

-c – kipipálja a checkboxot, a radiót, vagy kijelöli a combo egy sorát

-u – leszedi a pipát

-r – minden szöveget töröl, ami az adott id-jű objektumban van

-a – egy sort ad a text végéhez

-d – letörli az N. sort

-i – beszúr egy sort az N. helyre

-o – felülírja az N. sort egy szöveggel.

A párbeszédablak most már használható – ámbár igen egyoldalú a „párbeszéd”, hiszen semmiféle információ nem tudunk még szerezni arról, hogy miként ténykedett a felhasználó a panelünkön. Az információgyűjtésre több mód is van – az egyikről majd az ablak meghívásánál szölok, míg a másik a \$did függvény, amelyet a \$did(<név>,id,<N>).tulajdonság formá-

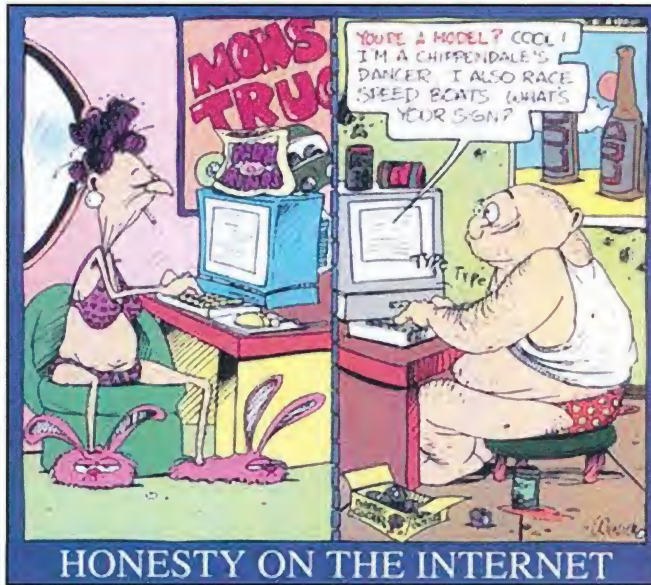
ban használhatunk. A tulajdonság helyén hét különböző dolog állhat:

.text – visszaadja az N. sort

.len – a sor, ill. az N. sor hosszát kapjuk meg

.lines – a sorok száma

.sel – az N. kiválasztott sor (ha N=0, akkor a kijelölt sorok számát kapjuk meg)

.state – check, ill. radio állása: 0 – kikapcsolva, 1 – bekapcsolva

.next – a következő objektum id-je (erre ugrana Tabbal)

.prev – az előző objektum id-je.

A \$did függvénynek nem minden esetben kell megadni a dialog nevét – ez csak akkor használandó, ha nem az „on dialog”-ból hívjuk azt meg. Fontos lehet még két másik függvény is: a \$dname az aktuális dialog nevét adja vissza, a \$devent pedig az eseményt.

A kész párbeszédablak megjelenítéséhez kétféle módot választhatunk. Amennyiben a \$did parancs helyett ezt akarjuk információgyűjtésre használni, a %változó = \$dialog(név, táblané, -2)-vel tehetjük meg – ebben az esetben a %változó a tábla azon objektumainak állapotát veszi fel, amelyek mögé „result”-ot írunk a stílusokhoz. Ha csak meg akarjuk jelölni az ablakot, hogy a későbbiekben a \$diddel olvashassuk ki az adatokat, akkor a /dialog -m <név> <táblané> parancsot kell használnunk.

Nézzünk egy példát a fentiekre! Mindenkivel sokszor megessék, hogy almát szeretne árulni mIRC-en keresztül, és meg kell kérdeznie, hogy kér-e a vevő áfás számlát, s biztos-e benne, hogy rendel :-). Íme egy szép megoldás erre a problémára:

alias alma /dialog -m alma alma <ENTER>

; csinálunk egy parancsot, amivel könnyen meghívható az ablakunk<ENTER>

dialog alma {<ENTER>

title „Biztos, hogy rendelsz?”<ENTER>

size -1 -1 130 60<ENTER>

; a kezdeti formások<ENTER>

check „áfás számla”, 1, 10 10 80 20<ENTER>

button „Ok”, 2, 20 30 40 20, ok<ENTER>

button „Mégsem”, 3, 70 30 50 20, cancel<ENTER>

; néhány elemet teszünk az ablakra<ENTER>

}<ENTER>

on *:dialog:alma:init:0: {<ENTER>

; ...ha valaki meghívja az ablakot...<ENTER>

did -c \$dname 1<ENTER>

;...kipipálja azt, hogy „kell-e áfás számla”.<ENTER>

}<ENTER>

on *:dialog:alma:sclick:2: {<ENTER>

;...ha pedig a felhasználó az OK gombra kattint...<ENTER>

if (\$did(1).state = 1) echo -a Kell áfás számla!<ENTER>

else echo -a Nem kell áfás számla.<ENTER>

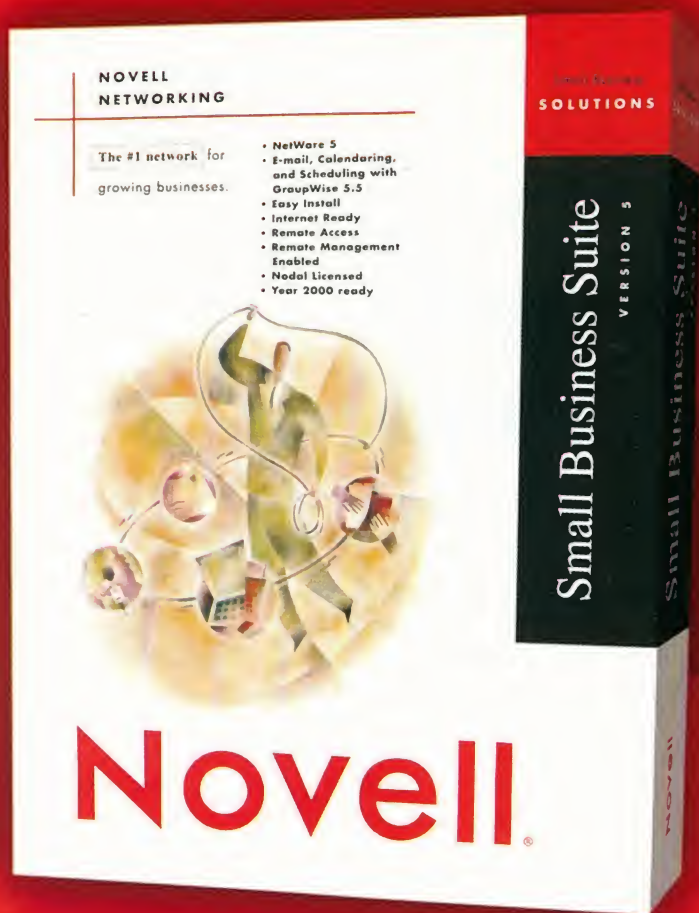
; ...akkor megvizsgálja, hogy ki van-e jelölve az „áfás számla”, s e szerint válaszol nekünk<ENTER>

}<ENTER>

Miként a socket kezelésénél, a dialog boxoknál is fontos szem előtt tartani, hogy a régebbi mIRC nem ismeri ezeket a parancsokat, érdemes tehát a mIRC indításkor (on start) ellenőrizni annak verziószámát a \$version függvénnyel.

Video (Varga Gábor)
video@mail.matav.hu

Kapcsold az ötödik sebességet!

Novell Kisvállalati Csomag 5

Gyorsítson Ön is és tartson lépést a fejlődéssel!

Az új **Novell Kisvállalati Csomag 5** gyorsabb mint valaha, és minden eszköz megtalálható benne, amely ahhoz kell, hogy egy kisvállalat továbbfejlessze hálózatát, automatizálhassa a cég munkafolyamatainak fontos részeit és kiterjeszthesse a cég internetes képességeit – ráadásul mindezt egyetlen kifizethető árú, integrált és egyszerűen használható csomagban. Az új **Novell Kisvállalati Csomag 5** rugalmasan bővíthető, akár felhasználónként is, és kezeli a 2000. év problémáját. A központi számítógépről történő e-mail, faxolási, nyomtatási és internet-elérési feladatok pedig akár rendszergazda felügyelete nélkül is megvalósíthatók az új csomag segítségével. Mindemellett modern vírusvédelem, csoportmunka- és adatbáziskezelő eszközök teszik teljessé szolgáltatásait.

Bővebb információért kérjük hívja a Novell Magyarországot a 235-7644-es telefonszámon, vagy látogasson el a www.novell.hu web-címre.

Novell.

BOCI és MACI

Néhány hónapja már biztatjuk olvasóinkat, hogy az új, mások figyelmére is méltó weblapokat – ha azokon szolgáltatásokat, árucikkeket kínálnak, azok céges kapcsolatra teremtenek lehetőséget – ne csupán a Prím-online Magyar Címtárba (www.prim.hu/maci/), hanem az úgynevezett Business Online Címtárba (www.prim.hu/boci/) is regisztrálják. Úgy véljük (és láthatóan vélik mások is, hiszen ott is nagy a regisztrációs kedv), ezzel is nő a valószínűsége, hogy eltalálnak oldalakra, és valóban létrejönnek az online üzenetek.

Az Internet Kalauz eme oldalain rendszeresen közreadjuk a MACI elmúlt havi friss termését, s tesszük ezt azért, hogy az internettel lapunkon keresztül ismerkedő nagyközönség minden hónapban lásson több száz példát arra, hogy mi mindennel gyarapszik a magyar tartalom, mennyiféle témának, ötletnek lehet kirakatot építeni a weben. Ha valaki nem ötletszerzés (és elképedés) céljából böngészi sorainkat, hanem a weben akarja megkeresni a neki szóló tartalmat, akkor nem annyira az újságot, hanem magát a Prím-online site-ot ajánljuk, hiszen ott a teljes MACI-ból lehet – akár keresőprogrammal is – válogatni.

Még igazabb ez a megállapítás a céges címtárra (BOCI), hiszen ebben az adatbázisban nemcsak a vállalkozás nevét és URL-címét őrizzük, hanem egyéb adatokat is, amelyek hasznosak lehetnek a kapcsolatfelvételre (postai cím, kontaktszemély, e-mail cím, a tevékenység jellemzése). Éppen ezért nem adtuk közre eddig a BoCi-válogatást, és nem is ígérjük meg, hogy mostantól minden hónapban meg fogjuk tenni, ám úgy gondoltuk, az eddig összegyűlt mennyiség igazán példaeértékű, érdemes lehet olvasóink figyelmére. Úgyhogy az alábbi címlista első fele tartalmazza azokat a BOCI-bejegyzéseket, amelyek szeptember 20-áig bekerültek címtárunkba, és saját weboldalt is tartalmaznak, utána pedig következik az a MACI-adag, amelyet augusztus 20. és szeptember 20. között regisztráltak a Magyar Címtárba. (Ha valaki hiányolja magát, a jelzett weboldalon megtalálja az online regisztrációs lapot, ne habozzon, gyorsan jelezze, hogy neki is van üzleti nem üzleti jellegű internetkikötője.

BOCI, avagy Business Online Címtár

(Néhány száz internetkikötő, amelyet az online üzlet reményében hoztak létre.)

2B Mobil Electronics autohifi.info.hu
A4 nyomtatvány és irodaszer üzlet
www.centralnet.hu/shop/A4
AC-Design Reklám Kft. www.acd.hu
A-CÉL Kft. www.acek.kozep.hu
Ádám Étterem és söröző
www.extra.hu/adametterem/index.html
Adamo-ker Bt. digitel2002.hu/adamo

Agapé Kft. www.agape.hu
Ági Szalon www.kozep.hu/agiszalono
Agroker Kft., Kecskemét www.agroker.hu
Ágyik Attila www.extra.hu/satmaster
Akcio Bolt Bt. www.extra.hu/akciobol
Aknay G. Miklós www.c3.hu/~aknay
Aktív Hotels International
www.hotels.hu/aktiv_hotels
Aktív Tourist – Hungary, Szeged
aktivtourist.hu
Alarm Electronic Service Kft.
alarm.inext.hu
Alarmix Hungary www.alarmix.net
Alfabela Kereskedelmi Kft.
www.dunahet.hu/alfabela

Alpin-Salewa Kft. www.extra.hu/alpinsal
Amice kreativitás www.kepeshirdeto.com/
Andtíb Kft. donpepe.hu
Anga-Kis Balázs dr.
www.geocities.com/HotSprings/oasis/2674
Animare Software www.animare.hu
ANN Kereskedelmi és Pénzügyi Tanácsadó
Bt. www.extra.hu/annbt
Anomex Profitáló Bt.
www.kozep.com/profiteto
Antal Béla www.extra.hu/penzuzgyek
Ariex Foreign Trade & Service Co.
public.battanet.hu/ariex
Árpi Taxi www.angelfire.com/ma/balaton
ATI Computer Kft.
www.mata.vu/uzlet/aticomp
Audaxtrade Export-Import Kft.
www.audaxtrade.mata.vu
Autó-Filter Kft. www.kozep.hu/auto-filter
Autóiskola Sztráda Kft.
www.inext.hu/sztrada
Autótuning és japán motorkerékpár bontó,
Majosháza www.hirdet.net/spoilertibi
Aximit Hungaria Ipari és Kereskedelmi Kft.
www.elender.hu/~aximit
Balance Bt. web.interware.hu/balance
Balance Bt. www.nexus.hu/balance
Bánáti Péter www.pserve.hu/~bplingua
Barford barford.ini.hu
Barkács Bazár www.extra.hu/raklaci/
Bar-Ker Trade Kft. www.kozep.hu/bar-ker
Barrisol -Hungária Kft.
www.extra.hu/barrisol
Bartyik János www.nexus.hu/bartyik
Becker-Pannónia Kft.
www.extra.hu/~enviserv/beckerp.htm
Be-Ny Bt. www.elender.hu/~benybt
Big Fish Bt. www.bigfish.hu
Bioda www.extra.hu/ioda
Bíró és Társa Bt. www.extra.hu/rolandbiro
Blackimpex Kft.
www.extra.hu/vargas_lampak
Blum Szoftver Mérnökség Bt.
www.blumsoft.com
BOOZ Fuvarozási Kft.
www.kozep.com/booz
Born to be Wild Magazin motorosoknak
wild.abblende.hu
Borotel Kft. www.borotel.hu
Borvirág Kulturális Szolgáltató Bt.
www.borvirag.hu

Brähler Konferenciatechnika Kft.
www.elender.hu/~jose_4s/braindex.htm
Braun és Társai Bt.
www.kozep.hu/braun-optika
Braun Imre www.elender.hu/~mayerk
Buchmann M.O.M. Rt. www.buchmann.hu
BudaNet Informatikai Kft. www.budnet.hu
Budavári és Fia Vállalkozás
www.kozep.hu/budavari
Buda-Villa Pansio Bt.
datanet.hu/buda-villa
Calor 2000 Kft. calor2000.hu
CardComp Bt. www.extra.hu/cardcomp
Cerbona Rt. www.alba.hu/cerbona/
Chaba Online
members.xoom.com/zcalc/index.htm
Charon Kishajózási Bt.
www.paks.info.hu/charon
Chelonia2001 Bt.
members.theglobe.com/chelonia2001
Chesnov Online Gépzenei Magazin
chesnov.pardey.org
Christor Irodiatechnika www.faxszerviz.com
Cleanszolg 95 Bt. www.cleanszolg95.hu
Clemens Concerts Kft. www.clemens.hu
CoDesCo Hungaria Kft. www.codesco.hu
COIN Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
www.extra.hu/loganna
ColorComp Bt. www.colorcomp.net
CompuDrug Standard Kft. www.cds.hu
CompuNet 2001 Kft. www.compunet.hu
Connect Center www.connect.hu
Control-Shift Kft. www.controlshift.hu
Cory-Net Kft. www.tolna.net/
CRE-Art Studio www.creat.hu
Creatiweb Kft. www.crweb.hu
Cromotron Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/Cromotron
Czár Gábor www.elender.hu/czart
Czegle Kft. czegle.szabolcs.net
Czinege István ityuart.hypolit.net
Csaszognál Kft. csaszognal.netchicken.hu/
Cseke Rt. www.csekert.hu
Csepp Finomvegyszer Bt. www.csepp.hu
Cszimadia József
www.elender.hu/~esernyos
Csövázás Bútorok Galériája
www.kozep.com/csovaz
D.T. Server Audio Kft. www.datateam.hu
Daihatsu Auto-Don Kft.
www.elender.hu/~daihatsu

Dc Műszaki Fejlesztő Kft.
www.kozep.hu/dc
Dedyke www.extra.hu/reklamportal/
Defoker Kft. extra.hu/defoker
Delfin Computer Informatikai Rt.
www.delfin.hu
Dévai István www.kozep.hu/devai
Dévgép Kft. www.kozep.com/devgép
DigiMax Kft. www.digimax.hu
Digit Számítástechnika www.digit.hu
Dóka György interware.hu/web/dokagyu
Dr. Princz János házi orvos
www.nexus.hu/princz/praxis
Dr. Telkes Kft. www.telkes.hu
Dr. Csapody Miklós
www.elender.hu/csapody
Dr. Hanyecz és Társa Kft.
www.extra.hu/hvince
Dr. Török György
www.elender.hu/~toroking
Dream Design Bt. www.dream.hu
Drenco Sport drenco.cjb.net
ECM ECO Monitoring Kft. www.ecm.co.hu
E-klub www.e-klub.hu
EKS-Service Kft. www.eks.service.hu
Elender Informatikai Rt. www.elender.hu
ELSZSZ Kft. www.elszsz.hu
En2 Kft. www.nyomda.com
Enermix Rt. www.elender.hu/~enermix
EniPort Hungary Ltd. www.eniport.hu
Enviplus Hungária Iroda Kft.
www://enviplus.hu
Erba 96 Kft. www.erba.hu
Eszk Kft. free.netlap.hu/eszk/
Eternity Bt. www.netuzlet.com/
Euro-Borsod Trade Kft. www.ebt.hu
Euro-Info Bt. www.euro-info.hu
EuroLand-Plusz Kft.
www.westel.hu/~euroland
Ezocenter www.extra.hu/ezocenter
Falusi Turizmus Centrum – Kozárd
westel.hu/~ftur/
Fehérkakas Kft. www.inext.hu/~kakas
Felber Ferenc kiskapu.hu/informacio
Felkínálom Marketing Menedzser Center
datanet.hu/fmmc
Feral Informatika www.feral.hu
Ferroquint Bt. www.kozep.hu/ferroquint
Fi-Labor
business.matav.hu/uzlet/cdmaster/
Finn Faház Kft. www.kozep.hu/finn-szauna
Fit Forma Stúdió www.kozep.hu/fitforma
FiveStars www.extra.hu/fivestars
Fix Pont Kft. www.fixpont.hu
Flamex Kft. www.flamex.hu
Florida Hamburger
www.kozep.hu/florida-hamburger
Folio CD Posta Katalógusáruház
www.folio.hu
Food Consult Kft. marketingkommunikációs
Ügynökség
webbusiness.webtime.net/foodconsult/
Forcon Tools Szerszámpari Kft.
www.forcon.hu
ForestCom Internet Shop
www.extra.hu/forestcom/
Forsz Kft. www.kozep.com/forsz
FranXerve Szolgáltató Kft.
www.franxerve.swi.hu
Fundus www.fundus-immo.kozep.hu
Gabi Fodrászat www.extra.hu/szabogabi
Galaktika Net Shop Kft. www.galaktika.hu
Galéria-Altamira Művészeti és
Kommunikációs Kft. www.altamira.hu
Galgaterv Bt.
www.digital2002.hu/galgatrv
Gara József www.elender.hu/~garajo

Gedi Bt.
gyula.hungary.net/varlak/varlak.htm
General Parcel Hungary Kft.
www.generalparcel.hu
Geosaurus Kft. www.extra.hu/geoskft
Gerencsér József www.kozep.com/security
GJW Politikai és Kommunikációs
Tanácsadó Kft. www.gjw.hu
Go Press Bt. www.gopress.hu
Goldinfo Informatikai Vállalkozás
goldinfo.hu
GraFoRek Kft. w3.datanet.hu/~reklam
Graphisoft R&D Rt. www.graphisoft.com
Gregersen pelenka-nagykereskedés
www.tar.hu/gregersen/index.html
Gricz Faipari Üzem www.gricz.co.hu
Gyenis Számítás- és Irodatechnika
www.elender.hu/~gyenis/
Gyopár Vállalkozás
www.angelfire.com/biz/gyopar
HABASIT Hungária Kft. www.habasit.hu
Hakito Kft., Tavirózsza panzió
www.tavirozsza.kozep.hu
Harsán Péter www.extra.hu/harsan
HBSZ-Profix Kft. www.hbsz.hu
Héra Holding Európa Kft.
www.heraholding.hu
Hesmon-Cnc Bt. w3.datanet.hu/hesmon
Hill International www.hill.hu
Hinterland Mérnöki Iroda Kft.
www.hinterland.hu
HLN Computer Kft. www.hbsz.hu/hln/
Holux Világítástechnika Kft.
www.holux.hu/
Hoppenstedt Bonnie Kft.
www.hoppbonn.hu
Hornos Kft. www.dunaweb.hu/hornos
Horváth Csaba
members.xoom.com/zcalc/index.htm
Hotel Volán www.elender.hu/~vhotel
HT-Eurep Kft. www.elender.hu/~hteurep
Hugin és Munin Bt. virtant.hypermart.net
Hungaroring Sport Rt.
www.hungaroring.hu
Hungarotank Kft.
www.datanet.hu/hungarotank
I.P.S. Kft. www.kozep.com/ips
Ice Cube Jéggyártó Társaság
www.icecube.hu/
Ifonet Bt. www.oroshasza.com/infonet
INA Gördülőcsapágy Kft. www.ina.de
INFOCUS Tanácsadó és Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/infocus
InfoGraph www.infograph.hu/
Infohajtó Bt. www.infohajo.hu
Info-Szolg Immobílién
www.extra.hu/immobílién
Infoware Rt. www.infoware.hu
Ingatlan Forrás www.IngatlanForras.com
International Language School
www.nyelviskola.hu/nyelv.htm
InterNetKer Kft. www.internetker.hu
IntraNet Bt. www.intranet.hu
Intro 98 Bt. intro98.hypolit.net
Jakabos Optika www.kozep.com/jakabos
Jancsó Miklós Bulifon
www.kozep.hu/bulifon
Kalmár Kft. www.kozep.com/kalmar
Kanizsa-Tégla Kft.
free/netlap.hu/kanizsategla
Kapos Autó Kft.
www.kozep.com/kapos_auto
Kassák Könyvkiadó
www.digital2002.hu/kassakkiaido
Keemm Cipőipari Kft.
www.kozep.com/keemm
Kétkő Kft. www.matav.hu/uzlet/kektokft

Keletfa Kft. www.keletfa.hu
Kenguru Tehertaxi Egyesület
www.netchicken.hu/kenguru11/
Képes Hirdető www.kepeshirdeto.com/
Keresztút Kiadó www.keresztut.org
Két Pötty Grafikai Szolgáltató Bt.
www.ketpotty.hu
Kétté+1 Kft. www.nexus.hu/kette
KHS-Agro-Mobil Kft.
www.kozep.hu/agromobil
KINET Kft. www.kinet.hu
KIOSZK-Network Hungary Kft.
www.kioszk-network.hu
Király Tibor www.extra.hu/tiboronline
Kis János www.virnet.org
Kis Zoltán www.elender.hu/~jose_4s
Kiss és Társa Kft. w3.datanet.hu/~ktkft
Klíma Áruház Kft. www.kliamaaruzaz.hu
Klotildiget Drámaiskola
www.c3.hu/~dramaped
Kollányi Foto Video Bt.
www.nexus.hu/kfs/index.html
Kólya Építési Kft. www.kozep.hu/kolya
Komart 2001 Bt. www.komart.hu
Korona Rendezvénytechnika Kft.
www.korona.hu
Kőszeginé Csapó Emese
www.tozso.hu/emese
Kovács Gábor extra.hu/cd-r
Kovács Imre angelfire.com/de/
imrekovacs/index.html
Középpont Stúdió www.kozep.com
Középponttervező Rt. www.kozti.hu
Kreat Kft. www.kozep.hu/kreat
Kreativitás Bt. www.kreativitas.hu
Krio Spermabank Rt. www.krio.hu
Krone-m GBR
www.nexus.hu/krone/Presentation
Kronos Számítástechnika www.kronos.hu
Kuthy Zoltán www.extra.hu/Kuthy
Kvalix Automatika Kft. www.kvalix.hu
Kvantum Kft. www.kvantum.hu/
LanceL EnterPrise www.lancel.net
LAP Stúdió Számítástechnika
www.lapstudio.hu
Lemonet Kft. www.lemonet.hu
Letenai Mária www.numero7.com
LeziSoft Computer Graphics
www.lezisoft.com/hungary/
LinAir Magyar Regionális Légitársaság
www.linair.hu
Logistic Info Service Egyéni Cég
bajaobs.hu/logistic.htm
Long-Jiang Kínai Étterem
www.kozep.hu/long-jiang
M1 Tv Mátészalka www.m1tv.net
Magiszter Biztosítási Bróker Kft.
www.magiszter.hu
Magyar Géza www.compunet.hu/magyar
Magyar Technológia Innovációs Alap
www.hitf.hu
Malindovszky László
angelfire.com/ma/malindovszky/index.html
Már-Ton Produkció
www.arrabonet.gyor.hu/~mprod
Mátyás-Gépműhely
www.extra.hu/gepmuhely/
MC-Therm Épületgépészeti Kft.
www.westel.hu/~mctherm
Mecsekplast Bt.
www.mecsekplast.kozep.hu
Média Computer
www.extra.hu/mediacomp/main.htm
Memoria CopyCare Hungary Kft.
www.extra.hu/mcch
Micro-Lib Számítástechnikai Bt.
www.microlib.hu

Mihálka antikvitás antique.elender.hu
Milcsi Security www.kozep.com/milcsi
Minőség Vasipari Gmk.
webbusiness.webtime.net/vasipar/
Mitsubishi Péter és Fia Kft.
www.kozep.hu/mitsubishi-peter-es-fia
Mobil-Mix 96 Bt.
www.myservice.com/bikfalvi
Modul Állvány- és Építőipari Gépkölcsonzó
Kft. webbusiness.webtime.net/modul/
Molker Kereskedelmi és Szolg. Bt.
www.extra.hu/molker
Momo 96 Bt. www.extra.hu/momo96bt
Mona Lisa Esküvői Ruhaszalon
www.kozep.hu/monalisa
Monitor Média Kft.
www.irisz.hu/~monitormedia
Monitoring System Technology Kft.
www.most.hu
Monti Divat www.extra.hu/montidivat
MR Építésziroda www.extra.hu/epitesz
Mr. Hardware Computer Bt.
www.mrhardware.hu
Multi-fragment Kft. www.kincs.hu/hun/
links/TheLink.exe?LID=23591
Multiprint Filmnyomó és Reklámpólió Gmk.
www.extra.hu/multiprint
Műszertechnika Oktatás Kft.
www.mtoktat.com
MXPC Kft. www.mxpc.hu
Naptár Bt. www.elender.hu/~naptar
Nationale-Nederlander Magyarországi
Biztosító Rt. www.nn.hu
Nefelejcs.com www.nefelejcs.com
Nemes-Bau Bt.
www.elender.hu/~nemesbau
NetCity Kft. www.netcity.hu
NETcontact Stúdió www.netcontact.hu
NetPiac Kft. www.netpiac.hu
Net-Store Computers Bt.
www.extra.hu/nestor
New-Network Kft. www.newnetwork.hu
Nexon Kft. www.nexon.hu
Novaglass Kft.
www.theoffice.net/novaglass
Nyírpont Kft. www.swi.hu/nyirpont
Nyomat Nyomdai, Informatikai Bt.
www.nyomat.hu
Oditech Studio www.oditech.hu
Orell Termelő és Kereskedelmi Kft.
www.extra.hu/orell
Orfánik Számítástechnikai és Kereskedelmi
Kft. www.matav.hu/uzlet/orfani
Orient-Vill Bt. www.kozep.hu/orient-vill
Osztinató Bt. www.galaktika.hu
P&P 2000 Bt. www.extra.hu/pp2000bt
Padron Hill Kft. www.patronhill.hu
PaksNet www.paks.info.hu/
Pálya Bt. www.palya.hu
Panoráma Ablakgyártó és Forgalmazó Kft.
www.iridium.hu/panorama
PanTel Távközlési és Kommunikációs Rt.
www.pantel.hu
Pectore Bt. www.extra.hu/pectore
Pécsi Üveg Vállalkozás
www.kozep.com/pecsiueveg
Pelso Kft. www.kozep.hu/pelso
Penészirtás ipari méretben
netchicken.hu/peneszirtas/index.htm
Perfect Team Bt. www.wesselenyi.com
Perfekt-Power Kft. www.perfektpower.hu
Peter's Textil Kft. www.extra.hu/peterstextil
Phantasy Computer Bt.
www.phantasy.kibernet.hu
Philips Magyarország Kft. www.philips.hu
PIHome Stúdió & Pichler Attila
www.westel.hu/~pichler

PMI-Palásty Mérnöki Iroda
www.extra.hu/palasty
Poláris 21 Geodéziai Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/polaris21/
Pone Bt. extra.hu/PHONE_BT
Portocom Számítástechnikai Rt.
www.portocom.hu
Prfm Információtechnológiai Kft.
www.prim.hu
Profi-Szig Kft. www.profi-szig.hu
Progression Informatikai Kft.
www.progression.hu
Protec – Röntgenfilm-eldőlvő
www.elender.hu/protec
Püspök és Társa Nyomda
www.kozep.com/puspok
Pyro-Technic Kft. www.pyro-technic.hu
Qualy-Co Bt. www.mexus.hu/qualy-co
Quasar 2000 Kft. www.agfa-q.hu
R&T Klimatechnika Kft.
www.kozep.hu/rt-klimaszerviz
Radó és Társa Kft. rado.kozep.com
Recognita Rt. www.recognita.hu
Reflex Kft. digitel2002.hu/adamo
Régió Ráció Bt.
www.kozep.hu/regio-racio
Rein Messebau Kft.
www.alba.hu/reinmessebau
Remek! Online www.remek.net
Rent a Car – Autókölcsonzó Keszthely
extra.hu/keszthelycar
RF-99 Kft. www.elender.hu/~rf-9901
Rhea Sport Bt. www.rheasport.hu
R-nő Music www.music.hu/r-no
Royal Med. Kft. www.elender.hu/~rodent
Rubel és Társa Bt. www.kozep.hu/rubel
S Impex Kft. digitel2002.hu/sulczgab
Salgótarjáni Acélárugyár Rt. www.sac.hu
Sandwich-Man Reklámiroda
www.extra.hu/smri
Sárkány Informatikai Rt. www.sarkany.hu
Schöb Falépcső Kft. w3.schob.datanet.hu
Schwarczwalter Ferenc
www.kozep.com/schwarczwalter
SDS Autó, Autójavító és Kereskedelmi Bt.
w3.datanet.hu/~sdsauto
Sedan Bt. www.kozep.hu/sedan
Shift Informatika elender.hu/~virware
Silber Fuchs Bt. www.nexus.hu/sfuchs
Sil-West R Kennel www.extra.hu/sil-westr
Simotics Gépszerszámkészítő Kft.
www.kozep.com/simotics
Smd Studio Kft. www.smdstudio.matav.hu
Somogy Acél Centrum Kft.
www.kozep.com/sacel
Speed Copy Service Bt.
www.extra.hu/scsbt
Spiders Alpinetchnika
www.extra.hu/spiders/
Strucc Könyvkiadó és Szolgáltató Kft.
www.strucc.hu
Studio Nagy
www.digitel2002.hu/studionagy
Sunny Diner Étterem www.kozep.hu/sunny
Suzuki Szentgyörgyi
www.tisznet.hu/suzuki
Synex Informatika Kft. www.extra.hu/synex
Szalai Richárd www.kozep.com/gipsz
Szálláshely datanet.hu/tur/c01.html/
Szárszó Étterem és panzió
www.kozep.hu/szarszo-etterem
Széchenyi Közgazd. és Jogi Könyvesbolt
www.kozep.com/szikonyvesbolt
Szent Kristóf Motoros Paradicsom Bt.
www.bikercamp.hu
Szent Orbán borozó és panzió
www.extra.hu/orban

Szilvia és Fia Könyvelő Kft.
www.kozep.hu/szilvia-konyvelo
SzfNet Társkereső Szolgálat www.sziv.net
Szobics-Szobics Üveges Kft.
www.kozep.hu/szobics
SzoftVeres Bt. www.szoftveres.hu
Szolnet Kft. www.szolnet.hu
T&T Sex Industry w3.swi.hu/tsiweb
Takács Ernő www.extra.hu/takifu75/
Támis Norbert www.kozep.hu/tamis
Tea-Tár Bt. www.kozep.com/teatar
Technocar Trade Bt.
www.kozep.hu/technocar-trade
Teler Trade Kft. www.teler.hu
Tellér Kft. www.extra.hu/teller/
Tel-Yes Bt. www.extra.hu/tel-yes
Terra Szoftverfejlesztő Kft.
www.terrasoft.hu
Tetrács Kft. digitel2002.hu/tetracs
Teximei Minőségügyi Rendszerfejlesztő Kft.
www.teximei.matav.hu
Three-Ász Bútor Bt.
www.tabulas.hu/threaszbutor/
Tigra Computer és Irodatechnika Kft.
www.tigra.hu
Tisztítás
netchicken.hu/peneszirtas/index.htm
Tm Trade Kft. www.tmtrade.matav.hu
Tolna Dohány Kft.
www.yourwebhome.com/thelena/
Tom Tailor www.extra.hu/tailor
To-Ma Tour utazási iroda
passz-internet.com/to-ma/
Tom-System www.extra.hu/Namecard
Top Memory Bt. www.elender.hu/~ha5aen
Tóth Renate Melanie www.extra.hu/rene
Tozso Trade Kft. www.tozso.hu
Traco – Pécs Kft. www.traco-pecs.hu
Transcontinental Kft.
webbusiness.webtime.net/transconti/
Trans-Impex Kft. www.transimpex.hu
Travel Sopron Turisztikai Vállalkozás
www.sopron.hu/travel/
Tregag Vagyon- és Projektmenedzser Kft.
www.netcall36.hu
Tremi-Soft
www.yourwebhome.com/tremisoft/
Trika Ipari és Kereskedelmi Szövetkezet
www.compunet.hu/trika
Tropo Bt. troppo.hypolit.net
Túl méretes, túlsúlyos szerelvények kísérése
www.matav.hu/uzlet/balogh5
Turpi's haven www.turpi.net
TVP Kft. w3.datanet.hu/~tvp
Uniton Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt.
www.elender.hu/~uniton
Uzonyi Zsolt
netchicken.hu/peneszirtas/index.htm
Vadász Péter www.glaross.ini.hu
Vajnoczki és Fia Kft.
www.extra.hu/vajnoczki
VALO deSIGN Reklámstúdió Kft.
www.valodesign.hu
Varga Szabolcs
www.extra.hu/varga_szabolcs/
Vár-Lak Ingatlaniroda
gyula.hungary.net/varlak/varlak.htm
Végtelen Lehetőség Bt.
www.kozep.com/kineziologia
Véndiák Étterem
www.vendiakpub.kozep.hu
Vicomp Kft. www.vicomp.hu
VillanyÁsz nexus.hu/wtibi
Viti Vető Vetőmag-kereskedés
www.kozep.hu/viti-veto
VM Zinc Kft. www.vzinc.hu
Volvo autósbolt volvoab.ini.hu

W. Land Kft. nexus.hu/wland
Wantex Informatikai Kft. www.wantex.hu
WebBusiness Internetes Üzleti Információs
Adatbank webbusiness.webtime.net
WebKontakt WebDesign Studio
www.webkontakt.co.hu
WebNyertes webnyertes.webtime.net
WebTime Kft. www.webtime.net
Weninger Bt.
webbusiness.webtime.net/kochstar/
World Trade System Kft. www.wts.hu
WTS Kft. www.wts.co.hu
Xpress Produkciós Reklámügynökség
www.kozep.com/xpress
Zádor Attila nsaza.freesevers.com
Zádor Faiskola fruitgarden.freesevers.com
Zenebona Internet CD-bolt
www.zenebona.hu
Zengő Autósiskola Bt.
www.kozep.com/zengoati
Zoom Design Kft. www.zoomdesign.hu
ZSAM-Convert Kft. extra.hu/convert

MACI, avagy Magyar Címtár

(1999. augusztus 21. és szeptember 20. között regisztrált hálózatzemek)

#hirdeto – a hirdetőcsatorna
www.swi.hu/itweb/hirdeto.html
1212 – eljött a kényelem kora?
free.netlap.hu
1999 bélyegei
www.extra.hu/chikasszo/b_1999b.htm
A kezdet www.nexus.hu/index/kiss.htm
A Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérkek Társulata
extra.hu/kalocsai_iskolanoverek
A Sokoró-vidék kereskedelmi adatbázisa
www.agora.gyor.hu
A taxizás és ami mögötte van
www.nexus.hu/cybertax
A4 online nyomtatvány és irodaszer üzlet
www.centralnet.hu/shop/A4
Agapé Ferences Könyvkiadó és Nyomda
www.agape.hu
Ajándéktárgyak www.extra.hu/Souvenir
Alex Advanced Systems www.alex.hu
Amaro Drom – romalap
www.amarodrom.hu
Amidala birodalma
www.extra.hu/Amidala/index.html
AND www.deathdoor.com/bandi
Andrewnet andrewnet.web.com
aPlus Consulting www.aplus.hu
Around the World
www.nexus.hu/aroundtheworld
Ás-És Brigád as-es.netchicken.hu/
Audi TT www.nexus.hu/audi-tt
Aximit Hungária Kft.
www.elender.hu/~aximit
Azygos Magánklinika
www.kozep.com/klinika
Baby-sitter állások Angliában
www.extra.hu/EAPS
Bácskai és Duna-melléki Mezőgazdasági Szövetség „Z EGYENLEG” Bt.
webbusiness.webtime.net/bacsduna/
Bács-Kiskun megye www.rkk.hu/bacs/
Bakos Lajos www.nexus.hu/bakos_l
Bankfiók és ATM Információ
www.nexus.hu/bankinfo
Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskola, Dunaújváros
www.banki-duj.sulinet.hu

Bankjegyek a múltból és a jelenből
www.nexus.hu/papirpenz/
Bazaar www.extra.hu/Bazaar
Bejő és Társa Bt. – Zsuzsi kozmetika
www.extra.hu/bejoestarsa/
Békés Megyei Labdarúgó Szövetség
www.tar.hu/bmlsz
Berserker www.extra.hu/berserker
Best Key Ingatlanközvetítő
www.kozep.hu/bestkey
BestJokes – viccújság
BestJokes.byInter.net
Beszeda Bálint www.nexus.hu/beszil/
Bicsak Kft. www.extra.hu/bicsak
Biggyeszto w3.swi.hu/biggyeszto
Blue Byte Számítástechnikai Kft.
www.blue-byte.hu
BMSZ.com bmsz.ini.hu
BóJa CD Posta cdposta.hypolit.net/
Bródy János brody.mediastorm.hu
Bsz Fan Club www.math.bme.hu/~zoli/
BudaNet e-commerce network
www.budanet.hu
Budapesti Cégekódex
www.cegkodex.diamondway.hu
Buden Zózsef Általános Iskola és Gimnázium www.budenz-altisk.sulinet.hu
C. M. Erotika w3.swi.hu/celabero
Carinex www.carinex.hu
Cleware Informatika Kft. www.cleware.hu
Computer Corner www.surf.to/ccorner
Cool w3.swi.hu/szuper
CyberGreg www.extra.hu/greg-greg-greg/
Cybernet Computers
www.extra.hu/cybernet
Család-Kontír Bt. www.extra.hu/csaladko/
Csányi vendéglő
www.kozep.hu/csanyi-vendeglo
Csépa www.externet.hu/csepa
Csiki panzió, Hargitafürdő
csikipanzió.bizland.com
Csilli Agykontroll Klub
www.extra.hu/akcsilli
Cszimadia Tamás, Karcag
www.extra.hu/karcag/index.html
CSvegő csevegő.ini.hu
DarkPlant w3.swi.hu/papa

Darvas Gábor zeneszerző
www.darvas.de/gd/homehung.htm
DarX Warez w3.swi.hu/darx
Demko Banda www.extra.hu/demko
Dettó Bt. www.kozep.com/detto
Diákjogi forródrót
www.extra.hu/dkalap/drot.html
Dialog Nyelvstúdió
www.kozep.com/dialog
Digit Comm
business.mata.vu/uzlet/dcbt2/
Digital Team www.nexus.hu/digitaltm
Dj Bobo djbobohungary.hu
Dj Kakec www.vmig.sulinet.hu/tanulok/
11b/tomanovicsg/index.html
Dokisoft info www.dokisoft.com
Double Out Darts Pub – Nyíregyháza
stg.szabinet.hu/doubleoutdartspub
Droginfo index.hu/droginfo
DunaWeb Computer
computer.dunaweb.hu
Éger István www.bdeg.sopron.hu/egeristi
Egerszegi Krisztina úszólánny makosteszta.
sote.hu/~kataca/sport/uszaz/eger/
Egészségünkért nsaza.freesevers.com
Egy kis matek w3.swi.hu/matek/
Egy szennázós pasi, Cs. Kádár Péter
free.netlap.hu/cskadar
Egyetemi Felvételi Előkészítő Bizottság
www.efeb2000.hu
Életenergia Közössége – Független Szelle-
mi Rend www.nexus.hu/életenergia
Elizium www.extra.hu/elizium
Energia Kazánjavító Kft.
www.extra.hu/energia/
Erotika w3.swi.hu/yogo
Érzékelő Bt. www.extra.hu/erzekelo
Escape Computer, Sopron www.escape.hu
Exit page www.nexus.hu/abb
F. A. www.extra.hu/drimer
F1 Racing Hungary
www.extra.hu/F1Racing
Faipari munkák www.griez.co.hu
Falusi vendégfogadó, Ganna
www.compunet.hu/magyar
Fancil Mihály www.extra.hu/fanima/

Fejes Família Magazin
free.netlap.hu/fejesfamilia
Fekete Béla bortermelő
www.extra.hu/chikaszso/somlo.htm
Fény-Szoft Kft. www.fenyszofit.hu
Fészek, a JPTE-KTK háromheti lapja
feszek.jp.te.hu
Forintcom www.nexus.hu/forintcom
Fotóruház www.fotoaruhaz.com
Fotógaléria www.optimax.hu/galeria
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár III/5.
www.c3.hu/~bmeqykt
FreeGSM www.nexus.hu/freegsm/
Futapest Klub www.extra.hu/futapest/
Fűnyíró www.funyro.com
G & O Bt. www.mata.vu/uzlet/tot
Gabat w3.swi.hu/gabat/
Gabó kuckója
www.yourwebhome.com/gabo
Gabriela Spanic
www.nexus.hu/gspanic/gaby.htm
Gál Ács Építőipari Kft.
www.kozep.hu/gal-acs
Gál György: Lissák Kálmán-émlékkötet
www.extra.hu/lissak
Garai Miklós
webbusiness.webtime.net/takaritas/
GaS www.megaone.com/gaspape
Geosaurus Építő, Szolgáltató és Kereske-
delmi Kft. www.geosaurus.hu
Gépjárművezető-képzés
free.netlap.hu/jogsi
Gépkölcsonzó www.kolcsonzo.com
Giga Info Kft. www.extra.hu/gigatel/
GirlGSM www.extra.hu/girlsgsm/
Goodidea.records www.extra.hu/goodidea
Gödöllői KábelTV
www.digitel2002.hu/gktv
Green Devils www.extra.hu/greendevils
GREVESZ '98
www.extra.hu/Fater/index.html
Group 4 Securitas www.kozep.hu/group4
Grund kerüi bútor
www.kozep.hu/grund-kertibutor
GSM Csomagküldő
www.extra.hu/gsmcsomagkuldo/
GSM-kölcsonzó
www.extra.hu/gsmkolcsonzo/
Gyermekfilozófia www.nexus.hu/p4c/
Gyuzionline – GSM-trükkök
w3.swi.hu/mobilok
Harangok. A mezőtúri reformátusok
www.extra.hu/harangok
Hatalmas linkgyűjtemény
www.optimax.hu/linkek/
Help Ingatlan www.extra.hu/helpingatlan/
Hollósvölgyi Iván versei
www.vein.hu/~tothgab/
Honlap – 82 www.extra.hu/aalfa
HOPA Anime
www.extra.hu/caito/home.htm
Hundownload.com hundownload.com
HungaroLogo hungarologo.centralhu.com
Hungarosub Vízi sport Kft.
www.extra.hu/hungarosub
Igazságügyi szakértő www.extra.hu/igric
Ikonmásolatok www.extra.hu/ikon
Imrei Polgárőr Csoport
www.c3.hu/~polgaror
Index.West www.index.macmedia.hu
Infohajó www.infohajo.hu
InteNet Land www.extra.hu/internetland
INTERapro ingyenes apróhirdető rendszer
www.interapro.com
Internet = pénz Neked w3.swi.hu/netsurf
Írható CD www.tar.hu/cd-r
Jagoldal www.extra.hu/jagoldal

Jano www.extra.hu/wildjano
Járdányi Pál Zeneiskola, Tapolca
free.netlap.hu/zeneiskola
K+D Építőanyag Kereskedés
www.kozep.hu/k+d
Karesz www.topolanet.co.yu/~karesz
Karesz – pénzkeresés a neten karesz.virtu-
alave.net
KComp Számítástechnika
www.elender.hu/~kcomp
Kercs András www.extra.hu/kercs
Két Pötty Grafikai Szolgáltató Bt.
www.ketpotty.hu
Kind hallókészülékek www.kind-kft.com
Királylift www.extra.hu/kiralylift
Kóbor Csilla www.extra.hu/koborcilla/
Kóbor Pál www.extra.hu/koborpal/
Kolimár Viktória www.tar.hu/vikicicus
Komócsi Péter w3.swi.hu/komocsip/
Kondorosi Úfő Egyesület
www.extra.hu/kufoe
Kongsaysak Dániel www.nexus.hu/kdaniel
Kovács Ágnes makosteszta.sote.hu/
~kataca/sport/uszaz/kovacs/
Könyv Portál www.geocities.com/
CollegePark/Bookstore/3296/
Könyvmínitőrök gyűjteménye
www.nexus.hu/miniatuor/
Közeginé Csapó Emese könyvvizsgáló/
könyvelő www.tozso.hu/emese
Közép-Európai Teológiai Akadémia
www.extra.hu/keta
KRIO Spermabank Rt. www.krio.hu
Kromek free.netlap.hu/Kromek/
Labáth Gábor www.labath.cjb.net
Laca celeb video free.netlap.hu/laca
Lacilánc freeweb.interware.hu/terdif
Ladánybene 27 www.extra.hu/lb27
Landra www.landra.hu
Láttalak az utcán... www.extra.hu/lattalak
Laurel Kft. www.laurel.hu
Lénárd Zászlókézfűző Kft. www.zaszlo.hu/
Limitork Bt. free.netlap.hu/limitork
Link-net online w3.swi.hu/linkek
Linktár w3.swi.hu/linktar
Lucz-Colorfil Kft.
webbusiness.webtime.net/luczcolorfil/
Madesign www.extra.hu/madesign/
Magyar Aukció www.magyaraukcio.com
Magyar Bankjegy Galéria
www.nexus.hu/beszeda/
Magyar Hadtudományi Társaság
www.zmne.hu/kulso/mht/index.html
Magyar női kézilabda-válogatott
www.nexus.hu/noi_valogatott/
Magyar Klub e.V. – drezdai magyarok
members.aol.com/magyarklub/index.html
Magyar nemzeti érzelmű oldal
www.extra.hu/hungaria
Magyarluka www.mata.vu/uzlet/mlukala
Magyarországi lóversenyés www.lovi.hu
Margaréta www.tar.hu/margareta
Másvilág
www.nexus.hu/zsoliti25/index.html
Maszi-Med Egészségügyi Bt.
www.kozep.hu/maszimed
Maszi Marci www.extra.hu/maszimarci/
MBM Kronos internetáruház, reklámstúdió
www.mbmkronos.hu
Medipen medipen.homepage.com
Mediterrán Tréning Program
www.tar.hu/pszichofontan
Mentsük meg a Ferencvárost!
w3.swi.hu/savefradi
Mentsük meg II. Rákóczi Ferenc szülőházát!
www.nexus.hu/rakocziferenc
Merát Panzió www.kozep.hu/merat

Metró hírfűjság www.metro.hu
Midi klasszikusok www.extra.hu/klasszix
Might & Magic VII
free.netlap.hu/MM_VII/
Mikrokozmosz Oktatási Címtár mikrokoz-
mosz.centralhu.com
Minolta Magyarország www.minolta.hu
Modellmix Kazincbarcikai Modellező Sport-
egyesület free.netlap.hu/modellmix
Mood zenekar www.extra.hu/mood
MOSZ www.msztosz.hu
Mp3-site mp3sites.ini.hu
Mp3 Warehouse mp3warehouse.com
Mpharom www.tar.hu/mpharom2
Nagyatádi Horizont
www.nagyatad.hu/horizont
Nagyveleg www.nexus.hu/nagyveleg
Navi-Gate Kft. www.navigate.hu
Németh Csaba
www.iki.kiki.hu/spectr/nemeth/
Net.eor w3.swi.hu/neteor/
NetNews – az új újság
netnews.externet.hu
Netscape-esek startlapja startlap2.ini.hu
Netüzlet – az Ön áruháza
www.netuzlet.com/
Névkártyagyűjtemény
www.extra.hu/Namecard
NightDj aaronboy.ini.hu
NightLoves online erotika
www.szex.com/nightloves/
Nihon Karate Kiokay, Komárom
www.yourwebhome.com/shoto
Nono TNT www.extra.hu/nononot/
Nyomtatás kicsiben és nagyban
www.nyomtat.hu
Olivér honlapja free.netlap.hu/vopi
Online GSM Shop
www.extra.hu/gsmshop/
Ónodi Gergő – minicross
free.netlap.hu/minicross
Ontogenetikai Agykutatás Alapítvány
www.c3.hu/~oaa_gal
Ordinary Mortals szinti-pop együttes
www.extra.hu/mortals/
Orly www.nexus.hu/orly
OZ zozo.netchicken.hu
Palotás Attila kárpitos
www.kozep.hu/palotás
Pannoncopy Irodatechnika
www.elender.hu/~pcopy
Pannónia motorcycle
www.extra.hu/pannonia
Pattantyús Á. G. Ipari Szakközépiskola
www.pattantyus-gyor.sulinet.hu
PBEM játékok www.extra.hu/pbem
Pécsi Igazságügyi Szakértői Kamara
www.extra.hu/piszok
Pedagógiai Szakszolgáltató Központ
www.barcsi.hu/szaszok
Penészirtás ipari méretben
netchicken.hu/peneszirtas
Penészirtás ipari méretben
www.penezsirtas.hungary.hu
Pénzkövető www.animare.hu/money/
Pere Roland www.extra.hu/pereroland
Perfect Fordítóroda www.perfectfordito.hu
Pick Szeged kézilabdacsapat www.pick-
handball.deltav.hu
Pizza Uno stg.szabinet.hu/pizzauno
POLI '99 konferencia w3.swi.hu/poli99
Pomona Paradise
www.gyulahus.hu/pomona
PotPage free.netlap.hu/potatohead
Precz Szerviz www.extra.hu/preczszerviz/
Puppet World Játékkészítő Kft.
www.puppet.hu

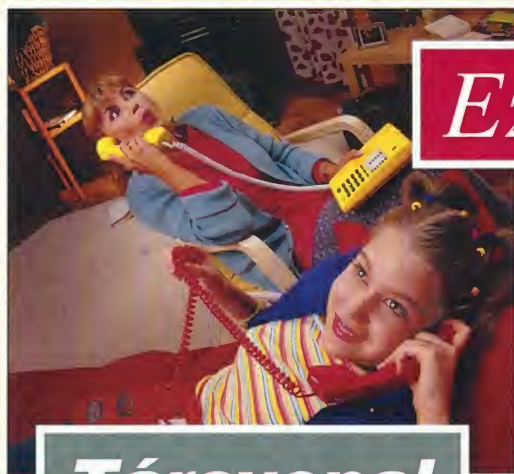
Rain www.extra.hu/rain
 Rap dde.ini.hu
 Rappaport www.extra.hu/rappaport
 Rem-X w3.swi.hu/remix
 Repülő w3.swi.hu/aty/
 Rock-dalszövegek
www.extra.hu/rock-lyrics
 Ruci Stíl textil és ruházat
www.kozep.hu/ruci-stil
 Rudasy és Társa Kft. – papírhulladék-felvé-
 sárlás www.elender.hu/~rudasy
 Salgarplusz fürdőszoba
www.kozep.hu/salgarplusz
 Sári rács- és redőnytechnika www.sapi.hu
 Schäfer és tsa Bt.
www.mata.vu/uzlet/koordin
 Scheiber Sándor Ált. Isk. és Gimnázium
www.scheiber.sulinet.hu
 Screin oldala www.extra.hu/screin
 SDS Autó, Autójavító és Kereskedelmi Bt.
www.extra.hu/sdsauto
 Sex for You w3.swi.hu/sex4u
 SFOR papírpénzek
extra.hu/beszeda/stor.htm
 Shamrock Irish Pub – Nyíregyháza
stg.szabnet.hu/shamrock
 Sikos Esztétikai Plasztikai Sebészet
www.sikos.hu
 Simkó Imre és Katalin
www.extra.hu/iml_kati/
 SirHornetSnug get.to/sirhornet
 SirHornetSnug www.extra.hu/snugweb
 Somlói borvidék www.extra.hu/chikasszo/somlo_terkep.htm
 Sörös címkék
www.extra.hu/beszeda/beerlabel.htm

Star Wars Episode I.
starwars.scifi.hu/ep1/ep1main.html
 Startpont www.tar.hu/startpont
 STATiszta – webstatisztika stat.dev3.com
 Sting sting.hungary.hu
 Style2000 www.tar.hu/nandor
 SubAri members.tripod.com/~SubAri
 Suntech Bt. www.extra.hu/suntech
 Szupermodellek www.nexus.hu/ewery
 Supernova – az AKG csillagászati szakköre
supernova.akg.hu
 Szabó család
www.extra.hu/szabocsa/index.htm
 Széchenyi István Ipari Szakközépiskola
server.ipari110-nyh.sulinet.hu
 Szeged ma ma.cat.hu
 SZEMezgető webmagazin
szem.exnetnet.hu
 Szempont Stúdió www.extra.hu/szempont
 Szoftveres Informatikai Bt.
www.szoftveres.hu
 Szpiszák Zsolt www.tar.hu/szpig
 Sztna György www.tar.hu/sztana
 Tab – a város, ahol élek
w3.swi.hu/tab/index.html
 Takács János www.extra.hu/tajan
 Tarczali András www.nexus.hu/win
 Tattoo Magus Tetováló Szalon
www.tattooMagus.kozep.hu
 Telegram www.telegram.hu
 Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár
pc2.teleki-szivar.sulinet.hu
 Testfeszítés extra.hu/pitus
 Tetra Coom Kft. www.tetracoom.hu
 Thailand Rattan Bútor Áruház
www.kozep.com/thailand

Thunderdome www.extra.hu/thdome
 Tibor Online www.extra.hu/tiboronline
 Tiszakécske Kikötő
www.extra.hu/tizakecske
 Torzonborz együttes
www.netchicken.hu/torzonborz
 Toto Super
home.tvnet.hu/~gubics/toto.htm
 Traco Rt. www.traco.hu
 Tropper w3.swi.hu/alcapone
 TSIWeb w3.swi.hu/tsiweb
 Ultimate Soccer Manager 98
www.nexus.hu/usm98
 Ultra Buccaneers
www.extra.hu/buccaneers/
 Uniteam Kft. www.kozep.com/uniteam
 V&V '96 Építőipari Kft.
www.kozep.hu/vv96
 Varga's lámpák
www.extra.hu/vargas_lampak
 Városi Könyvtár, Kisvárdá
vkkisvarda.c3.hu
 Vasúti vonatkozású magyar honlapok
www.extra.hu/vasut
 Veres és Társa Kft.
www.westel.hu/~veresta
 Viki www.nexus.hu/vikkk
 Vili vili.hungary.hu
 Vivien www.nexus.hu/vvn
 Volvo autósbolt volvoab.ini.hu
 Volvo autósbolt
www.extra.hu/kulldata/volvo
 Webkereső központ
free.netlap.hu/teleport3000

Winnie's Sex Site www.tar.hu/winnie
 Z+, a magyar zenetvé www.tar.hu/zenetv
 Zempléni Vállalkozási Övezet
www.zemplen.hu
 ZipNet Bt. web.interware.hu/zipnet
 Zoli freeweb.interware.hu/gzoli
 Zöldgömb Sportklub
www.extra.hu/zoldgomb/
 Zucco w3.swi.hu/zucco/

(Megjegyzés: előfordul, hogy bizonyos oldalak esetében megkérdezik szerkesztőségünket, ezeknek az oldalaknak miért csapunk reklámat. Hangsúlyozni kívánjuk: az itt felsorolt magyar honlapok egyikének sem kívánunk reklámat csapni, pusztán keresztmetszetét kívánjuk adni annak, hogy mennyiféle – jó, rossz, lelkesítő, felhőborító – weboldal született Magyarországon egy hónap alatt. Ahogy maga az internet, úgy mi sem cenzúrázunk, legfeljebb azokat a szerzőket kérjük meg, hogy később regisztráltassák oldalukat, akik az adott címen csak ígérnek valami majdani megszületését. A cenzúramentesség ellenére szűkeségnek érezzük figyelmeztetni a weboldalak szerkesztőit, hogy amit a magyar törvények általában tiltanak, azt az interneten sem szabad művelni, ezért ha a formai ellenőrzés során nyilvánvalóan ilyen jellegű oldalra bukkanunk, azt nemcsak nem jelentjük meg, de az adatbázisból is kénytelenek vagyunk törölni. Ugyanakkor nem vállalunk felelősséget azért, hogy minden illyesmit észreveszünk; mindenkinek magának kell felelnie azért, amit kiakasztott a webre.)

Társvonal

**Ez a legkevesebb
belépési díj:**

Nincs több veszekedés a telefonért – és az új vonal nem kerül semmibe! Ha meglévő telefonvonalára mellé most rendel Társvonalat, a kívánsága szerinti helyre telepített fővonal **belépési díja 0, azaz NULLA forint!*** Cserébe 12 hónapig mindössze bruttó 600 Ft-ot kell letelefonálnia, havi bruttó 400 Ft értékben pedig az új **MATÁV Hangpostaláda szolgáltatás**** előnyeit élvezheti! Akár otthonra, akár a vikendházba, akár távoli rokonainak rendeli meg a Társvonalat, úgy lesz gazdagabb egy új **egyéni fővonnal és a hozzá tartozó üzenetregisztrációs lehetőséggel**, hogy a belépés egy fillérébe sem kerül. Csak egy szavába: hívja máris az 1212-t vagy keresse fel a MATÁV boltjait és rendeljen Társvonalat. Ez a legkevesebb...

*Az ajánlat november 10-ig érvényes a MATÁV szolgáltatási területén.

**A szolgáltatás igénybevételének műszaki korlátai lehetnek.

0 Ft

www.mata.vu

1212

Egymás közt

MATÁV

Az itt bemutatott kikötőket keresse honlapunkon keresztül:
www.prim-online.com

ÁLLATI

Kígyók

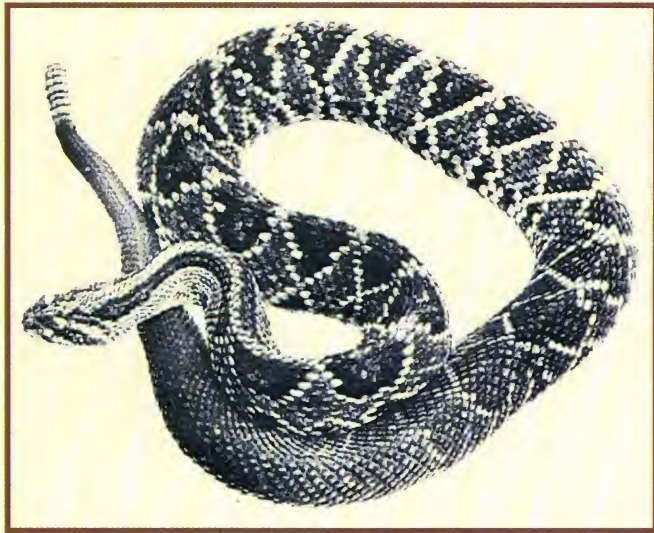
www.herbison.com/herbison/snakes.html

A kígyókról sok minden eszünkbe jut, ám leginkább mindenféle rossz: harapás, marás, mérgefog, halálra szorítás, csúszás-mászás. És jó? Talán Éva és az alma. Bár állítólag az is rosszul sült el.

Az ember azt gondolná, hogy lábak nélkül közlekedni nehézkes és nem praktikus, tehát az evolúció a karok-lábak fejlesztésére koncentrált, és véletlenül sem az ellenkezőjére. Pedig a kígyók valójában módosult

haspajzsai beékelődnek a talaj egyenetlenségeibe, így haladnak előre. Állkapcsuk sem úgy áll össze, mint a többi gerincesé, ezért gyakorlatilag akkorára tudják kitátani a szájukat, amekkora rá csak akarják – illetve

testalkatú gyíkok, és hajdanán működő lábaik külső, látható részei teljesen visszafejlődtek. Egészen más irányt vettek, csontozatuk egyénien alakult. A hasizmok emelő hatása révén

amekkora az áldozat. A kígyómarástól ősidők óta retteghetnek az emberek, ezért még egy ártalmatlan sikló is alaposan megijesztheti a hozzá nem értőt. Valójában a ma ismert 2700 kígyófajnak csak 15%-a mérges. A legnagyobb testű mérges kígyó a királykobra, a legerősebb mérgű pedig az Ausztráliában és Új-Guineában élő tajpán. A kígyók élnek vízben, szárazon, fákön, őserdőkben, sivatagokban és

sziklás helyeken. Rendkívül jól „értenek hozzá”, hogy beleolvadjanak a környezetükbe, ez pedig számos óvatlan ember és állat vesztét okozza. Az óriáskígyók is sokak fantáziáját izgatják. A világ leghosszabb kígyója, a pítón 9-10 méteres. Gond nélkül lenyel egy tehenet, egy lovat – vagy egy embert.

Pítónok, kobrák és más veszélyes kígyók hemzsegnek a fenti címen.

BŐRÖND

www.american.hu

* BŐRÖND rovatunk támogatója az American Service Travel Utazási Iroda

Európ@ fővárosai

Nicosia

(Nicosia Homepage)

evagoras.logos.cy.net:80/v-tourist/nicosia/index.html

(Nicosia Municipality)

www.nicosia.org.cy/

(Nicosia térképe)

www.cypnet.com/.ncyprus/map3.jpg

A fallal kettéválasztott város, olyan fogalom, amelyről mindenkinek azonnal azonnal egy tagállama, Törökország agresszióját – legalábbis ezt Berlin ugrik be elsőként. Van azonban egy ország, ahol ez a kifejezés még mindig fájó sebeket szakít fel – már ha egyáltalán begyógyulnak nevezhetjük ezeket a sebeket. Ciprusról van szó, és a gyönyörű Nicosiáról.

A török invázió óta szétszakított főváros a török-görög ellentét sarokpontjává vált. Az a NATO, amely az emberi jogok sárba tiprásának megakadályozására végül

rendet teremtett Boszniában, mind ez ideig tétlenül nézte egyik tagállama, Törökország agresszióját – legalábbis ezt hangoztatják a ciprusiak és természetesen a görögök. A helyzet persze ennél azért kicsit bonyolultabb, úgyhogy jobb is, ha nem merülünk el a politikában: nézzük inkább a város vidám oldalát!

Nicosia (Lefkosia) durván Ciprus szigetének közepén fekszik. Gyökerei egészen a bronzkorig nyúlnak vissza, bár fővárossá csak a XI. században vált. Területén több mint ötven templom találha-

tó, de itt épült fel a királyi palota is. Jellemző a történelem mindent átszövő jelenléte: a modern épületek keverednek a műemlékekkel. A város közepén – amely a XVI. században épült, és közel három kilométer hosszú fal veszi körül – múzeumokat, antik templomokat, valamint középkori épületeket találunk elszórva, melyek mind hozzájárulnak a nosztalgikus hangulat megőrzéséhez. A falon kívüli terület minden szempontból egy modern főváros jegyeit viseli magán, a sokaság sűrű-forgó üzleti és kulturális élettel színesítve – alig néhány kilométerre bizánci monostorok és értékes régészeti emlékek találhatók. Ha megnézzük Nicosia térképét, egy vastag vonalra lehetünk figyelmesek. Ez az a bizonyos „zöld vonal”,

Oslo

(Guide to Oslo, Norway, using pictures and maps)

oslo.clickwalk.no/indexe.html

(A Norway Experience Guide to Oslo)

www.hurra.no

A norvég főváros lakóinak nincs okuk panasza: Oslo elég nagy ahhoz, hogy az izgalmas és aktív kulturális élet középpontja legyen, színházakkal, balettel, kiállításokkal, lenyűgöző múzeu-

a Törökország által megszállt terület (Ciprus 37%-a) határa – ezzel vált egy város térképe egy egész ország térképévé. A megfeleztet utcákat torlaszok szakítják ketté, homokzsákokkal és géppisztolyállványokkal: egy „kettévágott öreg szív” a XXI. század küszöbén, ahogyan lakosai emlegetik szeretettel.

A már említett fal egyébként Nicosia egyik fő büszkesége. Alja kőből, felső része

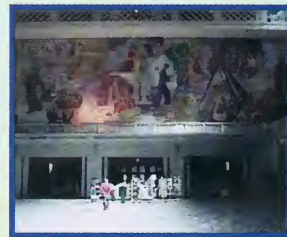

leginkább földből készült. Eredetileg a törökök inváziójától tartva építették, azonban annak bekövetkeztéig nem készült el, pedig számos épületet kellett miatta lerombolni. Még így, félkészen is azt várták tőle, hogy közel két évig állja majd a rohamot, ám ebből mindössze ötven nap lett, amit két évszázados török uralom követett. A falat tizenegy szív alakú bástya osztja részekre, melyeket ciprusi nemesek és velencei hivatalnokok után neveztek el. Kapuból mindössze hármat építettek a régiek, ezek praktikusán délre, északra és keletre nyílnak. Közülük egyedül a Famagusta nevű restaurálták teljesen, amely most a legfontosabb kulturális központ.

mokkal és természetesen pezsgő éjszakai élettel. Ezzel egy időben valódi „zöld” város, melyet fjordok és Európa-szerthe páratlan, érintetlen erdőségek vesznek körül. Erőlről könnyen meggyőződhet

a látogató, ha a Frognerseier metróvonal végállomásától elsétál a Tryvannstarnet rádióadóig. A magaslatról jól látható, hogy a hatalmas, megműveletlen terület közepébe hogyan ékelődik be ez a település, szinte elveszve a fák között. Ezt már csak azért is „megengedheti magának”, mivel lakossága – az ország népességének 10%-a – mindössze félmillió.

A város jövőre ünnepli ezredik évfordulóját. Viharos történelme egészen a VIII. századig nyúlik vissza, amikor is az „Oslo” nevű fjord tetején a kis norvég falu a viking idők alatt gyors növekedésnek indult: a „vikingek fővárosa” címet a virágzó földműveléssel, az itt folyó hajóépítéssel, valamint kereskedelmével érdemelte ki hamarosan. A saga szerint 1050-ben, a mai archeológiai kutatások szerint 1000 környékén alapították magát

a várost. Innentől kezdve lenyűgöző, néhol drámai a történet. 1348-ban a fekete halál a lakosság több mint 50%-át elpusztította. A tragédiát politikai alárendeltség is követte: Norvégia ekkor ugyanis Dánia provinciájává vált, Koppenhágát átvéve fővárossául. Az 1537-es lutheránus reformáció, a Protestáns Nemzeti Egyház okozta vallási konfliktusok sem maradtak nyom nélkül: ezt bizonyítja a számtalan templomrom, melynek egy része ma is megtekinthető.

1624-ben tűzvész pusztította el csaknem teljesen a várost. IV. Krisztián király ezért az akkori, most Öreg Városnak

nevezett részről a település magját az Akershus erőd védő szárnyai alá helyezte, valamint a Krisztiánia (Christiania) nevet adományozta neki. A XIX. század elejétől, mikor is Norvégia és Svédország átmenetileg egyesült, Krisztiánia fejlődése ismét fellendült. Végül 1924-ben, megalapításának 300. évfordulóján ismételten felvette az Oslo nevet.

Műemlékei közül a város talán a már említett Akershus erődre a legbüszkébb, a nem-

zeti kincsre, amelyet Hakon király építtetett 700 évvel ezelőtt. Az erőd királyi rezidencia, adminisztrációs

központ és az ország függetlenségének jelképe is: története egy nemzet történelme. Idén esedékes hét évszázados évfordulója hatalmas ünnep volt, díszes ceremóniákkal és kulturális happeningekkel megtűzdelve. Úgy látszik, a helyiek éppen annyira büszkék gyökereikre, mint amennyire békeszeretőek – ne felejtjük el, hogy minden évben itt adják át a béke Nobel-díjat, és itt folytak 1993-ban az izraeli-palesztin béketárgyalások is. Ha a jelen felé fordítjuk vizsgálódásaink irányát, akkor legjobb, ha a Norway Experience Guide of Oslo oldalain folytatjuk utunkat. Múzeumlátogatás és

A Vigeland parkot a város *Gustav Vigeland* szobrász és képzőművész rendelkezésére bocsátotta, aki itt állítja ki műveit. 212 darabos tárlata – a művész hálójának jeléül – Oslo tulajdonát képezi. Az Oslo Click Walk névre hallgató oldalon mi magunk is körbejárhatunk a szobrok között. Ez a site egyébként igazán magával ragadó: a virtuális térben barangolhatunk az utcákon, miközben a térképen követhetjük, hogy éppen merre járunk, és mi az, amit látunk. Akinek a már említett erőd vagy a királyi palota leírása megmozgatta a fantáziáját, az is látogasson el ide, hiszen arrafelé is indul „virtuális lábbusz”. Ha pedig Osloból hazatérő turisták vagyunk, egészen biztosan imádni fogjuk a Click Walkot, a gép előtt ülve felleleveníthetjük emlékeinket barátainknak, így dicsekedve: „látod, annál az árusnál vettem ezt a norvég zászlót”!

vásárlás – többnyire ez az, ami az idelátogató turistákra vár. Elsőként talán a híres festő, litográfus és faszobrász, *Edvard Munch* múzeumát ajánlhatjuk. Az erőteljes műalkotások mély benyomást keltenek a szemlélődőben: „Sikoly” vagy „Madonna” című festményének címe is elég ahhoz, hogy felidézzék behunytt szemünk előtt a kép körvonalait. A hatást elsősorban a merész vonalvezetéssel párosuló intenzív színtechnika okozza, amely annak ellenére is érvényesül, hogy tudjuk, a művész szokása szerint legtöbb képét esőnek és hónak kitéve, hátsó kertjében tárolta.

ÉJSZAKA

A Grafenberg-pont

(Dear Heartless Reference Pages: The G-spot)

www.aimnet.com/~mijo/DHGspot.html

Mond önöknek valamit az, hogy az angolok mondják. A női Grafenberg-pont? Talán. És úgy, hogy Grafenberg-pont? Na, így már minden bizonynyal igen – legalábbis reméljük! A XX. század legnagyobb felfedezése – a papír zsebkezdő és a vécépapír, valamint a fogamzásgátló tabletta után – egy aprócska emberi (pontosabban női – és ez most nem élcelődés) szerv, a csikló volt. Hogy precízeleg legyünk, a szexualitás terén amúgy is betegesen elmaradt európai és amerikai férfiaknak tartott csak ilyen so-

káig megtalálni a „triggert”, az „elsütő gombot”, ahogy az angolok mondják. A nőiségükkel tisztában lévő, nem feltétlenül apácázárdában felnevelkedett hölgyek persze már régen tudatában voltak, hogy a fenti apróság hol található – s gyakorta „használatba is vették”, hogy egy kicsit rosszmájúak legyünk. Eljött tehát a nagy felvilágosítás, és a büszke erősebbik nem elmerült a mindentudóság mocsarában, mígnem *Grafenberg* professzor, mit ad isten, találta egy újabb alkatrészt. (Nem volt egyszerű dolga, hiszen ez még

jobban el volt rejtve, mint az előző.) El is nevezte magáról annak rendje és módja szerint Grafenberg (G) pontnak, hogy a magyar elnevezés eléggé megtévesztő, mivel (elnézést) egyáltalán nem pont-ról (végtelenül kis kiterjedéssel), hanem inkább „helyszínről”, „helyről” van szó. A kíváncsi emberiség, mint minden új helyet, ezt is igyekezett minél jobban bejárni, mígnem nagyszerű tanulmányok születtek a kutakodás eredményeként az „újfajta” orgazmusról. „Most már tényleg mindent tudunk a nő működéséről” – hihetjük naivan. A G-pont kérdése azonban még nem zárult le igazán, talán ez is meglesz. Lehet, hogy egyszerűen csak nem vonult be a köztudatba a téma? Van, aki szerint nincs is ilyen, és ez az egész

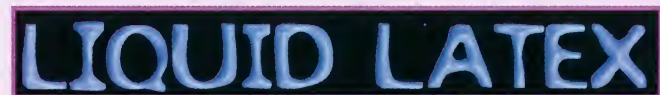

nek megideologizálására”. Más, kissé pragmatikusabb gondolkodást követő hölgyek kevésbé elutasítóak, ők gyakorlati tapasztalataiknak hisznek, és örülnek, ha a „user” (elnézést) figyelmet szentel ennek a bizonyos helynek (user interface-nek is nevezhetnénk). A szakemberek nem filozofálnak, hanem kutatnak: amiben egyetértés született, az az, hogy valahol valami egészen biztosan van arrafelé, csak keresgélni és próbálkozni kell, így már a feltárás folyamata is szinte biztos, hogy jó lesz. Persze léteznek a fenténél pontosabb megfogalmazások és útmutatók is. Ez a weboldal némi felvilágosítással és gyakorlati tanáccsal szolgál azok számára, akiknek a fenti szöveg nem volt teljesen érthető, esetleg szeretnék ez irányú ismereteiket elmélyíteni. Több komolyságot azonban az írótól, *Mr. Troutt*ól se várjanak!

Különös testfestés

(Deviant Liquid Latex)

www.liquidlatex.net/intro/

Akik látták a *Múmia* című filmet, két jelenet egészen biztosan felejthetetlen maradt számukra: az egyik, amikor az élve eltemetett pap szarkofágjába egy vödör húsevő bogarat öntenek, a másik, amikor a fáraó szeretője megjelenik a színen, és az ember csak néhány másodperc után veszi észre, hogy áttetsző, hálószerű ruhája valójában csak festék... Az ígésző szépségű hölgy, *Patricia Velasquez* büverején kívül el kell ismernünk, hogy a testfestésnek igen erős szexuális kisugárzása van. Bár művészi értéke vitathatatlan,

pítani, hogy az anyagot gyártó vállalat egyhamar nem fog csődbe menni.

Külön ajánljuk mindenki figyelmébe a tetőtől talpig vörösbe „öntött” hölgy képeit, aki természetesen – mivel a folyékony latex ruha sorsa mindig ez – végül apránként letépdési magáról alkalmi öltözékét. A mai, gyakran egysíkú diszkóba járó öltözködés minden biztonnal új színfolttal gazdagodna itthon is, ha egy-két hölgy venné a bátorságot, és kipróbálná ezt az új örületet. A siker, ismervén korunk mérhetetlen igényét a szexualitás minél erősebb vizuális kifejezésére, egész biztosan garantált!

amellyel egészen érdekes dolgokat lehet művelni. Testvérét, a latexet valószínűleg mindenki ismeri: a testre simuló anyag sok fetisista oldalon megtalálható. Folyékony változata nagyon hasonlít hozzá, azzal a különbséggel, hogy – mint neve is mutatja – más halmazállapotú. Mihelyt azonban felfestik valamire – vagy valakire –, megszilárdul, miközben ruganyosságát megtartja. Ha végignézzük az oldalon található galériák bármelyikét, igen hamar meg fogjuk áll-

Bonnie és Clyde

www.arcadialouisiana.org/album.htm

A 20. század első felében, Amerikában a vadnyugati kalandorok helyett a gengszterek szolgáltattak témát az

izgalmas történetekre vágyóknak, és a fegyverek sem a távoli kisvárosok utcáin, hanem a zsúfolt nagyvárosokban dörögtek. Legendásá vált ekkoriban nem egy bűnöző, mint pl. *Al Capone*, és erre a sorsra jutott Bonnie és Clyde is. Dalokat írtak, filmeket készítettek róluk, történetük legismertebb feldolgozása a 1967-ben készült mozi *Faye Dunaway* és *Warren Beatty* főszereplésével. A két színész egyéniségének köszönhetően a gengszterpáros rendkívül vonzónak tűnik a filmben, bár a valóságban sem voltak el-

Bonnie & Clyde Album

vetemült bűnözők, inkább csak balekok. *Clyde Barrow* kisstilú autótolvaj volt, amikor találkozott *Bonnie Parkerrel*, aki felszolgálóként dolgozott egy bárban. A két fiatal elégedetlen volt sorsával, több kedvük lett volna kipróbálni a nagystilú gengszterek életét, mint hétköznapi nehézségekkel küzdeni. *Clyde*-ot lenyűgözték a nagymenők sikerei, és *Bonnie*-ban lelkes partnerre talált: elhatározták, hogy bankrablók lesznek. De a profi bűnözéshez nem volt tehetségük, mindössze egy kis boltot sikerült kirabolniuk. Az akció során meghalt egy ember, ezért *Bonnie*-t és *Clyde*-ot üldözőbe vette a rendőrség. A kitűzött cé-

lőkből – hírnév, siker, gazdagság – mindössze az elsőt sikerült elérniük, de annak sem vették sok hasznát. Az újságok a címlapon követték nyomon menekülésüket, s egy rövid ideig mindenki rájuk figyelt. Mivel fiatalok voltak, szerelmesek, és nem profi bűnözők, az átlagpolgár nekik szurkolt. A 24 éves lány és a 25 éves fiú azonban nem kerülhette el végzetét: 1934. május 23-án bekerítették és szitává lötték őket...

ÉLETMÓD

A királyi hamburger

(The Official Web Site of the Burger King Company)

www.burgerking.com

Vannak, akik szeretik a gyorsétkezdéket, vannak, akik elvből utálják, de azért azt mindenki belátja, hogy ez a világ már nehezen létezne hamburgerek nélkül: aki manapság nem szeret főzni, az előbb-utóbb úgyis ráfanyalodik. Az idő drága (a főzés sem olcsóbb!), és ha nem szeretjük pazarolni, kénytelenek vagyunk beülni egy gyorsétterembe. Végül is, aki annyira zaklatott életet él, hogy csak egy BigMacre vagy Whopperre jut ideje, az úgyis a stressztől fog kikészülni, nem pedig a hamburgerévs egészségtelen mivoltától. De valóban egészségtelen-e a hamburger? Mint minden gyorsétteremlánc, a Burger King is igyekszik eloszlatni a hamburgerévs káros hatásáról kialakult tévhiteket. Erre a célra egy interaktív tápérték-információs „varázslót” vehetünk igénybe weboldalunkon, melynek segítségével

pontosan megtudhatjuk, hogy az adott összetevőkből mennyit tartalmaz az, amit megeszünk. Sőt minden alkotóelemet külön beállíthatunk, tehát arra is választ kaphatunk, hogy mennyi zsír kerül szervezetünkbe, ha pl. Whopper Juniort eszünk sajttal, teszem azt hagyma és uborka nélkül. Így ha kell, egy teljes menü kalória- és egyéb tápértékét megtudhatjuk.

Amennyiben már megrögzött burgerfalók vagyunk, akkor a többi oldal válhat érdekessé számunkra a Burger King homepage-éről. Például gyorsan találhatóunk egy hozzánk közeli éttermet, ha beírjuk aktuális

tartózkodási helyünket – kár, hogy ez a funkció a tengerentúliaknak készült. Külön oldalak várnak a gyerekekre, akik minden biztonnal nagyon kedvelik a Kids Klub menü vásárlásakor kapott játékokat.

A cégről és annak történetéről szóló oldalak, valamint a FAQ elolvasása után a burgerekként is be fogják látni, hogy nincs mit tenni, a hamburgert és a sült krumplit már semmi sem állíthatja meg: népszerűségük töretlenül felfelé ível. Elég, ha azt nézzük, hogy évente 1,6 milliárd Whopper szendvics kel el, napi mintegy 12 millió vendég fogyasztása révén.

Fehér fogak

(Colgate-Palmolive Company)

www.colgate.com

Colgate® Professional World

A fogbetegségek terén különösen érdemes a megelőzéssel foglalkozni, pláne a fiatalok körében. Nem tudni miért, de hazánk lakosságát jobban sújtják a rossz fogak okozta kellemetlenségek, mint a többi nemzet lakóit. Lehet, hogy van némi összefüggés fogaink állapota és a között, hogy csak az utóbbi évtizedekben jutottak el hozzánk a legmodernebb, minden baj ellen védő csodafogkrémek, de az sem kizárt, hogy a legnagyobb gondot hozzáállásunk és fogápolási kultúránk elmaradottsága jelenti. Előfordulhat, hogy a „mennyit mos fogat a nép?” kérdésre válaszoló

statisztika alapján igencsak a lista végén végeznénk. A jövő szempontjából ezért fontos, hogy gyermekeinket helyesen neveljük fogaik épességének megőrzésére.

Nem véletlen, hogy a Colgate honlapján is nagy figyelmet fordítanak a gyerekekre: külön fejezetek várják őket és szüleiket. A nagyon színes és vidám oldalakat olvasgatva könnyen megszerethető a kicsikkel a fogmosás. Kinyomtathatunk egy kifestőoldalt, amin a hét napjai, illetve a fogmosás után kiszínezendő ábrák találhatók. Tegyük ki ezt a posztert a falra, és ellenőrizzük, gyermekünk rendszeresen mos-e fogat! Talán

számára is szórakoztatóbb lesz a fogmosás, ha utána jutalomból kiszínezheti az ábrát, és elégedetten figyelheti, ahogy a poszter egyre tarkább. A gyerekeknek szóló tájékoztató oldalak mellett több „fogás” játék is várja a kicsiket, és azoknak sem kell búsulniuk, akik éppen tejfogaik elvesztésének idejét élik: őket külön nekik szánt üzenettel várja a fogtündér

a Colgate Kid's World weboldalain. Persze a felnőttek is bizonyára találnak új információkat, ha elolvassák a FAQ-oldalakat, amelyek a szájhigiénéről szólnak. A szakmabeliek számára klinikai tanulmányok is találhatóak itt, és rengeteg egyéb, nekik szóló információ konferenciákról, Colgate-termekekről és a mai korszerű fogápolásról.

Continuing Education

Száll a füst...

www.pipe-repairs.com/

A dohányzásról annyi szó esik, folyton-folyvást hallunk általmairól, arról, hogy elcsúfítja a bőrt, elszínezi a fogakat, tüdő- és szívbetegségeket okoz. Mégis, ha ilyen sok rosszat tesz, miért volt olyan népszerű évszázadokon át?...

A dohány használata az alkoholfogyasztáshoz képest egészen új keletű szokás Európában, hiszen azután igazán „egészségtelen” következménye lett italok fogyasztása több ezer éves, addig a dohányzás csupán néhány évszázadnyi történelemmel büszkélkedhet. Mint oly sok mindent, ezt is Amerikából hozták el az újkor küszöbén a távoli földrész első hódítói. Az őslakó indiánok nem kis döbbenetet keltenek az első spanyolokban, amikor pipázgatás közben az orrukba füstöt eregettek –

ez a látvány csak tovább erősítette a hódítók gyanakvását a „vadakkal” szemben. Hamarosan azonban maguk is kipróbálták a barbár szokást, és hazahozták az Óvilágba. Rövidesen elterjedt az új divat, és a dohányzási kedv olyan nagy volt, hogy rendszerben kellett megtiltani a templomokban a szertartások alatti pipázást. Az óvatlan dohányzási szokások számos tűzvészt okoztak a sűrűn lakott és gyúlékony anyagokból épült városokban. Volt, ahol teljesen be is tiltották a füstölést, és akit a bűnös tevékenységen értek, kegyetlenül megbüntették: át-szúrták az orrát, és keresztüldöfték rajta a saját pipáját... Ez aztán igazán „egészségtelen” következménye lett a dohányzásnak, de a negatív kampány sem tudott véget vetni az egyre népszerűbb szokásnak. Ma már igazán részletekbe menően tiszt-

Colgate Total®

The first and only toothpaste proven to help prevent cavities, gingivitis, plaque and calculus

- FAQs
- Clinical Studies

NEW!

tában vagyunk vele, mi mindent okozhat e szenvedély, de hát vigaszul ott lebeghet a szemünk előtt Churchill,

akinek még a fülén is füst jött ki, mégis sokáig élt. Különben meg, akik a cigarettától meg a szivartól fintorognak, a pipafüstöt még ők is kedvelik. Így hát, ha már dohányzás, akkor legyen pipa. Érdekes összeállításra találnak a pipakedvelők a fenti címen.

GÉPÜNK TÁPLÁLÉKA

Anonim szörfözés és egyéb nyalánkságok

(Cyberarmy – The Hacker's Homepage)

www.cyberarmy.com/portal.shtml

Először is ne retentsen vissza minket a fenti site elnevezése, mert egyáltalán nem csak hackerek tudják használni az itt található lehetőségeknek. Ha nem rendelkezünk sem telnetes hozzáféréssel, sem különféle hálózati információs – finger, nslookup, traceroute stb. – kéréseket kiszolgáló parancsokkal gépünkön, akkor mindezeket elérhetjük a weben keresztül. Sőt végigszkennelhetjük gépünk portjait, alhálózatait, vagy a „whoami?“, azaz „kivagyokén?“ kérdésre klikkelve elcsodálkozhatunk rajta, hogy milyen sokat tud rólunk a külvilág: operációs rendszerünk, browserünk, képernyőnk felbontása éppúgy nem titok, mint IP-címünk. A „kiberhadsereg“ portálsite-ján még rengeteg más lehetőség található. Egy részük érdekes lehet a hackereknek, más részünk viszont a „szelídobb“, hétköznapi felhasználókat érdekelheti: keressgélhetünk az Egyesült Államok telefonkönyvében mindenféle szempont szerint, kérhetünk térképet egy megadott címről, vagy éppen szöveget is fordíthatunk angolról németre. A legnagyobb talán a webről való faxküldési lehetőség nemzetközi hívószám megadásával. Ezen-

kívül rengeteg keresési lehetőség is rendelkezésünkre áll, nem csak a weben, de a useneten, ftp-n és egyéb fórumokon, valamint a napi hírek közt is. Az anonim szörfölési lehetőség már afféle határeset: miniket, egyszerű felhasználókat is kiségethet néha, de a hackerek is használni lehetnek. Hasznos lehet ez a szolgáltatás például annak, aki olyan (munka)helyen dolgozik, ahol logolják (tárolják) a meglátogatott oldalak címeit. A cyberarmy segítségével eltitkolhatjuk, hogy munkaidőben a „Forró ölelés“ oldalain szörföztünk, ráadásul a meglátogatott webcím sem tudhatja meg ilyenkor „kilétünket“. Mindezeket összefoglalva meg kell állapítanunk, hogy valójában semmi illegális dolgot nem tartalmaz ez a portál. Az egyetlen része, amely magyarázatot ad arra, hogy mégis miért nevezi magát hacker homepage-nek az oldal, talán az, hogy a hasznos kis eszközök, programok mellett állandóan friss híreket és információkat találhatunk a komputerkalózok életéről, szervezeteiről. Ha esetleg ez a téma érdekel minket, akkor az itt található linkek valamelyikén érdemes továbbindulnunk.

HAPSINÉZŐ

Hajdani hódító

www.pcs.sk.ca/sjk/dietrich/gabin.htm

Az 1904-ben született *Jean Gabin* kétségtelenül más fazonú, mint a ma megszokott férfiszínész-ideálok. Nem szerepelt, s szanzonekes-mintha „lelkiző“ típus lett volna, sőt: igazából alig-alig iskolázott ember volt, és ifjúkorában nem éppen intellektuális típusú hősöket játszottak vele. Ha valakinek van türelme hozzá, hogy megnézzen olyan filmeket, amelyekben nem robbantanak percnként, ráadásul fekete-fehérek, tanulmányozhatja, mitől volt charme-os a pengeszájú, krumpliciorrú, szenvtelen tekintetű színész. Mert charme-ja bizony volt neki, mégpedig abból a fajtából, ami a kor előrehaladtával sem kopik meg. Eredetileg eszében sem volt színésznek menni, mindenféle egyébbel foglalkozott. Végül atyai utasításra próbálkozott meg a színpaddal. Operettekben szerepelt, s szanzonekesként is sikeres volt. Amikor az akkori híres revüszttárral, *Mistinguett*-tel lépett fel, a primadonna bájai olyan mély hatást tettek rá, hogy azt a színpadon is hevesen kimutatta, és sikerült is kiadós botrányt okoznia. De már ekkor sem érdekelték a kritikusok és a nagyközönség, s ezt a szokását később is megtartotta. Jobban szeretett dél-franciaországi birtokán a lovai között tartózkodni, mint fényes estélyeken pózolni. A halála után sem akart a többi mozibálványéhoz hasonló emlékművet, meghagyta, hogy a hamvait a tengerbe szórják...

Henrik és a nősülés

tudor.simplenet.com/henry8/

VIII. Henrik nevét hallva esetleg az anglikán egyház nem holmi világrengető hőstettek, kereszties hadjáratok a nejjel függ össze. Ha a jó Henrik szóba kerül, a terület-általanban kövér, beteges külsejű hapsi sejjlik fel az ember szeme előtt, mivel a legismertebb ábrázoláson így néz ki. Pedig bármilyen hihetetlen, a nejjaló király is volt gyerek (ha nem is nagyon szép), s ezt a fenti címen fellelhető

sok, nagy csaták jutnak az anyag bizonyítja, ahol számberegek eszébe, hanem az, mos képen követik végig hogy nagy volt a fogyasztása Henrik király felnövekvését, a feleségek terén. És még ifjúságát, majd kikerekedé-

sét és megvénülését. Fiatalon – a leírás legalábbis ezt állítja – vonzó, izmos és jóképű volt, s bár már tizenévesen elvette bátyja özvegyét, *Aragóniai Katalint*, ez nem akadályozta meg abban, hogy az udvarban hemzsegő bájos lánykákat lépten-nyomon kegyeiben részesítse. Persze nem volt oly önző, hogy kegyeit csupán a palota hölgyeire korlátozza: amerre csak utazgatott az országban, mindenütt szerencsétlente a formásabb fehérmépet – így többek között későbbi második felesége, *Boleyn Anna* nővérét is. Meglepő, hogy az örömben dúskáló Henriket Boleyn Annának sikerült úgy megszedítenie, hogy

a fél világgal, a pápával és saját főuraival szembefordulva elváljon, s újránősüljön. Bizonyára segítette ebben az ambiciózus nőt, hogy Aragóniai Katalin gyermektelen volt. De Anna hamar ráfaragott a kierőszakolt frigyre: 1533-ban lányt szült a várt fiú helyett, és a trónörökös 34-ben, 35-ben sem sikerült világra hoznia. A király hamar ráunt a reményeit be nem váltó, okos és erősza- kos Annára, s a változatosság kedvéért ezúttal a válás helyett a lefejezés mellett döntött. A következő, *Jane Seymour* röviddel fia születése után meghalt, a negyedik, *Anne of Cleves* csupán átmenő forgalom volt. A válás után 16 nappal a fáradhatatlan király már *Howard Katát* vitte ágyba. A nagyon ifjú – 19 éves – ara azonban nem vált be, és hamarosan a vérpadon fejezte be életét. De Henrik még mindig nem vesztette el a nősülési kedvét, és egy újabb Katalint vett el, *Katherine Parrt* (ez a név, úgy látszik, nagyon tetszett neki...). A fenti címen Henrik feleségeit is alaposan megismerhetjük.

Tarzan

www.decoda.simplenet.com/lara2.html
www.german-way.com/cinema/tarzan2.html

Amikor az első *Tarzan*-történetek megjelentek a század elején, a főhőst az angol-szász nemesi erények megtestesüléseként ábrázolták.

A történet szerint ugyan majmok nevelték föl, de előkelő őseinek köszönhetően gyakorlatilag magától megtanult olvasni és írni, s bőrét termé-

szetesen az afrikai nap sem égette sötétre, hisz hófehér lordok leszármazottja ő. Amikor (persze alacsonyabb osztálybeli) fehérek jelentek meg a színen, lenyűgözte és legyőzte őket, nem csak testi erejével, hanem intelligenciájával is. A blöd történet hihetetlenül népszerű lett, s a mai napig újra és újra megkísérti a filmeseket. Az első, világszerte ismert Tarzan-színész a harmincas években az úszóbajnok *Johnny Weissmüller* volt (www.german-way.com/cinema/tarzan2.html), aki a Tarzan-

a történet a hitelességet lehetővé teszi – *Christopher Lambert* volt... Ebben a verzióban Tarzan már egészen elveszti kékvérű felsőbbrendűségét. A www.decoda.simplenet.com/lara2.html címen *Joe Lara*, egy 1996-os tévésorozat Tarzanja pózol. Itt már senki sem panaszkodhat, a főhős külseje alapján teljesen hihető, hogy majmokkal járt oviba. A számos felvételen Joe általában férfiasan, keményen és egyszerűen bambán bámul a távolba. Tetszik vagy nem, ő a kilencvenes évek Tarzan-ideálja...

filmek tartozékává vált jellegzetes ordítást kitalálta, méghozzá jódlitudása segítségével. *Lex Barker* az ötvenes években lengett a liánokon takaros ágyékkötőben, még mindig a jól fésült és tisztára suvickolt Tarzan-fazont népszerűsítve. De végül, a hetvenes-nyolcvanas évektől Tarzan fokozatosan „élethűbb” lett: egy kicsit nyersebb, szutykosabb és vadabb külsejű, hiszen bármennyire lord is valaki, ha egyszer az őserdőben nő fel... Az egyik leghitelesebb Tarzan – már amennyire

LÉLEK

Pánikban...

sunrise.sote.hu/htsz/foris.htm

A vígjátékok előszeretettel építenek be történetükbe különféle fóbiáktól, szorongásoktól szenvedő szereplőket, akiknek irreális félelmei „jó poénnak” tűnnek. A szerencsétlen hipo-

chonder, a klausztofóbiás, depressziós vagy pánikbeteg mindenféle hülyeséget beszél és csinál, a közönség meg dől a röhögéstől. A valóság azonban egyáltalán nem vicces.

Szorongást vagy pánikot átélhet valaki anélkül, hogy betegségről lenne szó. Ha a hétköznapi értelemben használjuk ezt a kifejezést, valamely azonosítható ok által kiváltott készségbeesést, ijedséget jelöl, és ha a stresszhelyzet elmúlik, a „pánik” is megszűnik. Aki azonban pánikbeteg, az abba a szörnyű helyzetbe kerül, hogy szorongásának, félelemrohamának a többiek szemében nincs reális oka. Ezért gyakran nem oszthatja meg környezetével érzéseit, nem tud segítséget kérni. Hogyan is mondhatná el az ember, hogy azért nem lép be a zsúfolt bevásárlóközpontba, vagy azért nem megy le a metróba, mert úgy érzi, belehal? A legtöbben ezt hisztinek, dilinek vagy egyszerűen hazugságnak te-

kintenék. Pedig a beteg valódi, szörnyű, kínzó félelmet él át, és fizikai tüneteket – fulladást, izzadást, szívdobogást – produkál, amikor a pánikroham rátor. A megfigyelések szerint a szorongásos betegségek az átlagnépességben egymást követő születési csoportoknál egyre korábban lépnek fel, és az esetek gyakorisága is növekszik. Hogy ez igaz-e a pánikbetegségre is, még nehéz adatokkal alátámasztani, hiszen ez a kórkép mint önálló betegség csupán a nyolcvanas évektől szerepel az orvosi köztudatban, széles körben pedig csak a legutóbbi években kezd ismertté válni.

Ha azonban egyszer már létezik ez a fajta lelki betegség, hasznos lehet olvasni róla, hiszen sosem lehessen tudni...

Néhány éve még simán „le-sci-fiztük” vagy „leutópiáz-tuk” volna a legtöbb cyberpunk regényt, filmet, de mára már kezd körvonalazódni különbözőségük. Persze nem véletlen a tudományos-fantasztikus és utópisztikus művekkel való rokonítás: sok ilyet tart számon gyökereként, rokonnaként a műfaj.

A változás a régi úrhajós sci-fiktől a mai cyberpunkig talán abból ered, hogy a technikai fejlődés igen hamar utolérte a régiek fantáziáját, sőt egyet s mást már le is hagyott (mint pl. Asimov relés robotjait...). Ez a gyors fejlődés – az életünket egyre jobban behálózó internet, a virtuális valóság tökéletesedése, a sok realitássá váló utópia – annyira ijesztő és borús képet fest a világ jö-

több ismert regényt találhatunk, például *Orwell* 1984-ét, a 451 Fahrenheitet Ray Bradburytól vagy *A. Huxley* Szép új világát. Valószínűleg a cyberpunk (és azzal rokon) filmek között is sok ismerőst találunk: Szárnyas fejvadász, Robotzsaru, Tank Girl vagy Johnny Mnemonic. Ez utóbbi több szempontból is érdekes: először is a cyberpunk-irodalom egyik legjelentő-

MŰVÉSZET

Kiberirodalom

(Cyberpunk Homepage)

www.kheper.auz.com/future_multiplex/cyberpunk/cyberpunk.htm

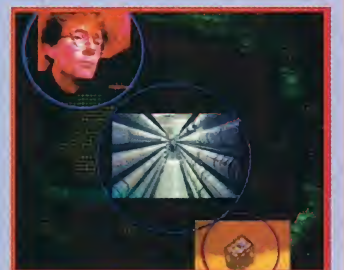
Egyre több helyen olvashatjuk a „cyberpunk” kifejezés különböző értelmezéseit, sokan próbálják meghatározni ezt a viszonylag új kategóriát, stílust. A feladat nem könnyű: nagyon szerteágazó dologról van szó, ami lehet egy életmód, gondolkodásmód, de akár irodalmi, filmművészeti stílusként is kezelhetjük. Talán ebben a két kate-

góriában a legkönnyebb meghatározni, hogy mi az a cyberpunk, hiszen a regények, filmek esetében a mű témája és hangulata egyfajta különös benyomást kelt bennünk, ami egyben definiálja is a stílust. Igazából szavakkal nem jellemezhető, egyszerűen el kell olvasni, vagy meg kell nézni egy ilyen alkotást.

vőjéről (legalábbis némelyek számára), hogy ideje volt egy új irodalmi kategóriát bevezetni. Itt már nem az a lényeg, hogy minél hihetlenebb dolgokat találjon ki a szerző, hanem ellenkezőleg: műve annál hatásosabb, minél hihetőbb, valószínűbb képet ad a világról. Próbálja csak meg valaki bebizonyítani, hogy nem létezik a Mátrix!

A Cyberpunk honlapról elindulva találunk is egy könyvajánlót, ahol a mai fontosabb művek mellett hosszú lista szól a rokon témájú, kapcsolódó művekről. Ezek közt már jóval

HÁBORÚ VAGY HITVITA? DÖNTSE EL SAJÁT MAGA!

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

Ára: 648 Ft

XVII. évfolyam 10. szám

1999. október

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:

RENDSZEREK HÁBORÚJA

Hová, hová,
számítástechnika?

Kuk@cológia

MP3, a minőség forradalma

Közkinccs

Továbbra is a férgek...

Vírusőrzéjrat

Kell-e nekünk a Jáva?

Visszacsatolás

Olvasótáborunk "átvilágítása"

Pro domo

AMI A SIKERES INTERNET ÜZLETHEZ SZÜKSÉGES...

- Nemzetközi kiállítók, akik olyan technológiai és marketing megoldásokkal rendelkeznek, amit az elektronikus kereskedelem világához adaptáltak.
- Szoftver, hardver és egyéb szükséges felszerelések bemutatása.
- Naponta előadások olyan marketing technikákról, amelyekkel sikeres lesz egy új üzlet az interneten, legyen az idegenforgalom, könyv- és zenei hanghordozók forgalmazása, szerencsejáték, ingatlanforgalmazás, banki- és egyéb pénzügyi szolgáltatások, járműalkatrészek, állateledel, munkaközvetítés, hirdetések, élelmiszerkereskedelem, borászat, játékkereskedelem, kiadó, stb.
- Szemináriumok üzletemberek és cégek részére: Hogyan készítsünk meggyőző üzleti tervet befektetők megnyerésére.
- Előre megszervezett üzleti tárgyalások az internet kereskedelemben érdekelt befektetőkkel.

WEBSHOPPING EAST '99

1999 NOVEMBER 17-19

BUDAPEST KONGRESSZUSI KÖZPONT

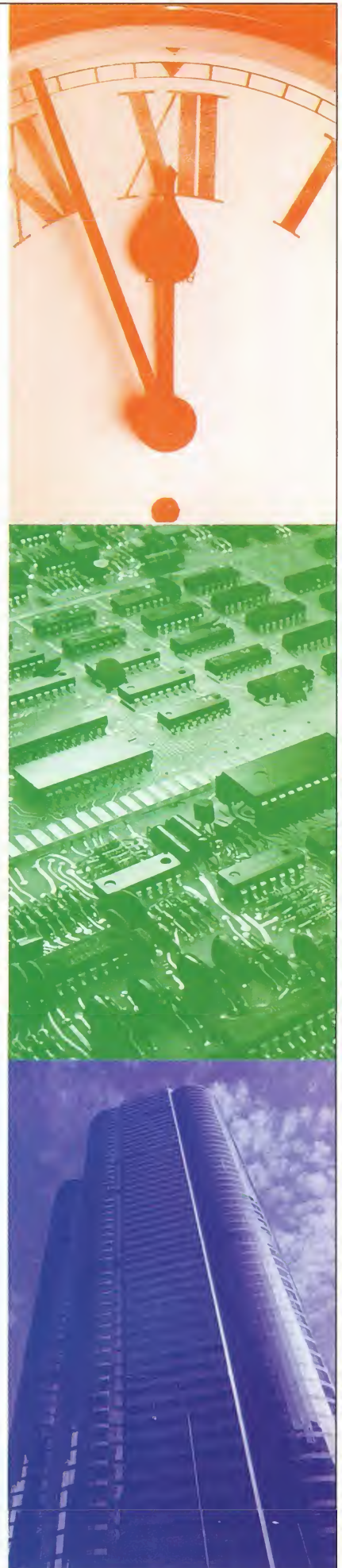
HAPPENING KFT • TEL.: 429 1070

REGISZTRÁCIÓ:

<http://webshopping.happening.com>

<http://prim.hu>

OLYMPUS
A LÁTHATÓ KÜLÖNBESÉG

C-21
A VILÁG LEGKISEB
2.1 MILLIÓ PIXELES
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPE

C-2500L
AZ EGYETLEN 2.5 MILLIÓ PEXEL-ES
TÜKÖRREFLEXES DIGITÁLIS
FÉNYKÉPEZŐGÉP.
szupermakro 2 cm-től
3x optikai ZOOM

axico
Informatikai Kft.
HIVATALOS MÁRKAKÉPVISELET
KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM

1074 Bp., Dohány u. 67.
tel.: 342-3255
fax: 351-2576
sales@axico.hu
www.axico.hu

PORTOCOM notebook:

Jobbat kereshet, de kifizetődőbbet nem talál.

Egyes gépeinkre
5-10% COMPFAIR
kedvezmény október
12-22-ig!

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100
asztali PC-t megszegyenítő teljesítményű
Celeron processzor • Megújult szín- és formavilág

Portocom 3100 C

Intel Celeron 400-466 MHz CPU,
32-256 MB RAM, 13,3-14,1" TFT
LCD, 2xAGP, 8 MB Videó RAM,
4,3-10 GB HDD, 24xCD-ROM.
Opció: DVD ROM, belső 56 k
modem, LS-120.

Portocom 5100 C

Intel Celeron 400-466 MHz CPU, 32 MB
RAM, 12,1" TFT LCD, 4 MB Videó RAM,
1xAGP, 2,1-10 GB HDD, 24xCD-ROM.

Várjuk a COMPFAIR-en október 12-16. között a HUNGEXPO területén az A pavilonban.

PORTOCOM RT. 1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14. Fax: 203-9275 Drótposta: info@portocom.hu
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578 Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód http://www.portocom.hu

Legfontosabb viszonteladók: Budapest: Qwerty Kft 466-9377 • Kronos Trade Kft 302-8889 • Conet 467-2060 • Lap Stúdió Kft 236-3000 •
E-Coop Kft 217-3661 • FEFO Kft 352-8869 • Elender Informatikai Rt 210-3044 • PROCOMP Kft 262-6631 • RUFUSZ Kft 209-4743 • Komel Kft
246-8411 Győr: MOD Kft (96)-319-762 Eger: Egrí Ászok Kft (36)-412-577 További viszonteladók a www.portocom.hu honlapon.

Pályázat

Ez a kiállítástól kiállításig tartó „pályázatosdi” rég nem igazi pályázat, ha nagyon pontosan akarunk fogalmazni. Egyszerűen nagy (mit nagy: végtelen) a világháló, és jó dolog, ha olvasóink is bekapcsolódnak az újságkészítésbe, megírják, hogy ők mit fedeztek fel, mi tetszett nekik, és miért érdemes (vagy miért nem) másoknak is felkeresni a World Wide Webnek épp azt a szegletét. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy itt csempészszerűk be az újságba a magazintól idegen, ám a világháló esetében olyanynira természetes interaktivitást, olvasóink közvetlen „hozzászólását”.

Ha ezek olvasói levelek lennének, akkor válogatva szemléznék közülük, ámde ingyen, hiszen ilyesmért egyetlen szerkesztőség sem fizet... Ha ezeket cikként küldenék el magukat újságíróknak képzelő olvasóink, akkor csak egy töredéküket tudnánk közölni, darabonként 2–5 ezer forint honoráriumért, attól függően, melyik mennyit ér. Ezért éreztük jobb ötletnek, ha ezt a fajta olvasói, hálójárói véleménynyilvánítást recenzio-pályázatnak nevezzük, és félévenként 5–8 olvasó-írónkat mondjuk tízezer forintos pályadíjban részesítjük munkásságáért.

Az Info kiállításon kiosztott díjak óta ismét eltelt egy fél év, s ebben a szellemben figyeltük az áprilisi, májusi, júniusi, július–augusztusi, szeptemberi lapszámokban megjelent „t@lálós”-írásokat. A sok jó közül a legjobbaknak a következők bizonyultak:

Legszorgalmasabb cikkírónk **András Csaba** (csabanras@egon.gyaloglo.hu) Csikszeredáról, szinte nincs olyan hónap, hogy ne férne be egy vagy több recenzioja a pályázati összeállításba, így öt konkrét cikk megnevezése nélkül, mondjuk így: „életművéért” díjaznánk.

Májusi számunkból két cikket és két szerzőt is jutalmazunk: **Varga Gábor** (video@mail.matav.hu) Egyedi azonosító? címmel írt az anonimitásról „esszét”, **Gulyás András** (naturizmus@extra.hu) a meztelen igaz-

ságról rántja le a leplet a naturista oldalak bemutatásával: Ki az, aki az FKK-n is csomót keres?

Novák Áron (novaak@elender.hu) ugyancsak több írásával érdemelte ki, hogy a díjazottak közé kerüljön. Szerzőnkrol a WindowsIS-on derült ki (ahol végigülte az összes online kiadvány – többek között a Prím-online – „író–olvasó találkozóját”), hogy 13 éves, így utólag még meglepőbb, hogy nyáron a programozók mennyországaról írt, szeptemberben pedig Kávéváros 2000 címen a Java Cityről, illetve az .ini regisztrációs lehetőségeiről. Más 13 éves ismerőseink nem ilyen jellegű internetkikötőket szoktak felkeresni...

Még két díjazásra érdemes recenziót találtunk, érdekes módon mindkettőt a júniusi Internet Kalauzban. **Antal Béla** (antalb@netposta.net) a Transzcendentális Meditáció oldalát mutatja be, **Babalány** (trudy@mail.elender.hu) pedig a szappanoperák weboldalaiból fúj egy tisztes buborékot... Győztes recenzióinknak szokott módon a Comfair harmadik napján, október 14-én, csütörtökön, 15 órakor adjuk át a pályadíjakat.

Most pedig nézzük, mit láttak, merre kalandoztak olvasóink az elmúlt hónapban, s várjuk, hogy újabb élményeiről a jövőben is elküldjék beszámolóikat az ikalauz@prim.hu címre. Az októberi–márciusi időszakban megjelent recenziók szerzői közül a legjobbakat majd az Infón köszöntjük. (Azokkal a kéziratokkal, amelyeknek szerzői ránk bízzák az ékezetek kirakását és/vagy a helyesírás-ellenőrzést, nem tudunk foglalozni, egy szerkesztőséghez beküldött cikk esetében a magyar nyelv használata alapkövetelmény. Ha Wordben írják a cikket, s az .rtf kiterjesztéssel elmentett fájlokat csatolják a levélhez, akkor az ékezetátvitellel sem lehet probléma.)

Vacsora a netről

Az ember folyamatosan próbálja életét egyszerűbbé tenni. Ruhát, könyvet katalógusból rendel, még szeretteinek vásárolt ajándékait is a posta viszi neki hához. Egy idő után lustasága odáig fajul, hogy már egy tál meleg ételért sem hajlandó elmozdulni a kályha mellől. Jönnék is a vállalkozó szellemű emberek forradalmi ötleteikkel, s meg kell vallani: a telefonos ételrendelés igen gyorsan, széles körben elterjedt, de (és ez a módszer igazi gyengéje) az embert mégiscsak idegesíti az állandó foglalt jelzés, ha már nagyon éhes. Sokan ilyenkor inkább rászánják magukat, hogy elgyalogoljanak a legközelebbi étteremig. Ám az internet – mint annyi másra – erre a problémára is kínál megoldást.

Angliában egy jó fél éve a következő ki-

sérletet hajtották végre: négy embert bezártak külön szobákba, adtak nekik egy-egy hitelkártyát, illetve számítógépet, és négy napig

csak a hálóról rendelhetek maguknak élelmiszert. A kísérlet sikerült, egyikük sem halt éhen :-). Magyarországon a helyzet nagyon sokáig nem volt túl rózsás: telefonálgatni kel-

lett, ha nem volt kedvünk/időnk főzni, ám itt, a huszonegyedik század küszöbén eljött a megváltás, hétköznapi nevén a NetPincer (www.netpincer.com). Ökelme arról nevezetes, hogy Budapest kerületeire lebontva ad egy listát az adott helyre szállító éttermekről, amelyektől azon melegében rendelhetünk is valamit, ha éhesek vagyunk.

Na igen, de mit tegyünk, ha a kenyér fogyott el, és tele vendéggel a lakás? Vándoroljunk el a G’Roby (www.groby.hu) üzlethálózat honlapjára, és rendeljük meg, amire szükségünk van. Ők némi szállítási költség ellenében hához hozzák nekünk, s így nem kell magukra hagyni barátainkat. Ilyen és hasonló vészhelyzetekben valóban hasznosak lehetnek ezek az oldalak, ám ne feledjük: néha nem árt ki-
mozdulni a lakásból...

Pöcze Balázs
bpcoze@matavnet.hu
www.extra.hu/b.ka

1999. OKTÓBER

Se nem igen, se nem nem – hanem?

A minap hálózati barangolásom közben egy érdekes webhelyre akadtam. Neve: Fűnyíró. Az internet dzsungeltörvényeinek megfelelően ez a Fűnyíró sem mezőgazdasági kisgépeket árul. Előbb találjuk meg ezen a lapon a Bhagavad-Gítát meg *Weöres Sándor* „A teljesség felé” való törekvéseit, mint a benzinüzemű kerti gyepkarbantartó szerkezetet. Bárhogy kerestem, még egy mezei sarlóról sincs benne szó sehol.

Mit is találtam tulajdonképpen? – teheti fel-joggal a kérdést a háló széllovasa magának és a Fűnyíró készítőinek. Hát, kérem szépen, nem könnyű erre a kérdésre netes támogatás nélkül válaszolni.

Ha a cybervilág paradicsomi állapota uralkodik körülöttünk, és él gondolkodógépünkön a világméretű háló, ne is olvassuk tovább e cikket, hanem vessük virtuális pillantásunkat a www.funyyiro.com címre, és mindenki ítélje meg a Fűnyírót maga.

Ha pedig a cyberpunk-pokol valamely internettől légmentesen elzárt bugyrában üldögélünk, eltölthetjük azzal az időt, hogy megpróbáljuk a lehetetlent, és elképzeljük magunknak ezt a bizonyos Fűnyírót. Ehhez a tudati játékhoz itt következik egy kis segítség.

A Fűnyíró egy olyan keménydrog-ellenes program, amely elsősorban az alkalmi vagy rendszeres cannabisfelhasználók rétegének szól. Teszi ezt azért, mert a marihuána indítódrogként szerepel a társadalom szemében és sokak életében is. Emberi nyelven szólva: aki elkezd valamiért érdeklődni a kábítószerrel, az a legtöbb esetben a füffel kezd.

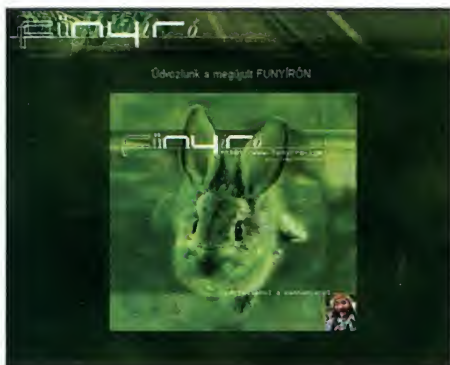
A Fűnyíró szerint: aki nem szív, az a legnagyobb király – de aki szív, az is ember.

Az a legjobb, ha kereszthe tett lábú jógi-ülésben vagy bármilyen más pozitúrában, önmagunktól, mindenféle növényi segédeszköz nélkül, saját tudatunk hatalmával érjük el a szellemi és lelki nyitottság, tudati tágulás állapotát.

Aki pedig szív, és úgy érzi jól magát, az semmiképpen *ne nyúljon a kemény drogokhoz*.

A Fűnyíró azt próbálja meg elérni, hogy a társadalom azt a rengeteg cannabiszívót ne vegye egy kalap alá a fizikai anyagfüggőségben szenvedő kemény drogosokkal (Magyarországon él egyfajta rasszizmus a kábítószeresekkel szemben, köszönhetően az agyamos amerikai és egyéb nemzetiségű hígagyú bűnügyi krimiknek, illetve egyéb téves információforrásoknak). Hogy ne haljanak meg emberek, mert nem tudják, mit cselekszenek (esznek, szívznak, szúrják), hogy ne kerüljenek börtönbe gyerekek, mert nem ismerik

a törvényeket. Hogy problémás lelki étellel rendelkező kamaszok – miután rájöttek, hogy nem a fűben van elrejtve a válasz – ne a heroinban keressenek tovább, hanem önmagukban. Hogy mindenki választ kapjon: „*amit tudni akartál a cuccról, de nem volt kitől, mikor és hogyan, s egyébként sem merted megkérdezni*” (Woody Allen után szabadon). Hogy aki utazik, utazott és utazni fog belül, s az emberiség ösztudatát hívja segítségül, találja meg a szükséges információkat, hogy utazása biztonságos legyen.

Hogyan képes erre egy drogprenvenációs program, ráadásul támogatók nélkül, pár vad-elméjű egyetemista zsebpénzéből? Jó kérdés. Természetesen a szent és (s)érthetetlen világháló segítségével, csakis.

Aki kérdez a Fűnyíró fórumaiban (már a nevük is érdekes: Ne-De-He?, Tetejetlen Fa, Hőböngő, Jogsegély, Drogtanácsadás), választ kap anélkül, hogy megmondaná az igazi nevét (be kell loggolni, és akkor választhat egy kódnevet magadnak – hasonló a módszer, mint amit megismerhettünk az Internettóban). A válaszadók viszont bemutatkoznak: a Fűnyírónak segítségével van munkájában a TASz (Társaság A Szabadságjogokért) néhány

kiváló jogásza, a DrogStop és a KékPont kiemelkedően képzett szakemberei, valamint számánok, jósok és jóvendőmondók.

A célközönséget persze meg kell fogni valahogy. Ezért a site-on (valami legújabb kori nyelvújító krealhatna már egy pár jó szót a hálózat angol jövevényszavaira) megtalálható a kender teljes kultúrtörténete a hasisszívó bérgyilkosoktól egészen a rastafari vallás történetéig. Fellelhető a legális tudattágító szerek listája, ganja témájú zenék, könyvek, dalszövegek, versek, útikalauz Amsterdamhoz és a Sínai-félszigethez, magyar nyelvű psilocibin-, LSD- és cannabis-FAQ, agytorna, vallás, irodalom, szexuális masszázstechnikák leírásai, édességsekcio, álmoskönyv, mesék, egyszóval minden, ami szem-szájnak és léleknek ingere.

A Fűnyíró egy pártatlan lap. Pártatlanul szól a cannabisról. Ha tiltana (Ne szívjál, emberfia, mert az tilos, és egyébként is törvénybe ütközik, meg nem is szabad, meg le is csuknak, ha csak ránézel egy jointra!), a célközönség villámsebeseen valami más elfoglaltság után nézne. Ha igent mondana, a törvény zárna be a site-ot, és mindörökké megmaradna ez a mostani állapot, amikor is emberek, akiknek fogalmuk sincs, mi a nagy helyzet, rendelkeznek, más emberek, akiknek fogalmuk sincs, mik a rendelkezések, tovább csinálják kisd(a)d játékaikat. A Fűnyíró a penge éle. Középen van, és közvetít. Elmondja pontosan, mik a törvények, és megpróbálja a másik irányba is tolmácsolni a népi igényeit. Most kér, most adjatok neki.

Aki szívott valaha füvet, esetleg gondolt már rá, aki mindig szívott füvet, vagy aki soha nem fog füvet szívni, de szeretne jól szórakozni, olvasni szerekről, szerszámokról, filmről, színházról, Naszreddin Hodzsa első szerelméről, annak – mindenkinek – szól a következő üzenet. Fűnyíró: ne tovább!

Herner Dániel
daniel@adam.hu

Tolmács az interneten

A Transparent Language cég egy új fordítási eljárást fejlesztett ki, melyet a nagyközönség számára ingyenesen elérhetővé tett a weben. A www.freetranslation.com címen angolról spanyolra, franciára, németre, olaszra vagy portugálra, illetve spanyolról, franciáról és németről angolra fordít-

tathatunk különféle szövegeket. A weboldal használata egyszerű, bejelentkezés után a begépelte szöveget fordíttathatjuk le, illetve arra is jó, hogy a weben lévő honlapokat ültessük át más nyelvre.

András Csaba
csabandras@cemc.
topnet.ro

„Ha már nem firkálhatsz a padra, küldd a neved a Marsra!”

Azt tartja a mondás: ha maradandót akarsz hagyni magad után, akkor ültess egy fát, írj egy könyvet, nemzél egy gyermeket.

Alig néhány évtizeddel ezelőtt sokunknak még egészen más elképzelése volt arról, hogy milyen maradandó marad utánunk. Kezdtek az aszfaltra rajzolt krétafirkákkal, amelyeket bizony pillanatok alatt elmosott az eső, semmibe véve „művészetünket”.

Aztán amikor már lassacskán megtanultunk helyesen leírni azt, hogy „hülye”, így, ly-nal és nem j-vel, akkor mindent elkövettünk, hogy más is megtudja. Órákon, szünetekben, hogy a tanító néni meg ne lássa, sumákolva véstük tele bölcsességünkkel az iskolapadot. Sajnos más is. És mégis mindig mi buktunk le. Igaz, megért volna eme hősi tett néhány intőt, hiszen ekkora áldozat az örökkévalóság oltárán igazán semmiség, csak hát... Mindig voltak év végék, nyári szünetek, mikor is szorgos kezek igyekeztek tisztára sikálni a padokat, eltüntetni remekeinket. És akkor még nem beszéltünk a tettenéréskori azonnali sikálásról! Nincs megalázóbb, fájdalmasabb dolog, mint amikor – engedve a kényszernek – a „művész” megsemmisíti saját „művét”.

A parkok padjaival persze más volt a helyzet. És hát olykor-olykor egy-egy fatörzs... Váltak lett volna kihagyni az alkalmakat az önkifejezésre. Persze ma már azok a padok sem léteznek, sok helyen még a fákat is kivágták. Munkánk ismét az enyészeté lett.

Aztán lassan mi is kezdünk felnőni, mint a világ, bár akadtak köztünk későn érő típusok. Ők még igyekeztek el-elszórni néhány graffitit itt-ott, hátha mégis bekerülnek a halhatatlanok panteonjába. De jöttek nagy emberek festékfoltos ruhákban, létrákkal, meszelőkkel, vödörrel felszerelve, mint az apokalipszis lovasai, és ezzel meszeltek mindennek, amiről mi azt hittük, ki- és letörhetetlen nyomot hagy majd utánunk.

Gyermekkorunk, ifjúságunk csacska memorandumai. Viszont azóta is ott motoszkál bennünk, hogy nevünk valahogy fennmaradjon az utókornak. Persze néhányan már nemzettünk gyermeket, írtunk már egy-két könyvet, sőt fákat is ültettünk. Ez sem kis dolog. Mégis sokunkban él még az érzés...

És lám, lehet, hogy megvalósítható a nagy álmom? De öregek vagyunk már, hogy aszfaltra firkáljunk. Arra meg még gondolni is ször-

nyű, hogyan nézne ránk gyermekünk tanító nénije, ha bekéredzknénk az iskolapadba, hogy csak egy icipici „hülyét” engedjen bele-

vésni a padba, egy egészen kicsit, így, ly-nal, ahogy annak idején tanultuk.

Azt hiszem, nem vagyok egyedül a fenti gondolatokkal. Mint ahogy azok a webfejlesztők sem, akik a spacekids.hq.nasa.gov/2001 címen létrehoztak egy hi-

vatalos regisztrációs oldalt. Tény, hogy nem sok mindent karcolhatunk erre a virtuális „iskolapadra”, csak a nevünket. Mégis némi elégtételként szolgálhat életünk sok kudarca után. Sőt még egy szép, hivatalos bizonyítványt is kapunk a tényről, hogy x-edik jelentkezőként lajstromba vettek minket a NASA munkatársai. Méghozzá nem is akármilyen lista ez. Az első néhány millió jelentkező – én már csak a 716 358-adik lehettem a sorban – egyenesen egy CD-ROM-ra kerül, amely a tervek szerint 2001. április 10-én egy kutatószondával elszáll majd a Marsra, egy kicsit körülnézni. Igaz, nem is jön vissza, ott marad az enyészetnek és talán a marslakóknak.

Azt mondd, nincsenek marslakók? Na és?! Akkor is van olyan jó poén, mint a padra firkálni, hogy „hülye”, így, ly-nal. És nem j-vel. Lehet, hogy tovább fog élni, és legalább az unokáidnak is leesik majd az álla, amikor megmutatod a döntő bizonyítékot, az oklevelet, hogy a neved már a Marsra is eljutott.

És ha ez sem elég, akkor még mindig ültethetsz egy fát, írhatod egy könyvet, és legfeljebb nemzél még egy gyermeket.

Bihari Lajos
lui@szol.szuv.hu

Fejrázás a hálón

(www.headbanger.hu)

Szívesen látnánk viszont kedvenc együttesünk képét pólónkon, pulóverünkön? Esetleg szeretnénk megvásárolni legújabb vagy legrégebb CD-jüket? Könyvre, videokazettára vágyunk tőlük, róluk? Teljesen mindegy. Mindezt ugyanis megtalálhatjuk egy helyen, a Headbangernél. Ez a megjelenésében szerény, választékban óriási bolt egyre komolyabb webképviselettel bír; immáron e-mailben adhatjuk fel rendelésünket, ha valamelyik árucikk megnyerte tetszésünket, de nincs időnk vagy kedvünk személyesen megvásárolni.

A honlap kivitelezése is igen jó, csupán a néha kissé túlszűfolt oldalak jelenthetnek problémát olvasás közben. A navigálás egy Java-menü segítségével történik, emiatt nagyon egyszerű, bárki egy pillanat alatt átlátja. A kínálat és az árak pedig a sűrű frissítéseknek köszönhetően mindig naprakészek.

Azonban ennyi jó után kell, hogy következzen valami – egyesek számára – rossz: a populárisabb műfajok kedvelői ne számítsa-

nak sok jóra, a bolt profiljába inkább a keményebb együttesek, zenészek tartoznak; az aktuális slágerzenét nem feltétlenül érzik magukénak. Ezt hivatott kihangsúlyozni

a szöveg, ami a főoldalon áll, s arra figyelmeztet minket, hogy zenei palettájukon nem az ország kereskedelmi rádiói által játszott zenét találhatjuk meg. Ám ha elég bátorak érezzük magunkat, kattintsunk rá nyugodt szívvel a „Let's rock” feliratú gombra. Nem fogunk csalódnani...

Pócze Balázs
bpocze@matavnet.hu

„A sör honlapja, a hon sörlapja”

(www.dreher.hu)

A címben szereplő szlogen egy új internetes honlaphoz tartozik. Vajon mi lehet mögötte?

Mint régi sörbarát, nem bírtam ellenállni a csábításnak, és belevetettem magam a „virtuális sör” világába. Bárcsak ne tettem volna. Azt gondoltam, hogy miként sok más honlap esetében, pillanatok alatt át tudom futni a legérdekesebb részeket, majd hátrádölhetek: ezt is láttam. Nos, a Dreher Rt. homepage-e nem ilyen. Itt valóban nem cégpropagandát látunk,

hanem könyvnyi mennyiségű információt arról, hogy ki is volt a „Sörkirály”, és vajon a halátelekhez milyen sört illik fogyasztani. Vajon milyen a kartonpapír- vagy az észteres íz? Gondolták volna, hogy akár 100 íztípus különíthető el a sörben? Megtudhatjuk, hogy mennyi az annyi, azaz hol húzódik a határ, amelyen belül a sör élettani hatása még kedvező, vagyis meddig terjed a kulturált alkoholfogyasztás. Kiderül például, hogy a sör napi B-vitamin-szükségletünk nem kis részét fedezi. *Antal Imre* Brazíliában, *Bíró Ica* veseköve, *Fábry Sándor* hajfixálása. A közös pont ismét a sör, *Tahi-Tóth László* ennél a résznél megjegyzi, hogy a bort tisztán, a sört piszkosul szereti. Megtudhatjuk, hogy miként használták a bőrnadrágot minőségvizsgálatra, hogy honnan ered a léhűtő szavunk, s miképp mentett meg egy Guinness-doboz egy ír úriembert égő házában. A Dreher homepage-e bemutatja a különböző sörfajtákat a lambictól a porteren át a népszerű pils típusig. Találunk sörös vicceket, sőt a beküldők között folyamatosan ajándékokat sorsolnak ki, s ugyanez vonatkozik a recepteket beküldőkre is, hiszen bizonyára bővíthető a sörkocktélókat sem nélkülöző receptgyűjtemény. Persze vannak komoly témák is: miért fontos a Dreher Sörgyárak Rt.-nek, hogy környezetvédelmi szempontból Európa élvonalában legyen, miket szponzorál a cég, milyen nemzetközi díjakat nyert a múltban? Miért támogatja a Dreher Rt. a kultúrát, eddig sport-szponzorálásairól volt ismert a cég. Milyen ma a vezetői gyakornokok élete a vállalatnál?

Mindemellett tehetünk egy igazi, háromdimenziós virtuális sörtúrát a gyárban, részletök és pincék dzsungelében, egy játék keretében gyakorolhatjuk „a sör fejbe szállását”, és letölthetünk néhány képernyővédőt is, az egyik állandóan frissen csapolt sört varázsol a szobánkba... Nos, a néhány percből így lett egy éjszaka... két éjszaka...

Z. K. A.

Star Wars Akció

Canon

Ha most Canon BJC-2000-es nyomtatót vásárol, ajándékba kapja hozzá a Star Wars CD-ROM 2 teljes verzióját.

Canon BJC-2000

22 990 Ft+ÁFA*

A JÖVŐNEK
TEREMTETT

A Star Wars játék és multimédiás CD-ROM minimális hardverigénye: P166; 32 Mb RAM és 3D gyorsítókártya. Az akció a készlet erejéig és kizárólag az akciós kiszervezésekre érvényes. Kapható országszerte a Canon partnereknél. További információt az (1) 237-6055-ös telefonszámon kaphat. FAX BANK: (1) 233-3666/1030. Internet: www.canon.hu

Vekerdy Tamás pszichológus a nagyközön-
ség leginkább
oktatással,
gyermekneveléssel kap-
csolatos rádió- és tévé-
műsorok gyakori vendé-
géként ismeri. Aki egy
kissé jobban odafigyelt
a nevére, azt is tudja: je-
lentős szerepet játszott a
magyarországi Waldorf-
óvodák és -iskolák meg-
alapításában, és emellett
kitűnő ismerője a keleti
filozófiáknak, az ezoteri-
kus hagyományoknak,
s nem csak kedvelője, de
művelője a színházmű-
vészetnek: egész fiatalon
statisztált a Nemzetiben, ké-
sőbb aktívan részt vett saját
darabjának kaposvári szín-
padra állításában, valamint
pszichológiát tanított
a színinövendékeknek. Négy
gyermek apja. Ő maga csak
szövegszerkesztésre hasz-
nálja – munkatársai és csa-
ládja segítségével – a szá-
mítógépet, de lakásában
már ott van az internet, gyer-
mekei használják. Talán so-
rozatunk minden eddigi
megszólalójánál mélyeb-
ben, kozmikusabban közelít
a számítástechnikához, sőt
általában a technikához, ami
szerinte a bennünk lakó dé-
monok kiszolgálója. Bölcs
és elnéző mosolyából,
amellyel a jövő évezred cso-
dáit figyeli, hasznos tanul-
ságokat olvashatunk ki.

Beszélgetés Vekerdy Tamással

„a tájon, amelyen
autóval suhantam át,
nem jártam”

több! Sőt az a gyanúm, hogy a technikai lehe-
tőségek növekedésével csökken a belső szelle-
mi intenzitás. Karácsony Sándor erről azt
mondja, hogy a technika tulajdonképpen illú-
zió: a tájon, amelyen autóval suhantam át, nem
jártam. Az interneten az az illúzióm, hogy
„világpolgár” lehetek, „világtájékozottságot”
nyerhetek, korlátlanul hozzáferek minden
információhoz, holott ez nyilvánvalóan nem
igaz.

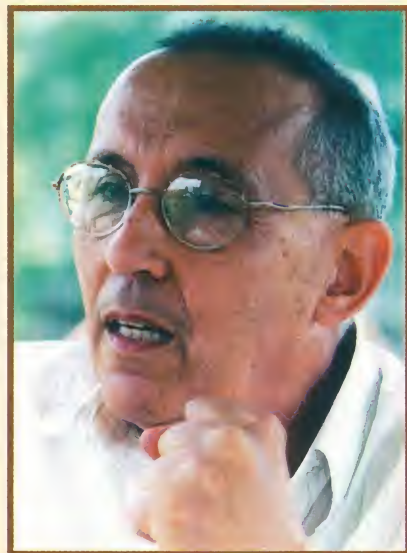
– Mégis kommunikációs és információs
forradalomról beszél az egész világ. Azt hi-
szem, itt forradalom alatt azt kell érteni, hogy
rohamosan nő a kommunikáció információt-
tartalma, persze nem biztos, hogy ez
minőségi javulást is jelent.

– Az információnak is
van egy optimuma, a túl-
sok információ dezorien-
tál. Egyszerűen nem

Démoni technika

– Mennyire találja riasztónak az inter-
netet?

– A kérdésében rejtlő sejtés nem alaptalan,
az internet valóban kissé riasztó számomra.
Két legnagyobb gyermekem internetezik, így
látom néha a hasznát, például ha színházba
vagy moziba mennénk, és ők pillanatok alatt
lehívják a műsort. Tehát az információszerzés
új formájaként jónak tartom, de úgy veszem
észre, a többség nem erre használja, vagy csu-
pán kismértékben. Egyszer egy konferencián
az egyik előadó lelkesen eszelt a világháló
előnyeit: elmondta, hogyan forradalmasítja
a kommunikációt, hogy sokkal gyorsabb lesz –
ahogy ő nevezte – a „gondolatközvetítés”.
Csakhogy szerintem ettől a gondolat nem lesz

igaz, hogy ha irtózatossá tömegű adatanyagot
a magamévá teszek, elérek, attól baromi tájé-
kozott emberré válok. Például Goethe azt írja,
hogy nem kell minden könyvet az elejétől

(folytatás az 56. oldalon)

(folytatás az 55. oldalról)

a végéig elolvasni; vannak nagyszerű művek, amelyekből nem hagyható ki semmi, de a könyvek egy része olyan, hogy megnézem, beleolvasok, és *megtudom*, mi van benne. A számomra fontos, szükséges információt csak én magam vagyok képes megtalálni, kiválasztani; nincs szükségem arra, amit úgyis egy perc múlva el fogok felejtani. Mai iskolánk alapproblémája, hogy a felejtésnek tanítanak; már egy hatvanas évekből kanadai vizsgálat kimutatta, hogy a megtanult iskolai anyag hetvenöt százalékát mintegy öt év alatt az eminens is elfelejti, ha nem használja rendszeresen. Az orientáció és az információ tehát két különböző dolog. A gép csak informálni képes, orientálni nem. A mindig összetett, teljesen fel nem fejthető, de átélhető igazsághoz nem a minél több információ megszerzésének útja vezet, mert az ember nemcsak *agyi* lény. Több kell: jelen kell lennem érzelmi lényként is, akarati lényként is, adott esetben szinte ki kell oltanom racionális tudatomat ahhoz, hogy egy mélyebb összefüggést meg tudjak ragadni.

A kérdés másik fele a kommunikáció: illúzióknak tartom, hogy a kommunikáció még jobb lesz az internet által. Zuhanásszerűen romlott századunk utolsó évtizedeiben, és ezért nem csak a technika a felelős, hanem például az oktatás is. Az iskolába lépő gyerek rettenetesen sokat veszít, marhaságot kezdnek neki mondani, például: „Kisfiam, egész mondatban válaszolj! Elmentetek a nagymamával meggyet szedni?” „El...” „Egész mondatban válaszolj!” Miért válaszolna egész mondatban? A magyar finnugor nyelv, egyik sajátossága az indoeurópai nyelvekkel szemben, hogy egy igekötő is lehet egész mondat, nem kell kitenni az igei állítmányt vagy a segédigét. Ugyanígy, amikor a gyerek áradóan fogalmaz, mesél, „és”-sel, „hát”-tal kezd minden mondatot, a tanító néni megint rászól. Miért? „És”-sel, „hát”-tal csak *Arany János, Móricz Zsigmond* és a magyar *paraszt* kezdhet mondatot, a kis óvodás nem? Amikor a tanító néni javítgat, valójában rongálja a gyerek nyelvértékét és kommunikációs készségét, mert azt hiszi, így tanul meg beszélni. Szó sincs róla, a gyerek így leszokik a beszédéről, az őszinte megnyilatkozásról, és abban a pillanatban, amikor az őszinte megnyilatkozás eltűnik, eltűnik a kommunikáció egyik leglé-

nyegesebb eleme, a személyesség, a lélektől lélekig való hatás.

– *Az elektronikus levelezésben és más internetes kommunikációs formákban éppen az a forradalmi, hogy eltűnnek a kötött formák, és talán pont az őszinteségnek adják át a helyet...*

– Lehet, de közben élőszóban elfelejtünk beszélgetni. Bezártak a kávéházak, mert az emberek már nem beszélgetnek egymással; adatokat és információkat adnak-vesznek. Ez nem beszélgetés! A beszélgetésben a terjengősség, a szünet, a kanyargó anekdotázás, a tekintet, a gesztus, a testbeszéd, az egész együttlét atmoszférája jelenti a lényegét. Hallom, most már vannak internetes szerelmek is, de ezekben nem csak az aktus, hanem egy csomó más sem történik meg. Az internetes kapcsolat a kommunikáció száz eleméből maximum tízet valósít meg – és akkor még sokat mondtam.

– *Mi következik mindebből?*

– A kínaiak azt mondják, hogy csak akkor cselekedjünk, ha arra indíttatásunk van az égietől. Ha úgy cselekszünk, hogy nincs meg az indíttatás, úr támad, amelybe viszont mindig a démonok serege özönlik be. Ilyen

gyományok terminológiájában egyformán a szív a valódi, az isteni eredetű gondolatok forrása, amelyekben több van, mint racionalitás. Nem racionalitás nélkül való, de nem is pusztán ráció. A technika viszont mindig pusztán ráció.

Persze a technikával élnünk kell, ha már van; mint ahogy én is beülök az autóba, és elmegyek az egyik helyről a másikra, s persze otthon ott a mikrohullámú sütő, a gáz, a villany, a fűtés. Vannak, akik tudatosan vagy kényszerből nem élnek vele – annak idején a hippik tudatosan próbáltak visszatérni a természethez –, de a technika egyik sajátossága, hogy néha leáll, vagy egyszerűen nincs, és ilyenkor kényszerből nélkülözünk. Felejthetetlen számomra annak az anyának a beszámolója, aki elmesélte: muszáj volt beköltözniük félkész házukba, mert minden pénzük elfogyott, és el kellett adniuk a régit. Még hónapokig nem volt villany, kénytelenek voltak gyertyát gyújtani. Már a második vagy harmadik este rájöttek, milyen fantasztikus a hangulat, és egyszer csak elkezdtek jönni a barátok. Kitétetett helyé vált ez a félig felépült otthon, mert nem lehetett tévét nézni, lemezejátszót bekapcsolni, villannyal világítani,

ám lehetett gyertyák mellett üldögelni, beszélgetni és megerengeni; s az emberek rájöttek, milyen jól érzik így magukat. A mi civilizációnk a fölösleges dolgok civilizációja, és ez neuroziséinkben, kétségbeesésünkben, depresszióinkban, kapcsolataink megzavarodásában, valódi alkotó, továbbteremtő erőink elapadásában mutatkozik meg.

– *A civilizáció áldásait nem kötelező elfogadnunk, a legtöbb készüléken található kikapcsoló gomb is, tehát a választás szabadsága elvileg adott.*

– A tapasztalat azt mutatja, hogy ez a szabadság elvi, a többség nem él vele. Előbbi

példámban a kényszer jó eredményt szült, de ez nem általános. Annak idején egy nyugatnémet kísérletben önként jelentkező családoktól elvitték a televíziót, és ezért fizettek nekik. Először nagy terveket szőttek: most majd újra horgászunk, biciklizünk, kirándulunk, elolvassuk a könyvkupacot; de amikor elvitték a televíziót, mindezt nem csinálták, hanem lefeküdtek és depressziósok lettek, fáj a fejük, rosszul érezték magukat – azaz elvonási tünetek jelentkeztek. Kiderült: a televízió függőséget okoz, akár a kábítószer. Tudjuk, hogy televízió-nézés – vagy képernyőnézés – közben agyunk elektromoshul-

értelemben azt mondhatnám, hogy nyugati civilizációnk jelentős részében a démonoknak teremt helyet. Nekünk eszünkbe sem jut, hogy ne cselekedjünk. Az indiai gondolat, hogy „lásd meg a legnagyobb cselekvést a tétlenségben, és lásd meg a legnagyobb tétlenséget a cselekvésben”, a nyugati embertől távol áll. A nagy pszichiáternek, *Jungnak* magyarázta egy indián, hogy a fehér emberek mind örültek, az arcukon feszültség ül, mindig csinálni akarnak valamit. Miért van ez? – kérdezte Jung. Hát azért – válaszolta az indián –, mert a fejükkel gondolkoznak, nem a szívükkel. Az evangéliumi és a keleti ha-

lám-szerkezete megváltozik: picit közelebb kerül a mélyalvás, a meditáció állapotához. Csakhogy alvás és meditáció közben el vagyok zárva a külvilágtól, belőlem jönnek föl a dolgok, és feldolgozódnak, ami nagyon egészséges és pihentető; ugyanakkor a képernyőről – ebbe a többé-kevésbé védtelen agyba – a tölem idegen információk általam nem irányított módon *zuhognak* bele, és okoznak roncsolást. Azt is kimutatták, hogy amikor igazán jelen vagyok mint *Én*, és valamire rátekintek, odafigyelek, a szemem fókuszál. A képernyő szétfeszíti ezt a fókuszálást, mivel akkor tudom jól befogni, ha picit *széthúzom* a tekintetemet; és ez

önelvesztés is egyben: átadom magam, énem elkábul, ki vagyok szolgáltatva. Ez főleg a gyerekekre nézve nagyon veszélyes. És látom, hogy a számítógép kezdi ugyanazt a szerepet betölteni, mint a televízió: szegény elgyötört szülők odalökik a gyereket az elektromos bébiszitter elé, mert addig nyugalom van. Miért? Azért, mert a gyerekek óriási a belső kép-éhsége. Ha belső képet hozok létre, akkor feldolgozom vágyaimat, feszültségeimet, düheimet, ismereteimet. A gyerekek rengeteg a feldolgoznivalója, rengeteg belső képet kell alkotnia, ezért imádja a mesét, ezért imád és tud játszani, fantáziálni: közben kivetíti belső képeit. De nem tud különbséget tenni belső és külső kép között! Odalököm a képernyő elé: ah, ez az, kép! Ez kell nekem! Ráveti magát, de csak *gumicsont*: se kiszívni belőle, se lerágni róla nem tud semmit. Egyre kielégületlenebb, nem az jön, amit vár, idegen információ áramlik be, s a feldolgozás nem történik meg. Tessék megnézni az órákig tévé előtt ülő gyereket: haját csavarogtatja, körmét rágja, rezeg a kanapén, egyre idegesebb – de nem tud elszakadni a képernyőtől. Az ilyen gyerek idővel a meséről is leszokik – pláne, ha nem mesélnek neki –, megszokja a videoklip izgalmát, és nem tudja feldolgozni saját vágyait, szorongásait, düheit, agresszióit, amelyek „acting out” cselekvésekben fognak kirobbanni belőle. Nagyon fontos itt megjegyezni, hogy a gyerekek elsősorban nem a tévéműsörtől, a videójátéktól lesz agresszív! Jöhet a képernyőről a legszelidebb természetfilm, lehet az a számítógépes játék akármilyen tanító szándékú, a belső kép készítése nem történik meg, a feldolgozás nem történik meg. Azt mondják ezekre a játékokra, hogy „interaktívak”,

de ez nem igaz, a legkevésbé sem aktívak, hiszen minden előre programozott, a legbonyolultabb játéknak is viszonylag egyszerűen kitapasztalható a logikája. Milyen egyszerű a számítógép – hallom az elfogult szülőtől –, hiszen javítja a gyerek reakciós készségét, reakcióidejét csökkenti; egyre ügyesebben billentyűzik, rángatja a joysticket. Megint csak nem azt mondom, hogy ne legyen számítógép: legyen! Na de az, hogy a gyerekek a számítógép előtt ül, ahelyett hogy az udvaron játszana, mesét hallgatna, fakardot farigcsálna magának, rettenetes nagy baj! És akkor csodálkozunk, hogy ka-

(fotó: Walkó Boglárka)

maszokban jönnek a problémák. Persze, hogy jönnek! A kamasz született *leselkedő*: nem csak úgy, hogy átfúrja a női napozó palánkját, hanem úgy is, hogy lesi, milyen az élet. S ezt a regény mondja el neki, a jó regény, a nagy regény: *Móricz, Mikszáth, Balzac, Dosztojevszkij, Tolsztoj*. Amelyik kamasz olvas, fantasztikus öngyógyításon megy át, feldolgozza, megoldja a problémáit.

– Azt még az ellenzők is el szokták ismereni, hogy a számítógépben óriási motivációs erő rejlik. Egy okosan, jól szerkesztett multimédiás CD ezt kihasználhatja, hiszen az ember odatapad a képernyőhöz, szinte játszva, észrevétlenül tanul.

– A személyiség és a személyesség az orientáló információból kiküszöbölhetetlen. Nem igaz, hogy amit egy CD-ROM-ról tanulok meg, ugyanannyit – sőt többet – ér, mint amit egy ember mesél el nekem, anélkül, hogy akár diavetítéssel illusztrálná. A tanár – még egy közepes tanár is – a maga személyiségéből fakadóan élő, érzelmi kapcsolatot hoz létre a gyerek és az anyag között; a kommunikáció itt valóban interaktív. Arra tényleg nagyon jó lehet egy CD, hogy utána nézzek bizonyos dolgoknak, legyen egy szó-

táram, lexikonom, amelyben keresztül-kasul tudok keresni, de nem szeretném kipróbálni nem csak a magam, de az eljövendő nemzedékek életéből sem a könyv lapozgatásának lehetőségét. Hiába található meg a Révay Lexikon CD-n, szeretném, ha könyvalakban is meg lenne.

Annak idején volt egy nyelvkönyvsorozat: Gyorsan, könnyen angolul! Gyorsan, könnyen franciául... és így tovább. Mesterm, *Török Sándor* azt mondta: ez korunk jelszava: gyorsan, könnyen *semmit!* Mert valamit csak lassan és nehezen lehet. *Bulgakovtól, Goethétől, Madáchtól* tudjuk: gyorsan, könnyen – ezt csak az ördög tudja. Amikor a londoni színben Ádám ékszereket, pénzt kér, Lucifer mindent előteremt egy pillanat alatt; később persze a nyaklánc kígyóvá lesz, a pénz higannyá válva elpárolog. A technika bizonyos értelemben kötődik ahhoz, amit az emberiség mindig is démonikusnak nevezett, és aminek megvan ez az illúziószerű jellege. Nem azt jelenti, hogy ki kell iktatnunk az életünkből, mint ahogy a démonikust sem iktathatjuk ki önmagunkból. Ha a teremtésről, bűnbeesésről szóló, de persze sokkal többet jelentő mitológiamákat legalább pszichológiailag komolyan vesszük – ahogy például a jungiánizmus teszi –, akkor azt kell hinnünk: a *kisértők* valahogy belénk ívódtak a teremtés során, egyek velünk, és a nagy szabadítás, restauráció, megigazítás, megváltás, megtérés, visszafordulás pontosan abban áll, hogy saját valódi énünkhöz térjünk vissza, a *kisértőktől* való megszabadulással. De előtte meg kell járni a poklot: „aki dudás akar lenni, pokolra kell annak menni...”

Ne utasítsuk el a technikát, de tudjuk, hogy személyiségünk mely részénél fogva ragad meg minket! Az egyszerűség kedvéért azt mondom, a *démonikus* részénél – azt ragadja meg, ott ejt rabul, és azt erősíti. A technika eluralkodásával démoni erők nyernek teret a világon, de bízom benne, hogy ahogy mindig, továbbra is működni fognak az emberiségben a démonikus tendenciák ellenében ható erők, és ezek nem abba az irányba mutatnak, hogy leromboljuk, kiiktassuk életünkből a technikát, hanem hogy használjuk és uraljuk azt. S végül ne higgyük, hogy életünk problémáira ez hozza el a megoldást.

Cyberteóriák

Elméletek és elemzések az internetről

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az erővonalak, hogy majdnem világosan lássunk a változások három nagy problémategyét, az üzlet, a politika és a kultúra alaplilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év

alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legérdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

A gálya optikája

(Gene I. Rochlin: *A hálózat csapdájában*)

Kevés kétségünk lehet afelől, hogy ha egy egészséges magyar internetferfiúnak választani kell a bájos (és amúgy rendkívül kiterjedt webes megjelenést magáénak tudó) *Sandra Bullock* és a kiugrott kaliforniai fizikus, *Gene I. Rochlin* között, habozás nélkül az előbbire voksol. Vagyis megnézi a nálunk „A hálózat csapdájában” címmel vetített népszerű akcióblöddit, és nem Rochlinnak ugyanezt a címet viselő könyvét lapozgatja elmélyülten.

Pedig első ránézésre a két „csapda” hasonlóknak tűnik. A filmben ördögien kifinomult és a digitális eszközpark fortélyait bevetni nem habozó bűnözők szorítják mind kilátástalanabb helyzetbe az identitását már-már végképp elvesztő ifjú netvirtuózt, aki a menekülést kizárólag villámgyors problémafelismerő és -megoldó képességének köszönheti. A könyvben a számítógépek felé irányuló egyre nagyobb bizalom, sőt függés révén azok „átveszik az uralmat” az emberi cselekvések, folyamatok fölött, nem hagyományos értelemben, autonóm „létezőként” vagy valamilyen szervezet érdekének megfelelően, hanem sokkal közvetettebben, *a bizalom és függés olyan mintázatainak kialakításával, amelyek révén életünk visszafordíthatatlanul megváltozik.*

A filmmese lefegyverzően egyszerű: a jó legyőzi a rosszat (hajrá Sandra!). Rochlin története arról szól, hogy a jó észre sem veszi, hogy mikortól és miért rossz neki. A hálózat erejét a maga szolgálatába állító „sötét oldal” ott, a hálózathasználat általánossá válásával és a hálózatok növekedésével

egyre nagyobb, kezelhetetlen tömegben megjelenő információ hatására kialakuló új elidegenedési korszak itt.

A film fantomképe a megközelítések eltérései ellenére mégsem különbözik Rochlin valóságképétől: az egyre több funkciót ellátó számítógépek az emberektől vesznek át feladatokat, miáltal

azok elvesztik korábbi szaktudásukat, munkájuk előre programozottá válik, és a hálózatok révén a menedzseri szintekről folyamatosan és közvetlenül ellenőrizhetőek a hierarchia bármely szintjén. Ez a lassú elidegenedés (amit ebben az összefüggésben Rochlin az *information anxiety* kifejezéssel igyekszik lefedni) abból táplálkozik, hogy mindnyájan tévedünk, amikor a magas fokon automatizált, gyors reagálást követelő komplex egységek közötti, valós idejű interakciót igénylő rendszereknek az emberrel való együttműködésére építünk. Éppen az emberi hibák valószínűségének csökkentése érdeké-

ben a hagyományosan ember- és cselekvésközpontú környezetbe telepített komplikált rendszerek a forrásai minden későbbi funkciózavarnak (az ún. *reprezentációs vagy interpretációs hibának*).

Rochlin mindent bevet, koreai repülőgéptől iráni hadihajóig, hogy higgyünk neki: az emberi cselekvés struktúrája és gyakorlata baljós módon alakul át a mindenütt jelen lévő olcsó, kisméretű, egyre több dologra használható számítógépek révén. A „keret” – az ember hely- és szerepérzékelése, amiben a világot szemléljük – változik meg, s ennek révén alakulunk át mi magunk.

A magánéletben, az üzletben vagy akár a hadseregben az információgyűjtés helyére automatizált *adatleolvasás (data-scanning)* kerül, a tanulást szabályok és procedúrák megismerése, használata váltja fel, az ítélőképességet és a gyakorlatot különböző modellek, kalkulációs rutinok szorítják ki – a hétköznapiakat értékkel feltöltő, a valóságot átalakítása révén megértő kézműves-művészeti eszmény, az *art* helyére a mesterséges környezet uralma, az *artifice* lép. Az igazi szaktudás elvesztése azt jelenti,

hogy a próbálkozás–hibázás–okulás, tehát a tanulás és a gyakorlás korábban természetes módon felépülő folyamatát, a „megérzés” alapján történő cselekvést a számítógép, illetve annak programja kiváltja, megakadályozva a valódi szaktudás kialakulását.

Rochlin olyan munkaköröket és feladatokat mutat be, ahol szerinte ez végzetes következményekkel jár, ahol a kis rendellenességek eltűnnek ugyan a számítógép belépésével, a katasztrófák azonban nem, sőt újabb, komolyabb hibalehetőségek alakulnak ki. Ezekben a helyeken az igazi szakember tudását ugyanis semmilyen program nem válthatja ki, főleg úgy nem, hogy a korábbi szakembert „otthagyják”, de számítógépekkel körülvéve megfosztják őt korábbi értékelési, döntési lehetőségétől, fölöslegessé, illetve használhatatlanná téve tudását és képességeit (operátorok, a polgári repülés pilótái, légiirányítók, eróművek, illetve a hadsereg tagjai, dolgozói).

A légiirányítók például Rochlin szerint a pilótáknál összetettebb feladatot végeznek: emberek által irányított gépek rendszerét kell három dimenzióban működtetniük. Mivel csak kétdimenziós, minimális információt közlő radar-képernyők állnak rendelkezésükre, ezért a légiirányítók a légtér modelljét, egy nagyon bonyolult és nehezen leírható „mentális térképet” tartanak a fejükben, amihez segítségképpen kis papírfecnikre írogatják a különböző gépek leg-

fontosabb adatait. Az utóbbi években ezeket a papírokat akarták számítógépekkel helyettesíteni, de a kezdeményezés megbukott az érintettek ellenállásán, akik megérezték, hogy a légiirányítóból légiirányító rendszert irányító válna, másrészt egy automatizálás valószínűleg az eddiginél több gépet engedne egy légiirányító keze alá. A mai helyzettel szemben tehát, amikor, ha a gépek csődöt mondanak, a légiirányítók manuálisan is meg tudják oldani feladatukat, addig nagyobb terhelésnél, a fejlettebb automata rendszerek kiesésekor ugyanerre már nem lennének képesek.

Hasonlóan járnak az elektronikus kereskedelemben a kisbefektetők: nem tudván követni az óriási és villámgyors nemzetközi forgalmat, egyszerűen kiesnek abból. A programozott kereskedelem megjelenésével és szerepének növekedésével az elektronikus piaci folyamatok elválnak a valós gazdasági folyamatoktól. Innen (is) eltűnik az intuíció, szabályozás hiányában a szereplők önkorlátozására van bízva a gazdaság stabilitása.

Majdnem megállja a helyét, amiről Rochlin ír. Tetszetős gondolati falakat húz, villámgyorsan tele is pingálja azokat példákkal, csak hogy a fal mögött nincs semmi: észre kell vennünk, hogy maga a szerző akar csapdába csalni minket.

A képességeinket kiterjesztő és megoldó erőnket növelő számítógépes rend-

(folytatás a 60. oldalon)

(folytatás az 59. oldalról)

szerek és hálózatok mögött ugyanis nem a valóságtól elszakadó, öngerjesztő, belső logikát követő fejlesztői bravúrok állnak, hanem a számosságában és összetettségében monoton módon növekvő társadalmi-gazdasági-kulturális adat-, igény- és értékkörnyezet kezelhetővé tételének vagy kezelhetőként történő megtartásának elsöprő erejű, elemi igénye. Rochlin nagyon szeret a levegőben tartózkodni, tegyük hát mi is: a légi forgalom ugrásszerű megnövekedése mögött ne a nagy tudású hálózatokat, hanem a kinyíló, globalizálódó világot keressük. A repülés iránti tömegigényt kell valamiképpen infrastruktúrával követni. Rochlin a légiirányítókat és a pilótákat nézi, mi figyeljük az utasokat, ahogy integetnek, ahogy beszállnak, majd hipp-hopp leküzdének néhány ezer kilométernyi távolságot. Az informatikai megoldások róluk szólnak.

Mi a helyzet viszont az „elvesző képességekkel”? Ha hallgatnánk Rochlinra, a légiirányítók és a pilóták értékelő, tanulási

borongva a párás tekintet nem látja, hogy ilyenkor minden esetben kialakul az az új képesség, amely elengedhetetlen a megnövelt hatósugarú tevékenység magas szintű ellátásához. (Aki látott már repülőtér-szimulációs játékkal játszani és megfelelő gyakorlás után a chicagói reptér forgalmával vetekedő légi jármű-sokaságot könnyedén irányító 6-7 éves gyerekeket, az tudja, miről beszélek.) Képességeink nem önértékek, hanem megoldó értékek: a képességszerkezet megváltozása mögött mindig teljesítménynövekedés áll. Ez a teljesítménynövekedés az emberi lét minden szféráját áthatja: ha az egyre átfogóbb és nagyobb méretű közösségi alakzatokra tekintünk, akkor fenntarthatóságként értékeljük, ha az egyes emberre akarjuk lefordítani, akkor humanizálódásnak látjuk. Hosszú út vezetett a szakócától a számítógépig, de a szerkezete minden technológiai ugrásnak ugyanez volt: most, a fizikai munka „kiváltása” után az algoritmizálható agymunka gépesítésénél tartunk. Amit a képesség elveszté-

sait még bonyolultabb rendszerek révén működő modellek és az ellenőrzés új kommunikációs hálózatai útján próbáljuk orvosolni (C3I: *command, control, communications and intelligence*). A kérdés nem az, hogy mindez jó-e, szükség van-e ezekre az ugrásokra, hanem hogy van-e elvi, gyakorlati, technológiai akadálya annak, hogy az emberi kaland ezzel a logikával folytatódjon, és mindig megérkezzen a megoldást produkáló új technológia – az általa kezelni képes valóságnak mindig egy új rendszerszintjén. Rochlin már-már azt üzené, hogy most, éppen most száguldunk egy olyan fázisba, ahol néhány munkakörben ehhez a határhoz jutottunk el, ahol biológiai képességeink szabnak határt az eszközkörnyezettel való együttműködésnek. A téves kiindulásponton épített gondolatból fakadó következtetésektől visszarettenve Rochlin végül is felismeri, hogy az ember-gép együttműködésnek az a szelete, amelyet nagyító alá vesz, végül is nem a korlátok metaforája, hanem maga is egyszerű technológiai megoldás, ami minden további nélkül lecserélhető.

és döntési képességének fokozatos és fenyegető „leépülését” minden informatizálásra és hálózatra helyezett tevékenységre leselkedő veszélyként, nem pedig elszigetelt, egyedi problémaként kellene kezelnünk. Csak hogy szerzőnk félrevezet minket, és egy újabb optikai csalódást igyekszik ránk erőltetni. A képességekészlet és az eszközkörnyezet együttes mozgását, a társadalomtörténet egyik legdinamikusabb és legizgalmasabb metszetét ugyanis nem átalakulásában és teljességében, hanem töredékes és kiragadott nézőpontból mutatja be. Egy új eszköz alkalmazásával „kiváltott”, és lassú hanyatlásnak induló képességünk elvesztésén

senek láthatnánk az egyik oldalról, azt a szabadságfok megnövekedésének kell tartanunk a másik oldalról – azt a tevékenységet váltjuk ki ugyanis az eszközzel, amelyet nem tudunk vagy nem akarunk már a hagyományos módon végezni. Amelytől „megszabadulva” a test és az elme újabb, még átfogóbb kihívások felé fordul, és még nagyobb méretű rendszerekkel és feladatokkal lesz képes megbirkózni.

Ennek a fejlődésnek természetes velejárója, hogy az egyre komplexebb rendszerek alkalmazásából visszafordíthatatlanul növekvő bizonytalanság fakad, s amelyek hibáit és veszélyforrá-

Hirtelen a helyére kerül minden: a pilóták nyomására a fejlesztők sokkal körültekintőbben közelítenek a problémához, a légiirányítóknak nagyobb beleszólást és döntési szabadságot hagynak, hogy mit és hogyan használnak az automatizált rendszerekből. Az inga apró kilengése után helyreállt az egyensúly. Annyit emlegettük a levegőt, hogy el is felejtettük: azért a víz az úr.

Irodalom: *Gene I. Rochlin: Trapped in the Net*, 1997, Princeton University Press, Princeton, New Jersey.

Mesterházi Dávid –
Z. Karvalics László

DeltaSoft

Országos Internet Szaknévsor®
www.deltasoft.hu

Ha a Traveller CD-RW otthon van ...

Bármirez csatlakozik!*

*PC-Card (PCMCIA Typ II), USB-Port, Parallel Port, IEEE 1394

... nem árt néha a gyerekre nézni!

A legkisebb CD-RW újraíró,
beépített akkuval.

A Freecom leggyorsabb és legkisebb CD-RW írja bármirez csatlakozik.

A PC parallel vagy USB portjára, notebook PCMCIA portra vagy az Apple iMAC és G3 számítógépeire. Ha az írja váratlanul eltűnne, még az is lehet, hogy valamelyik gyermekéhez csatlakozott. Nem lenne nagy meglepetés, ha a mindössze a 12 x 16 x 2 cm-es méretére és a beépített

akkumulátorra gondolunk. Természetesen, a készülék olvassa minden

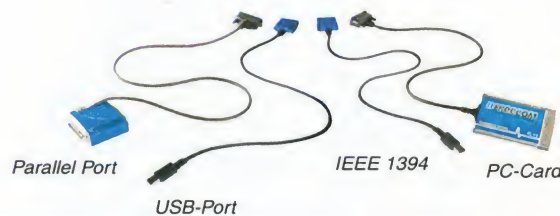
CD-ROM lemezét és 4x sebességgel készíthet vele

audio-, photo-, video- és adatlemezeket.

Bármilyen számítógépen, bárhol is van.

A sorozat termékei: Traveller CD-ROM
Traveller DVD-ROM, Traveller CD-RW.

Traveller-sorozat: Mindig a megfelelő kábelt.

FREecom

TECHNOLOGIES

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: [HTTP://WWW.FREecom.COM](http://www.freecom.com)

• **BUDAPEST:** HERTA üzletek, VII Dohány u. 37, CAMPONA, PÓLUS CENTER, LURDY HÁZ, KEREPESI ÚTI ÜZLETKÖZPONT, PNC Számítástechnika VII. Vesselőnyi u. 27. Tel: 352-7040, TECHNOTRADE Informatikai Rt. Tel: 410-5250 • **DEBRECEN:** OMIKRON COMPUTER KFT. Pásti u. 8. Tel: 06/52-322734 • **KECSKEMÉT:** SCHMIDT COMPUTER, Hornyik J. u. 2. Tel: 06/76-411585 • **NYÍREGYHÁZA:** DATAMAX KFT. Kossuth L. u. 19. Tel: 06/42-402545 • **OROSHÁZA:** ORICOMP, Kossuth u. 6-8. Tel: 06/68-473511 • **SZEGED:** SPRINTER SERVICE, Pillech Kálmán u. 17. Tel: 06/62-430944
SZUV üzletek: • **BÉKÉSCSABA,** Munkácsy M. u. 9. Tel: 06/66-323303 • **BUDAPEST,** Szugló u. 9-15. Tel: 363-3688 • Margit krt. 26. Tel: 316-9445 • Dohány u. 48. Tel: 267-4296 • **DEBRECEN,** Simonffy u. 2/b. Tel: 06/52-442518 • **EGER,** Bajcsy Zs. u. 17. Tel: 06/36-418430 • **GYŐR,** Szabolcska Mihály u. 1./b. Tel: 06/96-314175 • **KAPOSVÁR,** Rákóczi tér 9-11. Tel: 06/82-313311 • **KECSKEMÉT,** Batthányi u. 26. Tel: 06/76-327530 • **MISKOLC,** Széchenyi u. 94. Tel: 06/46-413016 • **NYÍREGYHÁZA,** Rákóczi u. 3. Tel: 06/42-405600 • **PÉCS,** Szántó Kovács J. u. 3. Tel: 06/72-256384 • **SALGÓTARJÁN,** Rákóczi út 202. Tel: 06/32-412256 • **SZEGED,** Petőfi S. sgt. 15. Tel: 06/62-487400 • **SZEKSZÁRD,** Wesselényi u. 15. Tel: 06/74-416822 • **SZÉKESFEHÉRVÁR,** Horváth L. u. 15. Tel: 06/22-327539 • **SZOLNOK,** Baross u. 10-12. Tel: 06/56-420710 • **SZOMBATHELY,** Szt. Márton u. 31. Tel: 06/94-324251 • **TATABÁNYA,** Mártírok útja 81./a. Tel: 06/94-324251 • **VESZPRÉM,** Szegelethy u. 5. Tel: 06/88-429851 • **ZALAEGERSZEG,** Rákóczi u. 4-8. Tel: 06/92-312542

• Látogasson meg minket a COMPFair D pavilon 212-es standján!

Internet a kábeltévén!

Ön csatlakozik a rendszerhez, fizeti a havi előfizetési díjat, amely mindent tartalmaz.

**Kábeltévén
nincs időarányos költség!**

Ön a nap 24, a hét 168, a hónap 700 órájából annyit van a Hálón, amennyit akar, és a havi átalánydíj mellett nincs más költség.

A TVNET Kft.

Budapesten a következő kábeltelevíziós hálózatokon keresztül teremtette már meg az Internethez való hozzáférés lehetőségét:

- ÚJ! Teleant Kábeltvé (IX. ker.),
- ÚJ! Telenetto Kábeltvé (XV. ker.),
- ÚJ! Radiant Rt. XXII. ker.),
City TV Kft. (V. ker.),
Sztár TV Kft. (VIII. ker.),
Bakáts Parabola (IX. ker.),
SATIMEX Kft. (XIII. ker.),
Zugló TV Kft. (XIV. ker.),
NET-T Kft. (XIX. ker.)

 /fax: 318-1985 URL: <http://www.tvnet.hu>
 /fax: 318-1926 E-mail: info@tvnet.hu

 1056 Budapest, Molnár utca 53.

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

repülőjegy árai.

Budapest legjobb

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	46.000 Ft	40.500 Ft
London	43.600 Ft	37.900 Ft
Párizs	48.000 Ft	40.920 Ft
Zürich	44.000 Ft	40.920 Ft
Honolulu	150.000 Ft	136.400 Ft
Tel Aviv	52.000 Ft	49.800 Ft
New York	76.000 Ft	68.300 Ft
San Francisco	99.000 Ft	93.100 Ft
Miami	98.000 Ft	81.880 Ft
Los Angeles	99.000 Ft	93.100 Ft
Las Vegas	119.000 Ft	99.900 Ft
Toronto	79.600 Ft	75.440 Ft
Sidney	175.000 Ft	166.800 Ft
Bangkok	109.700 Ft	101.800 Ft

A közötti repülőjegyek nem tartalmazzák a repülőtér illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

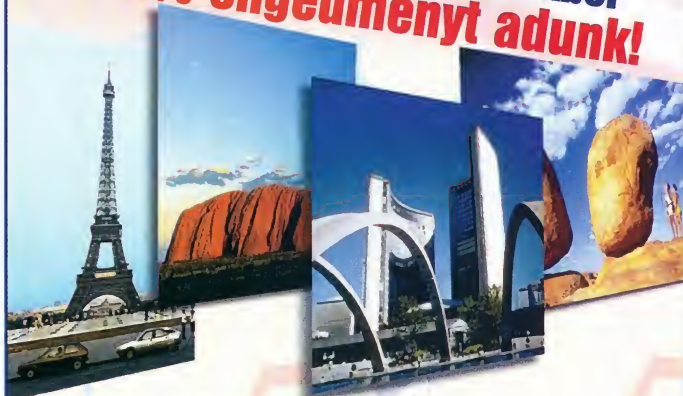
Bizonyos

KLM jegyekhez

most ingyen biztosítást adunk!

**Most szolgáltatásainkból
2% engedményt adunk!**

**Miért utazna drágán,
ha olcsón is lehet?**

"Fly and Drive" utazások:

A legjobb amerikai			
Florida	9 nap	116.400 Ft-tól	
Kalifornia	9 nap	130.900 Ft-tól	
Hawai	10 nap	249.000 Ft-tól	
Nemzeti parkok	9 nap	112.800 Ft-tól	
Kelet-nyugat	17 nap	228.300 Ft-tól	

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállást valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

**Autóbérlés Floridában
1 hét már 6.750 Ft-tól!**

www.american.hu

Forró drót: 266-6548

Szintetikus színészek

Marlene újra filmet forgat

Internet Kalauz: – *Miképp kel életre Marlene Dietrich szintetikus úton? Vagyis milyen szoftver készült erre, s hol tart ma ez a technológia: mi az, amit már tud, és mi az, amit még nem?*

Takács Barnabás: – A digitális klónozás célja a számítógépes grafika segítségével létrehozott, minél élethűbb emberek és minél emberszerűbb lények életre keltése a filmvászonra vagy a tévében. A folyamat három fő lépésből áll. Az első, a modellezés, jelenleg „kézi” folyamat, amelyben a komputer segítségével referencifotók és -filmek alapján művészeink megalkotják a kívánt személy digitális modelljét. Marlene Dietrichet

2 hónap alatt készítettük el. A modell komplexitása függ a várható arckifejezésektől, így magától a reklámtól is. Az elkövetkező hat hónapban várhatóan befejezzük a programmodult, amely egy háromdimenziós kamerát használva automatikusan felépíti egy élő személy mo-

delljét. A modell létrehozása után a második lépés az „izmok” beépítése. Az „izmok” (ún. animációs csatornák) teszik lehetővé, hogy a modell mozogjon. Jó minőségű arcmozgás létrehozásához 250–500 csatornára is szükség lehet. A harmadik lépés maga az animáció létrehozása. Mivel 500 csatornát kézzel (minden képkockára) nehéz vezérelni, a digitális klónrendszer egy élő színész mimikáját és gesztusait követi nagy pontossággal, majd ezt az információt használja fel arra, hogy vezérelje a számítógépes modellt.

I. K.: – *Minden beépülő mozdulatnak, szempilla-remegtetésnek, pislantásnak benne kell lennie az adatbázisban, vagy képes a rendszer egy bizonyos számú képi elemről újakat, nem létezőket is létrehozni? Másképp fogalmazva: milyen mértékben enged teret a technológia az innovációnak?*

T. B.: – Az egész rendszer kifejlesztésének az volt a célja, hogy teljesen új anyagot lehessen létrehozni.

(folytatás a 64. oldalon)

A Los Angeles Times augusztus 9-ei számában Karen Kaplan elgondolkodik a legendás hollywoodi újrakezdéseken. Hány olyan sztár volt már, aki befejezte pályafutását, majd elkezdte előlről... Itt van mindjárt John Travolta, hogy csak a legismertebbet említsük...

De vajon visszatérhet-e újra a filmvászonra a nagy legenda, Marlene Dietrich?

A cikk szerint ez lehetséges, sőt már meg is történt! Az 1992-ben elhunyt sztár a számítógépes grafika mai lehetőségei mellett nemcsak hogy újra „életre kelt”, de új alakítások eljátszására is „megkérhető”, s tervezik, hogy még az idén Németországba szállítják azt a felvett, amelyen a német születésű sztár majd köszönti az óhaza filmmúzeumának látogatóit...

A csodához, mint minden nagy dologhoz ezen a világon, természetesen nekünk, magyaroknak is közünk van, a Los Angelesben tevékenykedő Virtual Celebrity Productions kutatás-fejlesztési igazgatója történetesen egy 33 éves magyar fiatalember. Miután elvégezte a műegyetemet, ösztöndíjjal eljutott Amerikába, ott doktorált, azután előbb egy csinos lány, később más kihívások miatt ott ragadt. Barnabás Takács, avagy magyarul Takács Barnabás a napokban épp Budapesten járt, és előadást tartott arról a csodálatos technológiáról, amellyel a rég halott színészeknek is oszthatunk új szerepet. Az előadás időpontjában már nyomdában volt ez a lapszám, így az új egyetemi informatikai központban elhangzottakat nem tudjuk ismertetni, de e-mailben elértük Barnát, és megkértük, meséljen a digitális klónozás, a szintetikus színészgártás technikájáról, no meg a dolog művészeti, erkölcsi, jogi és egyéb vetületeiről.

Holt lelke

a színészek költöztek Kaliforniába, ma pedig egy olyan cég, mint az Önöké... Nyilván nem véletlenül települtek Los Angelesbe...

T. B.: – Ez a kérdéskör egy többoldalas értekezést kívánna meg; az új technológia az amerikai jogrendszert is változásra készítette. Természetesen vannak színészek, akik úgy érzik, fenyegeti a karrierjüket, de nem értek velük egyet. Ha a jogi védelem adott, akkor a színészek otthon ülhetnek Beverly Hills-i villájukban, és kapják a fizetésüket, míg a komputerek elkészítik a reklámot. Persze ez nem ilyen egyszerű... Sztárok mindig voltak, és lesznek is. Azért megyünk moziba, és azért nézünk tévét, hogy az embereket és az ő interakciójukat lássuk. A kép teljességéért elmondom, hogy az itteni színészszakszervezet (SAG – Screen Actors Guild) és az amerikai filmintézet (AFI) támogatja a régi színészek „életre keltését”. Cégünk pedig nagyon vigyáz, hogy a digitális modellt ne lehessen a család belegegyezése nélkül felhasználni.

I. K.: – Nyilván mások is kísérleteznek... Hol tart ezen a téren a konkurencia, van-e már kialakult piaca a szinтетikus színészgyártásnak, s ha netán igen, mi az Önök piaci szerepe?

T. B.: – Természetesen létezik konkurencia. Talán három céget tudnék megnevezni, amely hasonló szintű és minőségű munkát képes létrehozni. Ők

(folytatás a 63. oldalról)

A korábbi filmekben (Forrest Gump) és reklámokban (Fread Astaire, John Wayne) a meglévő régi filmekből kivágott és összemontírozott részleteket használták fel. Ha John Wayne soha nem mondott valamit a filmvásznon, akkor a reklámban sem fogja megtenni. A mi megoldásunk egészen új szöveget és előadást képes megvalósítani.

I. K.: – Hogyan? Miképp mond a halott színész olyasmit, amit soha nem mondott?

T. B.: – A hangot nem számítógéppel generáljuk. Marlene hangját például több száz jelentkező közül választottuk ki. Los Angelesben rengeteg színész él, más szóval ez egy szimpla szinkronfeladat.

I. K.: – Hol tart ma a technológia, mi az, amit már tud, és mi az, amit még nem?

T. B.: – A technológia most érett meg arra, hogy filmekben, reklámokban használjuk. Minden bizonnyal sokat tudunk még a minőségen javítani. Nem hiszem, hogy az emberi tényezőt, azaz a művészetet ki szabad hagyni az egyenletből. Célunk egy jobb eszköz létrehozása, amely később felkerül majd a rendezők és filmművészek palettájára.

I. K.: – Vajon akarják ezt a filmművészek? Így nyilván tömegével készülhetnek olcsó, mégis „kiváló színészi alakításra épülő” filmek, vagyis ők kiszorulnak az iparból. És mi történik, ha feddhetetlen életű, erkölcsös, vallásos színészek egyszer csak pornófilmek sztárjaiként tűnnek fel? Vagy reklámszerződést soha el nem vállaló művé-

szek elkezdenek mosóport reklámozni? Horribile dictu: erkölcsös-e, ha Marlene Deitrich a Virtual Celebrity Productions „reklámembere” lesz, „beleegyezése”, sőt „tudta” nélkül? Forogatókönyvíróra és rendezőre ugyan ma még szükség van, de ahogyan Japánban bizonyos dramaturgiai szituációkra a rajzfilmeket szinte futószalagon gyártják, elképzelhető ez a játékfilmekkel is... Mi látszik e folyamat végén? Tudomásul kell venni, hogy miképp a kódex-másolásnak, egyszer a művészet eme ágának is a végére érünk? Lesz olykor-olykor élőszínház, de ez épp olyan luxus lesz, mint a kézi szövésű perzsa – az átlagkeresetű polgár pedig érje be a szintetikussal? Mennyire épül be ma Hollywood filmgyártásába a számítástechnika, és mennyire épül be holnap? Régen

k kicsiny boltja?

azonban csak élő emberekkel tudják elkészíteni modelljeiket. Persze a legfontosabb kérdés, hogy mennyi idő alatt és mennyi pénzért tud valaki egy ilyen reklámot összeállítani. Ebben az értelemben eddig mi vagyunk a legolcsóbbak és a leggyorsabbak. Egyébként e téren a konkurencia nem is igazán „elenség”, sokkal inkább partner. Akármilyen meglepően hangzik is, a jobb technológia csak kis szerepet játszik annak eldöntésében, ki készít el egy filmet. Sok a politika és az intrika. Ezért jobb, ha összetartunk.

I. K.: – Elképzelhető-e a szoftver kommercializálódása, vagyis hogy annak egy Photoshop-szerű verziójával otthon is szerkesszünk mozgófilmet a meglévő színész- és mozgás-adatbázisból, új forgatókönyv alapján?

T. B.: – Jelenleg ez a szoftver nem érhető el mások számára. Az elmúlt két évben 2,5 millió dollárt költöttünk a fejlesztésére, és ennek egy részét vissza kell nyernünk. Az én személyes elképzelésem szerint (ami nem egyezik meg a céggel) az lenne az ideális, ha minél többen férnének hozzá, és használnák a technológiát. Talán néhány év múlva...

I. K.: – Kutatás-fejlesztési igazgatóként mekkora a szerepe e technológiában? Ha netán az amerikai filmakadémia egy utolsó Oscarral lezárna a filmművészet aranykorát, s azt annak adná, aki az új korszakot elindította, lehetséges, hogy ezt az Oscart Ön venné át?

T. B.: – Természetesen fontos szerepet játszottam a technológia megálmodásában, kifejlesztésében és implementálásában, de a projekt egy dedikált és keményen dolgozó csapat munkája. Ők legalább annyi elismerést érdemelnek, mint bárki más. Ami az Oscart illeti, úgy érzem, még sokat kell dolgoznunk, amíg a minőség olyan tökéletes lesz, hogy technikai Oscart adjanak érte. Hogy is mondtam az imént? Talán néhány év múlva...

I. K.: – Ha már felidézzük a korábban mondottakat, az előbb így fogalmaztam: nyilván nem véletlenül települtek Los Angelesbe... Valóban Los Angelesbe kell költözni, hogy az ember közel legyen Hollywoodhoz, vagy eljön az az idő, amikor akár a technológia, akár a munka, akár a késztermék összeállhat az

interneten keresztül is, azaz egy teljes film elkészülhet távmunkában?

T. B.: – Nem kell Los Angelesbe költözni – bár érdemes :-). Talán meglepő, de a filmgyártás több fázisa már rég elköltözött Hollywoodból. A filmcégek és a hagyományos stúdiók itt vannak, de a számítógépes és speciális effektusokkal foglalkozó ipar nagy része a Szilícium-völgyben (San Francisco), Kanadában, Japánban és újabban Ausztráliában található.

I. K.: – Tudom, hogy ez nem kifejezetten fejlesztési téma, de az Internet Ka-

lauz olvasóit nyilván érdeklí a véleménye, hogy ez a technológia az internet lehetőségeivel párosulva hova vezethet...

T. B.: – Az elkövetkező években egyre több „virtuális ember” fog megjelenni, avatárok vagy más lények formájában. A felhasználó például arra is képes lesz, hogy a saját arcát és arckifejezéseit megjelenítse, illetve átültesse egy avatár arcára. Az internet jövője azonban szorosán összekapcsolódik a tévé jövőjével. Jelenleg számítógépeket használunk az internet elérésére, a jövőben azonban várhatóan tévékészülékünk fogja ezt a funkciót nyújtani (már most is vannak ilyen rendszerek, pl. a webtévé). A legtöbb nagy telekommunikációs cég dolgozik az ún. interaktív televízió, ahol, mondjuk, egy digitális műsorvezető reagál a tévé néző minden kérdésére – személyre szólóan. Magam is érdekelt vagyok ilyen és ehhez

hasonló fejlesztésekben, bár ezek még korai fázisban vannak.

Takács Barna erről nem szívesen mesél többet, hiszen Amerikában a kutatás-fejlesztés mögött pénz van, sok pénz, s ezt a pénzt a fejlesztési eredménnyel elő is kell teremteni, nem lehet lépéselőnyhöz juttatni a konkurenciát. Inkább elárulja, hogy hová vezet ma, ha valaki használja az internetet. Barna egy hölgy kedvéért költözött Los Angelesbe, s egy másik cégnél dolgozott a számítógépes arcfelismerés területén. Ott sohasem kelt volna életre Marlene Dietrich, ha a Virtual Celebrity Productions „személyzetise” nem keresgél a weben, s ha Barnának nincs saját website-ja. De volt, így az új kihívás megérkezett, annak rendje és módja szerint e-mailben...

Multimédia Shop a Teréz Üzletházban (Oktagonnál) 1067 Budapest, Teréz krt. 23. • Telefon: 302-8996, 332-4399/120
Nyitva tartás: hétfő–péntek 10–18, szombaton: 10–13 óráig
Játék-, ismeretterjesztő, oktatóprogramok és számítástechnikai szakkönyvek széles választéka!

TIBERIAN SUN

3D Lemmings	4 990
Age of Empires	8 990
Age of Empires: Rise of Rome	7 490
Age of Empires Gold	11 990
Age of Empires II. (Age of Kings)	*
Age of Myst (Myst+Riven)	9 990
Alien vs. Predator (mk)	9 990
Allied General	2 990
Alpha Centauri (mk)	10 990
Apache OEM	2 490
Archimedian Dynasty	3 740
Army Men 2	9 990
Baldur's Gate	10 990
Baldur's Gate Mission	7 490
Beat the House (Casino játékok)	3 490
Big Game Hunter	4 990
Blaster! (Akció!)	1 990
Broken Sword (kalandjáték)	3 990
Caesar 3 (mk)	8 990
Carmageddon	4 490
Carmageddon 2 (mk)	4 990
Championship Manager 3	10 990
Chessmaster	2 990
Civilization Call to Power (mk)	10 990
Civ. II Ultimate Collection	11 990
Close Combat II.	5 990
Close Combat III.	14 500
Colin McRae Rally	9 990
C & C: Tiberian Sun	9 990
Commandos Mission	6 990
Dark Reign Expansion	4 490
Deadlock II + Dark Omen	3 990
Descent Collection (3CD !)	4 490
Descent 3 (mk)	9 990
Diablo	2 990
Diablo II	*
Discworld Noir	11 990
Driver	9 900

Duke Nukem 3D Premier Coll.	3 990
Dune 2000	5 990
Dungeon Keeper Gold	3 990
Dungeon Keeper 2 (mk)	9 990
Eastern Front II.	10 990
EF 2000 Evolution	5 990
European Air War (Akció!)	8 990
F1 Racing Simulation (Akció!)	3 990
F-16 Agressor (mk)	11 990
F22 Lighting III (új!)	11 990
F22 Raptor (Akció!)	6 490
FIFA 98 Classic (Akció!)	4 990
FIFA 99 (mk)	7 990
Fighter Squadron	10 990
Flashback	4 490
Fleet Command (új!) (mk)	9 990
Flight Unlimited III.	*
Fly! (új!)	11 990
Football W95 (Microsoft)	3 990
Gabriel Knight	4 490
Get Medieval (magyarul !)	4 990
Grand Thief Auto	7 990
Grand Thief Auto London (új!)	7 990
GTA + London egyben !	10 990
Grand Touring (új!)(Akció!)	5 990
Grim Fandango	10 990
Half-Life (mk)	8 990
Hell-Copter	9 990
Heroes Pack (I + II.+ mision)	9 990
Heroes II	3 990
Heroes III.	9 990
Hidden & Dangerous (új!)	10 990
Imperialism (mk)	4 490
Imperialism 2 (mk)	9 990
Imperium Galactica II.	*
International Football 2000 (MS)	11 990
Israel Air Force (mk)	9 990
Jack Orlando (mk)(kalandjáték)	1 990

AKCIÓS ÁRAINKKAL MINDENKIT VÁRUNK A COMPAIR '99 KIÁLLÍTÁSON OKTÓBER 12-16-ÁN!

Jagged Alliance (mk)(új!)	7 990
Little Big Adventure 1	3 990
LBA 2	3 990
Lords of Magic	2 990
Luftwaffe Commander (új!)	9 990
MAX II	6 990
Midtown Madness (Microsoft)	11 990
Might & Magic VII. (új!)	9 990
Motocross Madness (Microsoft)	11 875
Moto Racer Classic	4 490
Myth II	10 990
NBA Live 99 (mk)	6 990
Need for Speed II. SE (Akció!)	3 990
Need for Speed III. (mk)	7 990
Need for Speed IV. (új!)(mk)	9 990
NHL 99 (mk)	7 990
Nightlong (kalandjáték)	7 990
Oddworld: Abe's Exodus	10 990
Official F1 Racing	6 990
Outlaws	4 990
Pax Imperia	2 990
Phantasmagoria II	4 990
Pharaoh (új!)	*
Populous 3. (mk)	7 490
Populous 3. Mission (új!)	6 990
Prince of Persia 3D	*
Privateer 2. Classic	3 990

Psycho Pinball	2 990
Quake 2	9 990
Rainbow Six Gold	10 990
Rayman	4 990
Rayman 2	*
Requiem	9 990
Revolt (új!)	8 990
Roller Coaster Tycoon	10 990
Settlers II Classic	3 990
Settlers III (mk)(Akció!)	6 990
Settlers III Mission CD	4 990
Settlers III + Mission CD	8 990
Seven Kingdoms	6 990
Seven Kingdoms Mission CD	4 990
Shogo (magyarul !)	6 990
Silver (új!)	11 990
Sim City 3000 (mk)	10 990
Spearhead	7 990
Speed Busters	7 990
StarCraft Brood War	6 990
StarCraft Gold	11 990
StarWars Behind The Magic	10 990
StarWars Insider's Guide	10 990
StarWars Racer (Episode I.)(mk)	10 990
StarWars Rouge Squadron	10 990
StarWars The Phantom Men.	10 990

StarWars X-Wing Alliance (mk)	10 990
StreetWars	9 990
Thrust Twist and Turn	3 990
The F.A. Premier League Stars	10 990
Theme Hospital Classic	3 990
Theme Park Classic	3 990
Transport Tycoon Deluxe	4 490
Tomb Raider Premiere Coll.	4 990
Tom Clancy Politika	3 990
Total Annihilation	4 990
Turok 2	10 990
UEFA Championship League	10 990
U.S. Navy Fighters 97	3 990
Ultimate Race Pro	6 990
Unreal (Akció!)	6 490
Unreal Tournament	*
Uprising 2	9 990
Vészhelyzet (magyarul !)	2 990
Virtual Chess 2	4 990
Warcraft II.	2 990
Wargames (mk)	6 240
World Football Manager	9 990
World League Soccer 99	8 490
World War II Fighters (mk)	9 990
Worms United	4 490
X-COM Interceptor	6 990
X-Files: U. A. (2CD!)	2 490

Joystickok:

Dexxa Joystick	3 990
Zykon JoyFighter	4 250
Zykon JoyWarrior	5 240
Logitech WingMan	6 490
Logitech WingMan +Descent II !	6 990
Logitech WingMan Extr. Digital	12 900
Logitech WingMan Interceptor	15 900
Logitech WingMan Force	45 900

Egyéb játékezőrlők:

Dexxa GamePad (8 gombos)	2 490
Logitech WingMan Thunderpad	3 990
Logitech WingMan Gamepad	8 990
Logitech CyberMan 2	17 900
Zykon Virtual Twist.+2 játék	14 900

Kormányok:

Dexxa Steering Wheel	14 900
Logitech WingMan Formula	28 900
Logitech WingMan Form. Force	54 900

* = bármelyik nap megjelenhet! • mk = magyar kézikönyvvel

KIM-SOFT '99 Szoftverkereskedelmi Kft. • 1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2. Tel.: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Nyitva tartás: Hétfő–Péntek 8.00–16.30

Teljes árjegyzékünk lekérhető faxon tone üzemmódban a faxbankból: 2-333-666/1497# vagy az Internetről: www.datanet.hu/kimsoft
VIDÉKRE CSOMAGKÜLDÉST IS VÁLLALUNK!

Árunk az ÁFÁ-t tartalmazzák! Az árukészlet változhat, az árváltoztatás jogát fenntartjuk! Egyes árak csak a Compair '99 idejére érvényesek!

www.alarmix.net

3 évesek lettünk, ezért most 3 hónapig*

Korlátlan hozzáférés 3333 Ft/hó*
(3 e-mail címmel, 3 MB web területtel, domain névvel)

Minden díjcsomagunkra 33% kedvezmény!

DÍJCSOMAG NEVE	DÍJTALAN HASZNÁLAT	TÚLHASZNÁLATI DÍJ (Ft)	HAVI DÍJ (Ft)	ÉVES DÍJ (Ft)	MAIL*	WWW	DOMAIN
Minimum-0	NINCS	10/perc	1x 5.000	—	1x2MB	—	—
Minimum-2	10ó / hónap	180/ó	1.900	19.900	1x2MB	—	—
Minimum-3	20ó / hónap	200/ó	2.800	28.800	1x2MB	—	—
Minimum-5	50ó / hónap	200/ó	3.300	33.300	2x2MB	—	—
Maximum	100ó / hónap	240/ó	4.125	42.125	2x2MB	—	—
Extra	200ó / hónap	300/ó	8.250	82.250	2x2MB	—	—
Korlátlan	KORLÁTLAN	—	12.000	122.200	2x4MB	3MB	X
Üzleti	10ó / hónap	200/ó	4.200	40.200	2x2MB	3MB	X
Vállalkozó	100ó / hónap	300/ó	6.800	68.800	3x2MB	3MB	X
Mammuth	200ó / hónap	300/ó	10.800	108.800	5x2MB	10MB	X
Egyéni Mail	KORLÁTLAN	—	—	8.670	1x2MB	—	—
Csoportos Mail	KORLÁTLAN	—	—	24.200	1x8MB	—	X
Domain-HU	—	—	1x 8.000	18.000	—	—	X
Domain-COM	—	—	1x 8.000	30.000	—	—	X
WWW	—	—	—	16.200	1x1MB	1MB	—

Árunk ÁFA nélkül értendőek

* A több mailboxot is tartalmazó díjcsomagoknál a megadott maximális darabszám és területet kérhető más felosztásban is!

Szolgáltatásaink jelenleg az
1, 22, 23, 24, 26, 34, 44, 66, 76, 83, 84, 85, 87, 88, 92, 93, 94, 96, 99
közetekből érhetőek el helyi hívással

ALARMIX Hungary

1118 Bp., Brassó u. 169-179 D/1.

Tel.: (40) 200-319, (1) 309-0030

E-mail: sales@alarmix.net

WWW: <http://www.alarmix.net>

Ingyenes Mail/Web:

<http://emil.alarmix.org>

* Mivel nem szeretnénk elkövetni azt a hibát, hogy több előfizetőt próbálunk meg kiszolgálni, mint amire hálózatunk képes, ezért akción a mindenkor kapacitás erejéig érvényes, de nem kizárt, hogy a 3 hónap letelte után meghosszabbítjuk.

Elender Online. Mintha Önre szabták volna.

SEMMI SEM LEHETETLEN.

Itt van Magyarország első testreszabható internetes hírlapja: www.eol.hu

→ Az Elender Online az első olyan magyar nyelvű portáloldal, amelyen Ön döntheti el, mit olvas.

→ Csak egyszer kell beállítania, mi érdeklí, és ettől kezdve mintha saját újságja lenne: mintha egy szerkesztőség nap mint nap csak azon dolgozna, hogy kiválogassa az Ön számára fontos információkat, adatokat.

→ Gazdaság. Üzlet. Politika. Tőzsde. Adónaptár. Informatika. Jogtár. Orvosi tanácsok. Autók. Komolyzene. Utazás. Időjárás. Sport. Szappan-opera. És a többi. Személyre szabottan.

→ Legyen Ön bárhol, foglalkozzon bármivel, az Elendertől pontosan azokat a szolgáltatásokat kapja, amelyekre szüksége van. Ezt több mint 25 000 elégedett ügyfelünk tanúsítja.

 elender online
www.eol.hu

A PSINET CSOPORT TAGJA